

ПАТ “БАНК ВОСТОК”

**Фінансова звітність за Міжнародними
стандартами фінансової звітності
та звіт незалежних аудиторів**

Звіт керівництва (Звіт про управління)

31 грудня 2018 року

ЗМІСТ

Звіт керівництва (Звіт про управління).....	i
Заява про відповідальність керівництва щодо підготовки та затвердження фінансової звітності	1
Звіт незалежного аудитора.....	2-5
Фінансова звітність	
Звіт про фінансовий стан.....	6
Звіт про прибутки та збитки та інші сукупні доходи.....	7
Звіт про зміни капіталу	8
Звіт про рух грошових коштів.....	9
Примітки до фінансової звітності	
1 Вступ	10
2 Умови, в яких працює Банк.....	10
3 Основні принципи облікової політики	11
4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики	39
5 Грошові кошти та їх еквіваленти	42
6 Залишки на рахунках у Національному банку України	42
7 Заборгованість інших банків.....	42
8 Кредити та аванси клієнтам.....	44
9 Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.....	50
10 Інвестиційні цінні папери за амортизованою собівартістю.....	51
11 Приміщення, обладнання та нематеріальні активи	52
12 Інші фінансові та нефінансові активи	53
13 Заборгованість перед іншими банками	53
14 Поточні рахунки та депозити	54
15 Інші залучені кошти	55
16 Інші фінансові та нефінансові зобов'язання.....	57
17 Субординований борг.....	57
18 Акціонерний капітал	57
19 Процентні доходи та витрати	58
20 Доходи та витрати за виплатами та комісійними.....	59
21 Інший операційний дохід.....	59
22 Витрати, пов'язані з персоналом	59
23 Адміністративні та інші операційні витрати	59
24 Податок на прибуток	60
25 Управління фінансовими ризиками.....	61
26 Управління капіталом.....	77
27 Умовні та інші зобов'язання.....	78
28 Похідні фінансові інструменти.....	81
29 Справедлива вартість фінансових інструментів	83
30 Операції з пов'язаними сторонами	85
31 Події після дати балансу.....	89

ЗВІТ КЕРІВНИЦТВА (ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ) ПАТ «БАНК ВОСТОК» ЗА 2018 РІК

Звернення Голови Правління

Шановні акціонери, клієнти та партнери!

Для нас найголовніше в банківській роботі - це надійність. Надійність нашого фінансового стану, надійність нашої команди. І сьогодні перед усім персоналом Банку стоїть завдання - бути надійним партнером для своїх партнерів. Весь досвід нашої роботи показує розумне накопичення ліквідності, якісний портфель, стабільність. Це означає, що на нас завжди можна покластися. Ми підтримуємо багато соціальних проектів, але хотілося б зупинитися на тих, які допомагають молодому поколінню розвинутися інтелектуально - шахові турніри міжнародного рівня, стипендії для студентів-економістів, допомога юним даруванням в різних сферах. Велику підтримку надаємо благодійному фонду «Милосердя Віктор».

Досконале знання галузевих напрямків в розвитку наших клієнтів. В цьому ми є одними з найкращих спеціалістів на ринку. Основні галузі, в яких ми спеціалізуємося - харчова промисловість, робота з ритейлом, все, що пов'язано з морем, агропромисловий комплекс. Ми намагаємося зосередитися на цих галузях, бути максимальними експертами в них. Наші співробітники здійснюють максимальну підтримку як в розвитку, так і в експертизі цих галузей.

Основа нашого розвитку - корпоративний бізнес, не просто корпоративний, а галузево корпоративний. Головний наш плюс тут - розуміння тонкощів розвитку бізнесу наших клієнтів. Ми також працюємо і з великою кількістю фізичних осіб, надаємо їм повний спектр послуг. Ми хочемо бути максимально простим, сучасним банком.

Тому кожного нашого клієнта ми глибоко вивчаємо і намагаємося бути не тільки фінансовим, а й стратегічним партнером, який підкаже, як розвивати бізнес.

З повагою

В.В.Мороховський

Голова Правління

ПАТ «БАНК ВОСТОК»

Характер бізнесу

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «БАНК ВОСТОК» було засноване 23 квітня 2002 року та зареєстроване Національним банком України 17 жовтня 2002 року як ЗАТ «Агробанк». У грудні 2006 року Банк увійшов до складу Home Credit Group. Банк є правонаступником усіх прав та зобов'язань Закритого акціонерного товариства «Агробанк» та ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ХОУМ КРЕДИТ БАНК».

Політика Банку – надання широкого спектру банківських послуг, основою яких є якість і фірмовий стиль обслуговування, партнерські довірчі відносини з клієнтами.

За роки своєї діяльності Банк успішно проявляв свій економічний та управлінський потенціал для забезпечення стабільного росту фінансових показників, створення стійкої ділової репутації у клієнтів і ділових партнерів та зміцнення конкурентоспроможності на ринку банківських послуг.

У своїй діяльності Банк дотримується чинного законодавства, етичних та моральних норм і правил ведення бізнесу, безумовно виконує всі свої зобов'язання, дорожить своєю репутацією та репутацією своїх клієнтів і акціонерів.

Станом на 31 грудня 2018 100% акцій Банку належить ТОВ «Восток Капітал».

Основними бенефіціарними власниками Банку є пан В.М.Костельман, пан. В.В.Мороховський, пані Л.С.Мороховська.

Банк зареєстрований за адресою: вул. Курсантська 24, Дніпро, Україна. Підрозділи головного офісу Банку розташовані за адресою: вул. Канатна, 1-Б, Одеса, Україна та Крутогірний узвіз, 12, Дніпро, Україна.

Бізнес-модель ПАТ «БАНК ВОСТОК» визначена як корпоративна, це коли основну частку в активах становлять кредити, надані юридичним особам, у зобов'язаннях превалюють кошти, залучені від юридичних осіб.

Діяльність Банку територіально заснована на регіональній мережі, що складається з 36 відділень у Дніпропетровській, Одеській, Херсонській, Миколаївській, Львівській, Черкаській, Київській, Харківській, Полтавській, Запорізькій та Сумській областях. Особлива увага в роботі Банку приділяється якості обслуговування клієнтів, заснованому на багаторічному досвіді роботи і своєчасному впровадженні інноваційних банківських технологій.

Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (реєстраційне свідоцтво №157 від 19 листопада 2012 р.), що діє відповідно до Закону № 4452-VI «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23 лютого 2012 р. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб забезпечує повернення вкладникам депозитів до 200 тисяч гривень на одну особу.

На сьогодні Банк активно інтегрований в міжнародні інформаційні та платіжні системи. ПАТ «БАНК ВОСТОК» є членом міжнародної платіжної системи S.W.I.F.T. та користувачем міжнародних дилінгових систем REUTERS та Bloomberg, принципальним членом міжнародної платіжної системи Master Card та з 21 серпня 2015 року принципальним членом міжнародної платіжної системи VISA.

ПАТ «БАНК ВОСТОК» є активним учасником українського фондового ринку та депозитарної системи, а саме:

- клієнтом Національного Депозитарію України;
- клієнтом Депозитарію Національного банку України;
- учасником торгів на ПАТ «Фондова біржа ПФТС»;
- учасником торгів на ПАТ «Українська біржа»;
- членом Професійної асоціації учасників ринків капіталу та деривативів (ПАРД).

Банк бачить себе учасником і невід'ємним членом всесвітньої банківської системи і надійним мостом між нашою країною, представниками українського бізнесу та закордонними партнерами.

Особливе місце в розвитку Банк виділяє для документарних операцій, сучасних способів розрахунків, які дозволять українським підприємствам убезпечити себе при розрахунках із закордонними компаніями. У свою чергу робота з документарними операціями Банку забезпечить західним компаніям надійність ведення бізнесу в нашій країні.

У 2018 році Банк підключився до системи BankID НБУ, використовуючи яку наші клієнти мають можливість замовляти електронні адміністративні послуги.

Банк повинен бути простим і зрозумілим для закордонних партнерів, тому проходить міжнародний аудит компанії ПрАТ «Делойт енд Туш ЮСК».

На підставі банківської ліцензії № 204, виданої 18.10.2011 Національним банком України Банк має право надавати такі види банківських послуг:

- залучення у вклади (депозити) коштів та банківських металів від необмеженого кола юридичних і фізичних осіб;
- відкриття та ведення поточних (кореспондентських) рахунків клієнтів, у тому числі у банківських металах, та рахунків умовного зберігання (ескроу);
- розміщення залучених у вклади (депозити), у тому числі на поточні рахунки, коштів та банківських металів від свого імені, на власних умовах та на власний ризик.

У відповідності до законодавства України Банк надає своїм клієнтам такі фінансові послуги:

- випуск платіжних документів, платіжних карток, дорожніх чеків та/або їх обслуговування, кліринг, інші форми забезпечення розрахунків;
- довірче управління фінансовими активами;
- діяльність з обміну валют;
- залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення;
- фінансовий лізинг;
- надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту;
- надання гарантій та поручительств;
- переказ коштів;
- послуги у сфері страхування та у системі накопичувального пенсійного забезпечення;
- професійна діяльність на ринку цінних паперів, що підлягає ліцензуванню;
- факторинг, зокрема адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах;
- управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю відповідно до Закону України «Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю»;
- операції з іпотечними активами з метою емісії іпотечних цінних паперів;
- банківські та інші фінансові послуги, що надаються відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність».

Банк у 2018 році здійснював валютні операції на підставі Генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій № 204-3 від 22.05.2017 р., виданої Національним банком України.

Крім того, Банк також має право здійснювати діяльність щодо:

- інвестицій;
- випуску власних цінних паперів;
- випуску, розповсюдження та проведення лотерей;
- зберігання цінностей або надання в майновий найм (оренду) індивідуального банківського сейфа;
- інкасації коштів та перевезення валютних цінностей;
- ведення реєстрів власників іменних цінних паперів (крім власних акцій);
- надання консультаційних та інформаційних послуг щодо банківських та інших фінансових послуг.

Також Банк має такі ліцензії на окремі види діяльності:

Ліцензія серії АЕ № 263292 видана Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку 10.09.2013 р, строк дії необмежений, на здійснення професійної діяльності на фондовому ринку — депозитарна діяльність. Депозитарна діяльність депозитарної установи;

Ліцензія серії АЕ № 263291 видана Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку 10.09.2013 р., строк дії необмежений, на здійснення професійної діяльності на фондовому ринку — депозитарна діяльність. Діяльність із зберігання активів інститутів спільного інвестування;

Ліцензія серії АЕ № 286862 видана Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку 08.05.2014 р., строк дії необмежений, на здійснення професійної діяльності на фондовому ринку — діяльність з торгівлі цінними паперами. Брокерська діяльність;

Ліцензія серії АЕ № 286863 видана Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку 08.05.2014 р., строк дії необмежений, на здійснення професійної діяльності на фондовому ринку — діяльність з торгівлі цінними паперами. Дилерська діяльність;

Основний сегмент клієнтів Банку – це середній і малий бізнес. Особливу увагу при роботі з корпоративними клієнтами Банк приділяє таким галузям: торгівля (особливо - ритейл), сільське господарство і транспорт та шипінг, як складова галузі. Регіональна присутність Банку в основних портових центрах країни – дає змогу Банку бути єдиним галузевим розрахунковим центром. Важливе місце стратегії відводиться підтримці та розвитку бізнесу клієнтів та їх інтересів на ринку транспортних послуг.

Банк пропонує своїм клієнтам впровадження та обслуговування зарплатних проектів будь-якого ступеня складності як на базі платіжних карт MasterCard WorldWide, в тому числі на базі co-brand карток «Власний Рахунок», так і на базі карток платіжної системи Visa International. Для всіх власників карток в рамках зарплатних проектів Банком реалізована можливість безкоштовного зняття готівкових коштів в будь-яких банкоматах на території України.

Досягнення Банку

ПАТ «БАНК ВОСТОК» отримав міжнародний кредит за підтримки ОПІС

Банк отримав 8 мільйонів доларів терміном на 9 років від фінансової компанії World Business Capital. Кредит забезпечений гарантією американської урядової організацією ОПІС (Overseas Private Investments Corporation - Корпорація приватних закордонних інвестицій), що здійснює підтримку інвестицій приватного бізнесу США за кордоном.

2018 рік ПАТ «БАНК ВОСТОК» отримав винагороди від Mastercard Europe SA як підтримка маркетингових ініціатив з метою підвищення впізнаваності бренду MasterCard та збільшення використання карт, а також як підтримка з метою сприяння збільшенню використання й активації платіжних карток Mastercard Банку та підтримка з метою сприяння збільшенню обсягу оброблених операцій. Загальна сума винагороди отриманої від Mastercard Europe SA за 2018 рік склала еквівалент 20,9 млн.грн.

ПАТ «БАНК ВОСТОК» і Mastercard реалізували перший проект безконтактної оплати проїзду в Одесі

Банк приділяє особливу увагу інноваційним технологіям. Безконтактні оплати стають все більш важливими в швидкому ритмі життя і відповідають вимогам сучасного споживача. Тому ми дуже раді можливості надати гостям і жителям Одеси ще одну високотехнологічну та зручну послугу. Проект реалізований в партнерстві Mastercard, ПАТ «БАНК ВОСТОК» та за підтримки КП «Одесміськелектротранс».

ПАТ «БАНК ВОСТОК» - перший банк, який дав своїм клієнтам можливість додавати карти в гаманець Masterpass прямо з Інтернет-Банку.

За результатами голосування ПАТ «БАНК ВОСТОК» зайняв третє місце в категорії «Найкращий сервіс мобільних платежів» серед банків України.

11 грудня 2018 року в Grand Hall Khreschatyk пройшла урочиста церемонія нагородження кращих гравців українського ринку FinTech і e-commerce. Премію вже третій рік поспіль проводить експертне видання про фінанси і технологіях - PaySpace Magazine. В цьому році в щорічній премії PSM Awards 2018 взяло участь 189 компаній і експертів. Переможців обирали читачі, експертне журі та редакція журналу. Всього за компанії і експертів було віддано 68 тис. голосів. За результатами голосування ПАТ «БАНК ВОСТОК» посів третє місце в категорії «Кращий сервіс мобільних платежів».

У щорічному конкурсі «БАНК РОКУ - 2018» ПАТ «БАНК ВОСТОК» переміг в номінації «НАЙБІЛЬШ НАДІЙНИЙ БАНК ДЛЯ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ».

Міжнародний Фінансовий Клуб «Банкір» і Університет банківської справи визначили переможців X Всеукраїнського конкурсу «Банк Року - 2018». Визначення кращих банківських установ України проходило на основі опитувань українських банків, їх клієнтів, думок авторитетних експертів Національного банку України, Університету банківської справи, Ліги Страхових Організацій України, Нацкомфінпослуг, рейтингових агентств, ділових медіа партнерів.

ПАТ «БАНК ВОСТОК» увійшов в ТОП-5 кращих банків для фізичних осіб

Проект Української міжбанківської Асоціації членів платіжних систем (ЕМА) «# Явний_покупатель» визначив лідерів ринку банківських послуг. За підсумками дослідження ПАТ «БАНК ВОСТОК» увійшов в ТОП-5 банків, зайнявши 4 місце.

Завдання проекту - оцінити за різними критеріями зручність використання онлайн- і мобайл-банкінгу фізичними особами, якість і кількість пропонованих послуг і сервісів. Також метою дослідження було з'ясувати, які продукти, послуги і сервіси відносяться до так званих категорій "must have". У 2018 році Банк реалізував багато сервісів, серед яких - підключення карт до послуг SMS-інформування та безпеки 3D-Secure, оплата за допомогою Google Pay і Masterpass, управління лімітами карти, аналітика витрат, переказ коштів за номером телефону і багато іншого.

ПАТ «БАНК ВОСТОК» підтвердив запас міцності за результатами оцінки Національного банку України

Національний банк України опублікував результати оцінки стійкості банків в розрізі банківських установ. Оцінка стійкості передбачає оцінку якості активів (asset quality review - AQR), а для найбільших банків ще і стрес-тестування. З 24 банків, що пройшли стрес-тестування, потребу в капіталі мали тринадцять, на загальну суму 42,1 млрд.грн. З них закрили потребу в капіталі за несприятливим сценарієм чотири банки, в числі яких ПАТ«БАНК ВОСТОК».

У 2018 році ПАТ «БАНК ВОСТОК» підвищив рівень кредитного рейтингу до uaAA

Рейтингове агентство «Кредит Рейтинг» оголосило про підвищення довгострокового кредитного рейтингу Банку до рівня uaAA. Прогноз рейтингу - стабільний.

ПАТ «БАНК ВОСТОК» підключився до платіжної системи Google Pay.

У жовтні 2018 Банк став 4-м банком, який запусив гаманець Apple Pay в Україні

ПАТ «БАНК ВОСТОК» виграв тендер на ко-брендінговий проект з компанією PAYCELL

Нова компанія для мобільних фінансових послуг

Склад Наглядової ради ПАТ «БАНК ВОСТОК» на кінець 2018 року:

№	Прізвище, ім'я, по-батькові	Посада
1	Костельман Володимир Михайлович, 1972 р.н. Освіта: Державна металургійна академія України, спеціальність – «Автоматизація технологічних процесів і виробництв»; Центральний інститут післядипломної педагогічної освіти Академії педагогічних наук України, спеціальність – «Менеджмент організацій»	Голова Наглядової ради, представник акціонера Банку ТОВ «ВОСТОК КАПІТАЛ». Член Комітету з питань призначень та винагород
2	Гнатенко Юрій Петрович, 1972 р.н. Освіта: Дніпропетровський державний університет, спеціальність – «Автоматизовані системи обробки інформації та управління»; Дніпропетровський державний університет, спеціальність – «Правознавство»	Член Наглядової ради, представник акціонера Банку ТОВ «ВОСТОК КАПІТАЛ»
3	Мороховська Людмила Семенівна, 1946 р.н. Освіта: Ростовський-на-Дону інститут народного господарства, спеціальність - «Фінанси та кредит»	Член Наглядової ради, представник акціонера Банку ТОВ «ВОСТОК КАПІТАЛ»
4	Ліхота Дмитро Сергійович, 1973 р.н. Освіта: Одеський державний економічний університет, спеціальність – «Банківська справа»	Член Наглядової ради, представник акціонера Банку ТОВ «ВОСТОК КАПІТАЛ». Член Комітету з питань аудиту
5	Кудинська Світлана Костянтинівна, 1979 р.н. Освіта: Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, спеціальність «Економічна теорія»	Незалежний член Наглядової ради (незалежний директор), Голова Комітету з питань призначень та винагород Член Комітету з питань аудиту
6	Дячук Ірина Борисівна, 1986 р.н. Освіта: Львівський національний університет імені Івана Франка, спеціальність – «Правознавство»	Член Наглядової ради, представник акціонера Банку ТОВ «ВОСТОК КАПІТАЛ»
7	Шевченко Ніна Віталіївна, 1958 р.н. Освіта: Одеський державний економічний університет, спеціальність – «Фінанси та кредит»	Незалежний член Наглядової ради (незалежний директор), Голова Комітету з питань аудиту, Член Комітету з питань призначень та винагород

з 30.01.2019 р.:

8	Кузнєцова Людмила Вікторівна, 1948 р.н. Вчене звання - Доктор економічних наук, професор Освіта: Одеський інститут народного господарства, спеціальність - «Фінанси і кредит»	Незалежний член Наглядової ради (незалежний директор)
---	---	---

Склад Правління ПАТ «БАНК ВОСТОК» на кінець 2018 року:

Голова Правління
**Мороховський
Вадим Вікторович**

1971 р.н.

Освіта: Одеський державний інститут народного господарства

Заслужений економіст України.

Досвід роботи в банківській сфері та фінансових установах:
27 років

Заступник Голови Правління
Свобода Ганна Олегівна

1971 р.н.

Освіта: Одеський державний економічний університет

Досвід роботи в банківській сфері та фінансових установах:
23 роки

Заступник Голови Правління
Путря Вікторія Іванівна

1967 р.н.

Освіта: Тернопільська академія народного господарства

Досвід роботи в банківській сфері та фінансових установах:
22 роки

Заступник Голови Правління
Мороховська Лія Семенівна

1975 р.н.

Освіта: Одеський державний економічний університет

Досвід роботи в банківській сфері та фінансових установах:
23 роки

Член Правління/Фінансовий директор

Панфілова Тетяна Георгіївна

1974 р.н.

Освіта: Одеський державний економічний університет

Досвід роботи в банківській сфері та фінансових установах:

22 роки

Член Правління/Начальник Департаменту адміністрування активних операцій

Чекерес Галина Вікторівна

1966 р.н.

Освіта: Одеський державний інститут народного господарства

Досвід роботи в банківській сфері та фінансових установах:

31 рік

Член Правління/начальник Центрального регіонального Департаменту

Боравльова Олена Леонідівна

1969 р.н.

Освіта: Ворошиловградський машинобудівний інститут (економіст). Донбаський гірничо-металургійний університет (за спеціальністю «Банківська справа»).

Досвід роботи в банківській сфері та фінансових установах:

26 років

Член Правління/начальник Управління ризиками

Родоманов Вадим Віталійович

1968 р.н.

Освіта: Київський державний економічний університет.

Досвід роботи в банківській сфері та фінансових установах:

23 роки

Керівники, які не входять до складу Правління

Головний бухгалтер

Сюскова Олена Петрівна

1969 р.н.

Освіта: Одеський інститут інженерів морського флоту (економіст).

Досвід роботи в банківській сфері та фінансових установах:

24 роки

Заступник Головного бухгалтера

Єрмоменко Вікторія Вікторівна

1969 р.н.

Освіта: Московський ордена Трудового Червоного Прапора геологорозвідний інститут ім.С.Орджонікідзе (економіст)

Досвід роботи в банківській сфері та фінансових установах:

24 роки

Зовнішнє середовище, в якому здійснює діяльність ПАТ «БАНК ВОСТОК»

Політична та економічна ситуації в Україні у 2018 році значною мірою визначались чинниками, які виникли у 2014-2015 роках і характеризувалися нестабільністю, що призвело до погіршення стану державних фінансів, волатильності фінансових ринків, неліквідності ринків капіталу, підвищення темпів інфляції та девальвації національної валюти по відношенню до основних іноземних валют.

У 2018 році українська економіка почала демонструвати ознаки покращення. Згідно даних Державної Служби Статистики України, у 2018 році внутрішній валовий продукт (ВВП) збільшився на 3,4% у порівнянні з аналогічним періодом минулого року (2017: збільшився на 2,5% за рік). У 2018 році споживча інфляція становила 9,8% за даними Державної служби статистики України. Високі темпи девальвації української гривні стосовно основних іноземних валют, які спостерігалися протягом 2014-2015 років, суттєво сповільнились в 2018 році. Станом на 31 грудня 2018 року офіційний курс національної валюти до долара США становив 27,688264 гривень за 1 долар США порівняно з 28,067223 гривні за 1 долар США станом на 31 грудня 2017 року та 27,190858 гривні за 1 долар США станом на 31 грудня 2016 року. З метою запобігання подальшій девальвації гривні, НБУ ввів ряд обмежень на операції з іноземною валютою, у тому числі тимчасову заборону виплати дивідендів в іноземній валюті, тимчасову заборону дострокового погашення заборгованості перед нерезидентами, обов'язковий продаж 50% валютної виручки, а також інші обмеження готівкових та безготівкових операцій. НБУ подовжував дію цих обмежень декілька разів протягом 2015 - 2018 років.

У другому півріччі 2018 року відбулися вагомні зміни в регуляторному середовищі. Прийнято низку законів, що прискорюють валютну лібералізацію, поліпшують корпоративне управління в державних банках, знижують вартість кредитів, роблять ефективнішими процедури банкрутства, посилюють контроль за якістю аудиторських послуг. Також запроваджено новий норматив ліквідності.

Прийнято Закон України «Про валюту і валютні операції», який докорінно змінює систему валютного регулювання. Він запроваджує принцип вільного руху капіталу. Наявні валютні обмеження буде поступово скасовано в міру того, як ризики для економіки та фінансової стабільності знижуватимуться до прийнятого рівня. Після цього проведення валютних операцій здійснюватиметься за принципом «дозволено все, що прямо не заборонено законом».

Запроваджено принцип незалежних наглядових рад в державних банках. Відбір членів наглядових рад відбуватиметься на конкурсній основі. Незалежні члени наглядової ради та представники держави в ній повинні відповідати визначеному переліку критеріїв. Термін повноважень – три роки.

Посилено захист прав кредиторів. Ухвалено закон про відновлення кредитування згідно якого спрощується процедура притягнення недобросовісного боржника до цивільно-правової відповідальності, зокрема через удосконалення інструментів позасудового врегулювання, унеможливлення виведення застави всупереч обов'язкам за договором кредитування.

Прийнято Кодекс України з процедур банкрутства, який удосконалює процедуру корпоративного банкрутства та запроваджує процедури реструктуризації боргів та банкрутства фізичних осіб.

Удосконалено механізми аудиторської діяльності згідно Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність". Він запроваджує нову систему нагляду за аудиторською діяльністю, що відповідає нормам ЄС. У вересні 2018 року створено Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю. Він контролюватиме якість роботи аудиторських компаній, які проводять обов'язковий аудит підприємств, що мають суспільний інтерес, і матиме повноваження застосовувати санкції до порушників. Протягом трьох років після набрання законом чинності НБУ матиме право відхилити аудиторську компанію, обрану банком для проведення зовнішнього аудиту, або відсторонити її від діяльності. Посилення контролю за якістю аудиторських висновків підвищить довіру в секторі.

З 1 вересня 2018 року банки отримали безоплатний доступ до Кредитного реєстру НБУ в режимі реального часу. Він містить дані про боржників, умови кредитних операцій, виконання кредитних зобов'язань.

Із запровадженням віддаленої ідентифікації клієнтів банків, фізичні особи можуть отримувати дистанційно не лише адміністративні, а й банківські послуги. Починаючи з листопада 2018 року відкрити рахунок можна дистанційно через систему BankID. Для цього клієнту банку потрібно лише один раз пройти ідентифікацію в одному з банків-учасників системи, після чого банківські сервіси стануть доступними на сайтах інших фінансових установ, підключених до BankID.

Важливим фактором у 2018 році було перехід банків України на визначення резервів за кредитами за принципом очікуваних збитків, що відповідає стандарту МСФЗ 9.

Постановою Правління Національного банку України № 64 від 11 червня 2018 року затверджено Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах, яке регламентує основні принципи, вимоги та підходи до системи управління ризиками в банках України.

У 2018 році впроваджено новий норматив ліквідності LCR, який покликаний підвищити здатність банків до поглинання короткострокових шоків ліквідності протягом 1 місяця.

У жовтні 2018 року міжнародна рейтингова агенція Standard & Poor's підтвердила кредитний рейтинг України на рівні «В-» зі стабільним прогнозом.

Уряд України продовжує співпрацювати з Міжнародним Валютним Фондом. Зокрема, у квітні 2017 року було отримано черговий транш кредиту у розмірі 1 млрд доларів США в рамках Програми розширеного фінансування України, схваленого Виконавчою радою МВФ 11 березня 2015 року. Подальші виплати траншей МВФ залежать від продовження реалізації українських урядових реформ, а також інших економічних, правових та політичних чинників. Реструктуризація частини державного боргу, а саме кредиту у розмірі 3 мільярди доларів США, наданого Російською Федерацією, залишається неузгодженою.

18 грудня 2018 року МВФ та уряд України домовились щодо нової програми співпраці у форматі «stand-by» на загальну суму 3,9 млрд. дол. США. Україна отримала перший транш у розмірі 1,4 млрд. дол. США за новою програмою 20 грудня 2018 року.

Банківська система залишається ослабленою через недостатній рівень капіталу, низьку якість активів, викликаних економічною ситуацією, знеціненням валюти, зміни законодавства та інші фактори. На підставі результатів стрес-тестування НБУ узгодив з власниками найбільших комерційних банків плани докапіталізації на три роки, проте не всі банки можуть виконати ці програми. Протягом 2014-2018 років більше 95 банків були визнані Національним банком України неплатоспроможними з різних причин, і найбільший приватний банк був націоналізований в грудні 2016 року.

Станом на кінець 2018 року в Україні було 77 діючих банків. Два банки закінчили процедури злиття з іншими, один був перетворений на фінансову компанію, ВТБ банк було визнано неплатоспроможним. Частка ринку державних фінансових установ майже не змінилася: 54.7% та 63.4% за чистими активами та депозитами населення відповідно. У 2018 році внаслідок інтенсивного кредитування населення частки Приватбанку та приватних банків у чистих активах зросли до 20.7% та 14.8% відповідно. Ступінь концентрації в секторі не змінюється протягом останніх двох років: на кінець минулого року на 20 банків припадало 91% чистих активів.

Конфлікт у Східному регіоні України, що почався навесні 2014 року не вирішено до сих пір. Тим не менш, суттєвої ескалації конфлікту після підписання угод про припинення вогню в лютому 2015 року не відбулося. Відносини між Україною і Російською Федерацією залишалися напруженими.

Очищення комерційної банківської системи створює значний тиск на державний бюджет. Протягом 2014–2018 років Фонд гарантування банківських вкладів повернув клієнтам неплатоспроможних банків близько 89 млрд. грн. і понад 150 млрд. грн. було виділено на капіталізацію державних і націоналізованих банків.

З 1 січня 2016 року, набула чинності угода про зону вільної торгівлі між Україною та ЄС. Відразу після цього уряд Росії запровадив торгове ембарго на ключові українські експортні товари. У відповідь на це, український уряд здійснив аналогічні заходи щодо російських товарів.

15 березня 2017 року Рада національної безпеки і оборони України доручила НБУ ввести санкції проти українських банків з російським державним капіталом. Вплив такого рішення важко передбачити.

Остаточний результат політичної та економічної ситуації в Україні та її наслідки передбачити вкрай складно, проте вони можуть мати подальший негативний вплив на економіку України та бізнес Банку.

Цілі керівництва та стратегія досягнення цих цілей

Основа ідеології Банку - це лояльність до своїх клієнтів, мобільність і гнучкість в прийнятті рішень, готовність надати будь-які види банківських послуг юридичним та фізичним особам з максимальним комфортом і індивідуальним сервісом. Банк - це велика сім'я для клієнтів і співробітників, будь-які завдання в якій виконуються швидко і ефективно.

У своїй діяльності Банк максимально зацікавлений в стимулюванні комплексного співробітництва клієнта з Банком.

Для досягнення цих цілей в Банку застосовується:

- гнучка тарифна політика при комплексному обслуговуванні;
- розвиток перехресних продажів усередині одного бізнесу (корпоративного або приватного) і між бізнес-напрямами.

Корпоративний бізнес розглядається як один з каналів продажів для приватного бізнесу і навпаки.

Володіючи високопрофесійною командою, Банк надає клієнтам повний спектр банківських послуг починаючи з документарних і закінчуючи касовими послугами.

Стратегія розвитку в сегменті корпоративних клієнтів передбачає врахування особливих потреб підприємств, пов'язаних з галузевою та іншої специфікою їх діяльності. Особливу увагу при роботі з корпоративними клієнтами Банк приділяє таким галузям як торгівля (особливо ритейл), сільське господарство і шипінг. Основний сегмент клієнтів Банку - це середній і малий бізнес.

У роздрібному бізнесі Банк пропонує послуги, які допомагають людям при найменших витратах часу контролювати, заощаджувати та інвестувати кошти. Основним напрямком в роботі приватного банкінгу є інформаційно-консультаційна підтримка клієнтів, розробка комплексних фінансових рішень і подальше надання банківських продуктів для реалізації зазначених рішень.

Основний напрямок розвитку Банку - це традиційний класичний банкінг, з акцентом на розвиток бізнесу із застосуванням банківських платіжних карт, на основі спільного проекту з програмою лояльності «Власний рахунок». Нові продукти і процеси в обслуговуванні клієнтів впроваджуються Банком через традиційні та альтернативні канали надання фінансових продуктів і послуг. Банк постійно аналізує та вивчає особливості сфер діяльності і територіального розташування своїх клієнтів з метою максимальної оптимізації своїх послуг до потреб клієнтів.

Стратегічна мета розвитку Банку - є розширення діяльності на території країни, активний розвиток нових форм обслуговування клієнтів, наближення послуг Банку до клієнтів.

Банк ставить перед собою наступні цілі:

- досягнення стабільної прибуткової діяльності в 2019 році;
- робота по залученню на обслуговування партнерів «Фоззі груп»;
- впровадження низки заходів щодо реалізації ко-брендного проекту «БАНК ВОСТОК-Фоззі груп»;
- розвиток тісних відносин з міжнародними фінансовими інститутами та іноземними банками партнерами;
- подальший розвиток власної розробки Інтернет-банкінгу для фізичних осіб, робота з мобільними додатками та інтеграція з соціальними мережами;
- створення єдиної платіжної системи.

Органи керівництва Банку та корпоративне управління

Документом, який визначає та закріплює основні принципи та стандарти корпоративного управління Банку, принципи захисту прав та інтересів акціонерів, вкладників та інших зацікавлених осіб, механізми управління та контролю, принципи відкритості та прозорості у своїй діяльності є Кодекс корпоративного управління ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК ВОСТОК».

Кодекс розміщено на сайті Банку за посиланням: <https://bankvostok.com.ua/public>

Основні принципи корпоративного управління Банку:

- чіткий розподіл повноважень між органами управління та наявність належного рівня повноважень, відповідальності, підзвітності, та системи стримування та противаг;
- ефективний нагляд з боку Наглядової ради, ефективне керівництво поточною діяльністю Правлінням, суворе управління ризиками, міцні заходи внутрішнього контролю, дотримання норм;
- захист інтересів акціонерів, вкладників, інших зацікавлених осіб;
- своєчасне розкриття повної та достовірної інформації про Банк, у тому числі про його фінансовий стан, економічні показники, значні події, структуру власності та управління з метою забезпечення можливості прийняття зважених рішень акціонером та клієнтами Банку.

Вищим органом управління Банку є Загальні збори акціонерів. Так як у ПАТ «БАНК ВОСТОК» один акціонер, що володіє 100% акцій Банку, рішення з питань, що належать до компетенції Загальних зборів акціонерів приймаються єдиним акціонером.

Придбання акцій Банком в 2018 році не відбувалось. Протягом 2018 року Банк не здійснював викуп власних акцій.

Виконавчим органом Банку, що здійснює поточне управління, є Правління Банку, яке несе відповідальність за ефективність роботи Банку згідно з принципами та порядком, встановленими Статутом Банку, рішеннями Загальних зборів і Наглядової ради Банку.

Правлінням Банку створені комітети із числа членів Правління для попереднього розгляду найбільш важливих питань діяльності Банку, віднесених до компетенції Правління Банку та підготовки рекомендацій Правлінню Банку для прийняття рішень:

- Кредитний комітет;
- Тарифний комітет;
- Комітет з управління активами і пасивами;
- Комітет з інформаційної безпеки;
- Комітет з управління кризою.

Функції та повноваження постійних та тимчасових комітетів, їх структура, порядок залучення інших осіб до роботи комітету, а також інші питання, пов'язані з діяльністю комітетів, визначаються Положеннями про комітети, які затверджуються Наглядовою радою.

Органом, який здійснює контроль за діяльністю виконавчого органу Банку, захист прав вкладників, інших кредиторів та акціонерів Банку є Наглядова рада Банку.

Наглядова рада є колегіальним органом Банку, що визначає стратегічні цілі і корпоративні цінності Банку, здійснює контроль за діяльністю Правління Банку та станом справ в Банку в цілому, представництво інтересів акціонерів Банку у перерві між Загальними зборами акціонерів, а також здійснює захист прав та економічних інтересів акціонерів, вкладників та інших кредиторів Банку, але не бере участі в поточному управлінні Банком.

Наглядовою радою Банку створено комітети з числа її членів для попереднього вивчення і підготовки до розгляду на засіданні питань, що належать до її компетенції: Комітет з питань аудиту та Комітет з питань призначень та винагород.

Кожен з комітетів складається з трьох осіб двоє з яких незалежні члени Наглядової ради.

Функції, повноваження, відповідальність і взаємодія органів управління та їх комітетів викладені у Статуті Банку та відповідних Положеннях, які переглядаються не рідше одного разу на рік.

Статут Банку містить положення, яке обмежує повноваження виконавчого органу приймати рішення про укладення договорів, враховуючи їх суму, від імені акціонерного товариства.

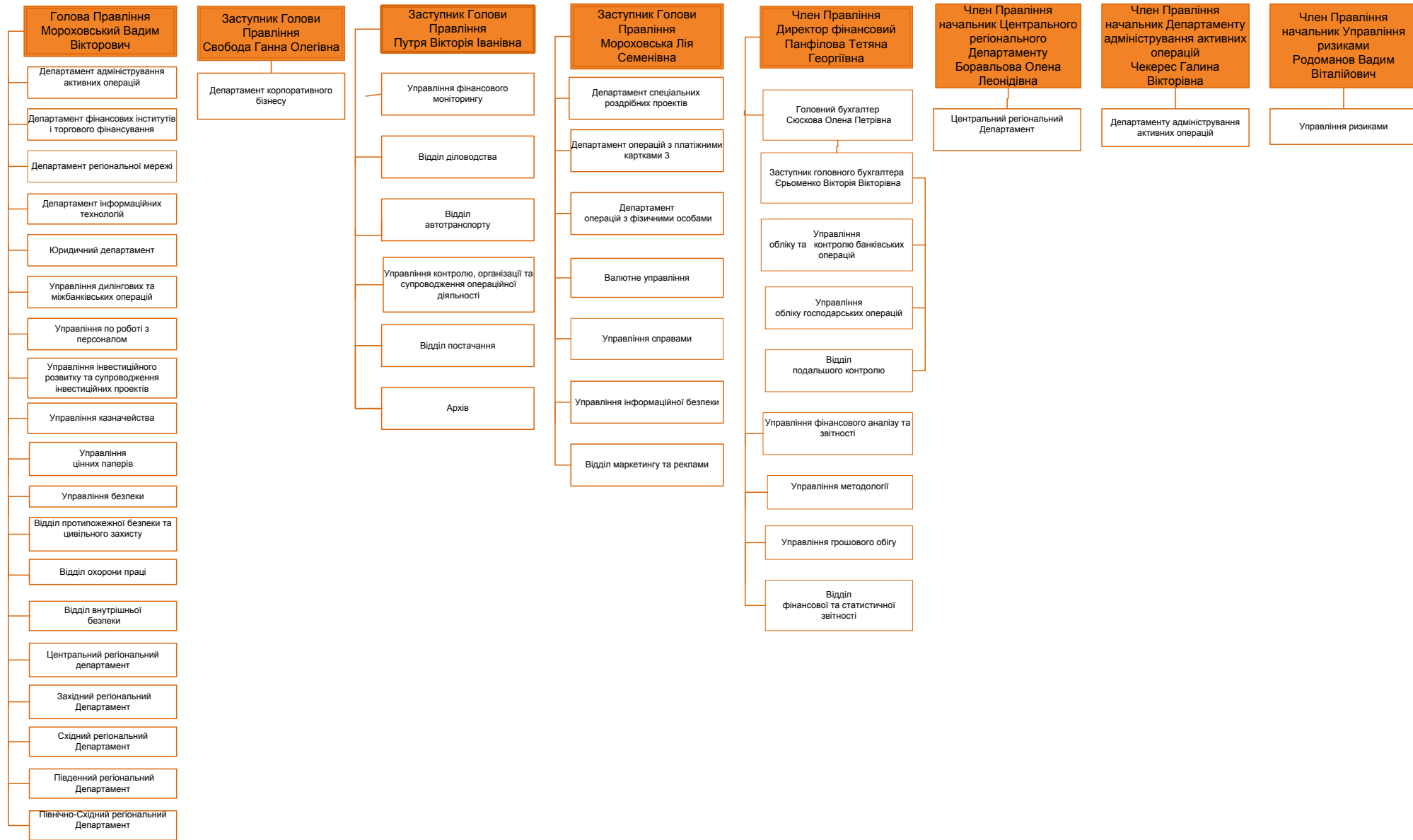
Також Статут та внутрішні документи Банку містять положення про конфлікт інтересів, тобто суперечність між особистими інтересами посадової особи або пов'язаних з нею осіб та обов'язком діяти в інтересах акціонерного товариства.

Діюча модель корпоративного управління

Діюча модель корпоративного управління (продовження)

Система внутрішнього контролю

Контроль щодо діяльності Банку може бути не тільки зовнішнім, а і внутрішнім, який є важливою складовою, основою надійності і довгострокового функціонування Банку, та посилюється у зв'язку із сьогоденними різноманітними викликами сучасного ведення бізнесу.

У своїй діяльності щодо проведення оцінки та удосконалення системи внутрішнього контролю Банк підтримує та запроваджує концепцію Комітету спонсорських організацій Комісії Тредвея (COSO) «Концептуальні основи внутрішнього контролю», документа Базельського комітету з банківського нагляду «Опорні положення оцінки систем внутрішнього контролю», а також загальноприйнятї у міжнародній практиці принципи і стандарти.

Концепція внутрішнього контролю Банку визначає внутрішній контроль як процес, що здійснюється органами управління, керівництвом, менеджментом та іншими працівниками, направлений на забезпечення досягнення цілей за наступними критеріями:

- ефективність діяльності, враховуючи систему управління ризиками;
- достовірність фінансової звітності;
- дотримання відповідних законодавчих та нормативних актів.

Організація системи внутрішнього контролю у Банку відповідає таким принципам:

- дієвість та ефективність - організація постійного процесу внутрішнього контролю інтегрованого в поточну діяльність Банку та зрозумілого на всіх рівнях персоналу Банку;
- розподіл обов'язків - забезпечення уникнення ситуації за якої одна особа здійснює повний контроль над функцією чи видом діяльності Банку;
- усебічність - охоплення всіх видів діяльності Банку та всіх його підрозділів;
- своєчасність - створення системи внутрішнього контролю, яка надає можливість отримати інформацію про загрозу виникнення втрат Банку раніше, ніж такі втрати будуть понесені;
- незалежність - відокремлення функції оцінки ефективності системи внутрішнього контролю від функцій її організації і здійснення;
- конфіденційність - недопущення розголошення інформації особам, у яких немає повноваження щодо її отримання.

Дієві заходи внутрішнього контролю сприяють вирішенню головних завдань Банку, досягненню ним стратегічних та оперативних цілей. У зв'язку із цим, дієва система внутрішнього контролю допомагає керівництву Банку у прийнятті рішень щодо рівня ризиків, який Банк готовий прийняти прагнучи досягти запланованих результатів діяльності.

Запроваджена у Банку система внутрішнього контролю забезпечує надійність, ефективність, законність, безпеку банківських операцій та діяльності в цілому, захист від потенційних помилок, втрат і різноманітних порушень, та допомагає досягти основних цілей Банку:

- стратегічної цілі – місії;
- операційної цілі – забезпечення ефективного використання ресурсів (поточна діяльність);
- цілі у сфері підготовки звітності – забезпечення достовірності звітності;
- цілі у сфері дотримання законодавства – дотримання Банком вимог чинного законодавства.

Суб'єктами системи внутрішнього контролю у Банку є:

- Наглядова рада Банку, яка забезпечує функціонування системи внутрішнього контролю та здійснює контроль за її ефективністю в межах повноважень, наданих законодавством, статутом та внутрішніми документами;
- Правління Банку, яке забезпечує організацію системи внутрішнього контролю;
- Управління внутрішнього аудиту;
- Головний бухгалтер і його заступники;
- Керівники відокремлених підрозділів;
- Управління ризиками;
- Управління комплаєнс;
- керівники підрозділів і працівники, які здійснюють внутрішній контроль відповідно до повноважень, визначених внутрішніми документами Банку.

Процедури внутрішнього контролю передбачають:

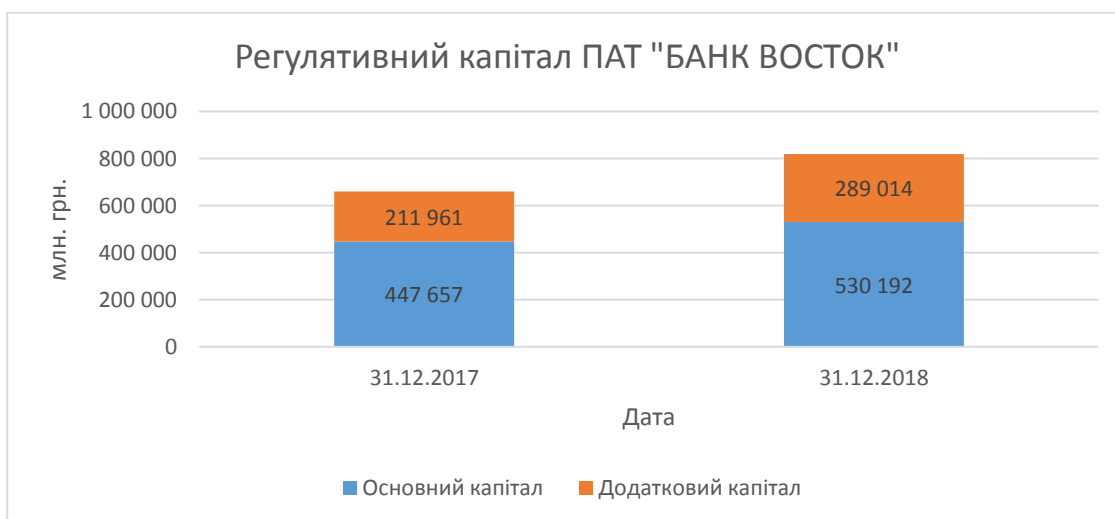
- звітування Наглядовій раді Банку і Правлінню Банку. Керівники Банку відповідно до розподілу функціональних обов'язків постійно отримують і аналізують звіти про виконання поставлених цілей з метою визначення відповідності фактичних фінансових результатів запланованим показникам;
- багаторівневий контроль за діяльністю Банку;
- контроль за наявністю активів Банку;
- контроль за доступами до електронних банківських систем, баз даних та програмного забезпечення;
- контроль за доступом до інформації, що містить банківську таємницю, згідно внутрішніх процедур та наданих повноважень;
- відображення всіх операцій Банку в бухгалтерському обліку;
- контроль повноти, достовірності та своєчасності складання фінансової, статистичної, управлінської, податкової та іншої звітності;
- оцінка на постійній основі адекватності та ефективності системи внутрішнього контролю.

Ресурси, ризики, відносини

Ключові фінансові та нефінансові ресурси

Основною метою управління капіталом є забезпечення достатнього обсягу наявного капіталу в будь-який час, щоб дозволити реалізувати свою стратегію. Вимоги Банку до капіталу визначаються на основі стратегії Банку, апетиту до ризику та експозицій зараз і в майбутньому. Враховуючи амбіцію оптимізації загальної вартості Банку, ми враховуємо вимоги контролюючих органів, очікування рейтингових агентств та інтереси клієнтів та інвесторів, а також достатню прибутковість для акціонерів. Ми також застосовуємо внутрішні цілі, які необхідно виконати. Ці цілі узгоджуються з нашою метою бути стабільним банком, який здійснює діяльність з низьким профілем ризику.

Регулятивний капітал Банку складається з таких компонентів:

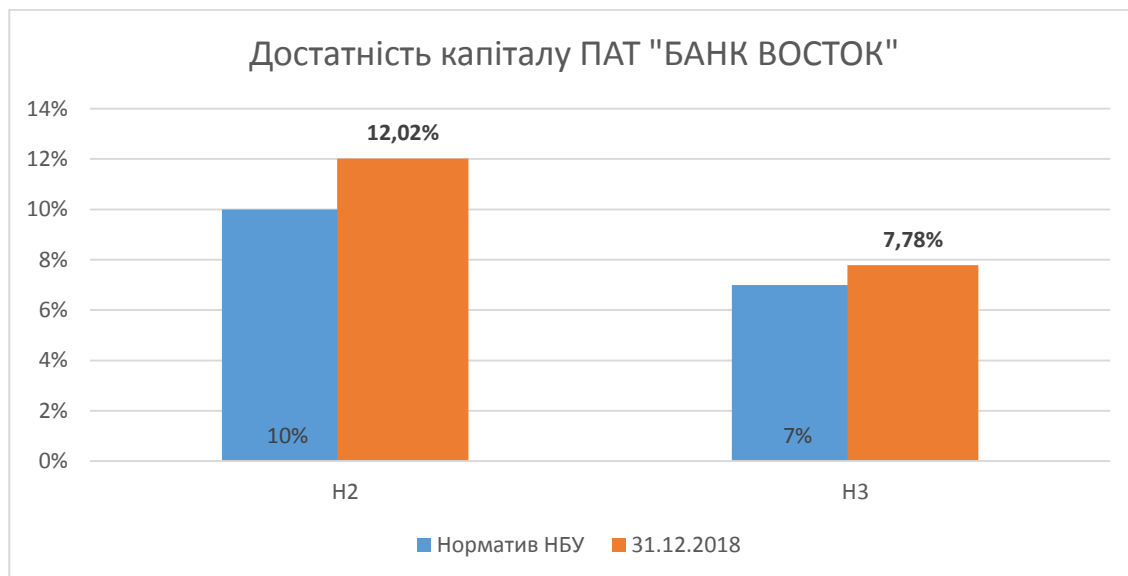

Банк має сильну позицію капіталу з точки зору достатності покриття зважених на ризик активів. Це дозволяє Банку продовжувати шлях розвитку.

У 2018 році Регулятор провів оцінку стійкості Банку (стрес-тестування Банку) з використанням базового та негативного сценаріїв. За базовим сценарієм Банк не потребує капіталізації, за негативним сценарієм розрахунку у Банка потреба у капіталізації склала 294 млн. грн. Для покриття вищезазначеної потреби Банк розробив план реструктуризації та виконав його протягом 2018 року.

Акціонерний капітал зріс на 78 млн.грн. до 523 млн.грн. у 2018 році, зокрема внаслідок внесення до статутного капіталу нерозподіленого прибутку минулих років.

Банк виконує вимоги достатності основного та регулятивного капіталів. Достатність основного капіталу (норматив Н3) на кінець 2018 року перевищила нормативне значення регулятора - 7% та становить 7.78%. Достатність регулятивного капіталу (норматив Н2) на кінець 2018 року перевищила нормативне значення регулятора - 10% та становить 12.02%.

Банк має сильну ліквідну позицію, що дозволяє йому завжди виконувати свої фінансові зобов'язання. Банк керує власною ліквідною позицією таким чином, аби він міг абсорбувати наслідки від впливу стресових факторів, як специфічних для Банку, так і ринкових (наприклад, змін у тенденціях на грошовому ринку та/або ринку капіталу). Управління ліквідністю підтримує стратегію Банку в межах встановленого ризик-апетиту. При фінансуванні своїх потреб у ліквідності Банк прагне диверсифікувати свої джерела фінансування відповідно до своєї стратегії.

У 2018 році Банк підтримував сильну позицію ліквідності яка відповідає як внутрішнім цілям, так і нормативним вимогам. Банк щоденно розраховує нормативи ліквідності відповідно до вимог Національного банку України.

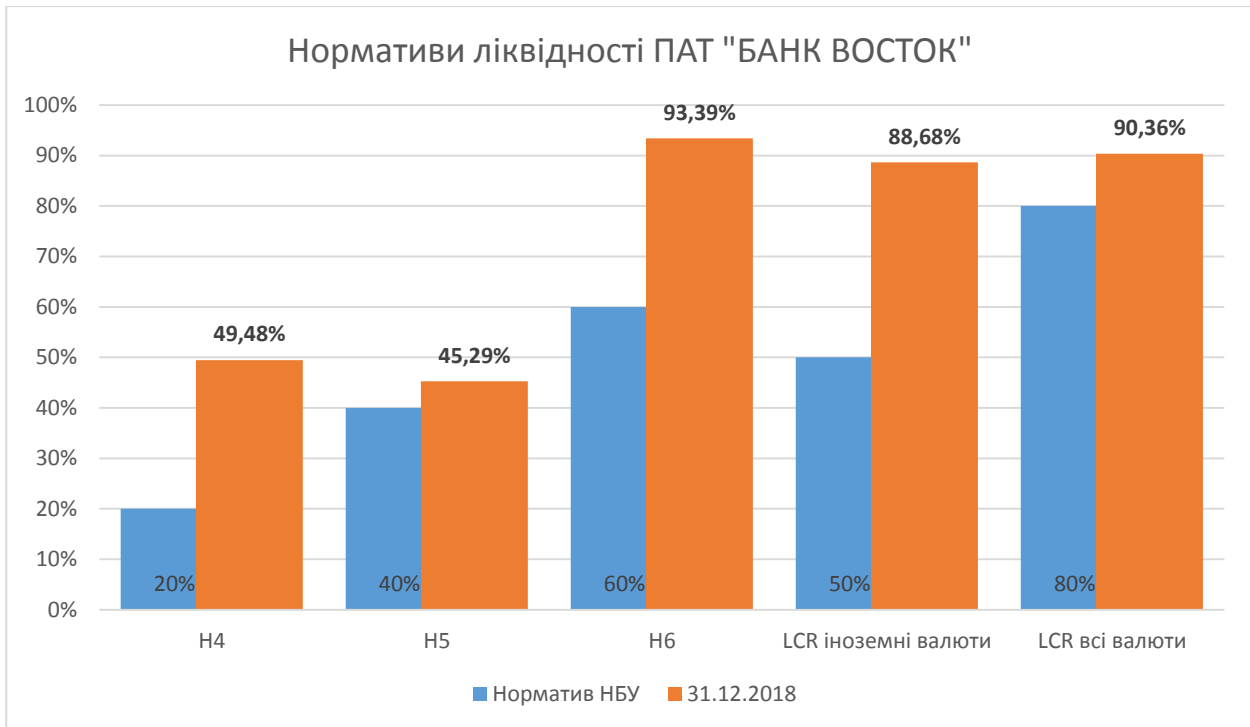
Ці нормативи включають:

- норматив миттєвої ліквідності (Н4), який розраховується як відношення високоліквідних активів до зобов'язань, що погашаються на вимогу. Станом на 31 грудня 2018 року цей норматив складав 49,48% при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 20%;
- норматив поточної ліквідності (Н5), який розраховується як відношення ліквідних активів до зобов'язань зі строком погашення, який не перевищує 31 календарний день. Станом на 31 грудня 2018 року цей норматив складав 45,29% при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 40%;
- норматив короткострокової ліквідності (Н6), який розраховується як відношення ліквідних активів до зобов'язань зі строком погашення до одного року. Станом на 31 грудня 2018 року цей норматив складав 93,39% при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 60%.

Банк у 2018 році завершив впровадження коефіцієнту покриття ліквідності (LCR) - норматив ліквідності, який установлює мінімально необхідний рівень ліквідності (буфер ліквідності) для покриття чистого очікуваного відпливу грошових коштів протягом 30 календарних днів з урахуванням стрес-сценарію.

На кінець 2018 року Банк виконав вимоги щодо показника LCR:

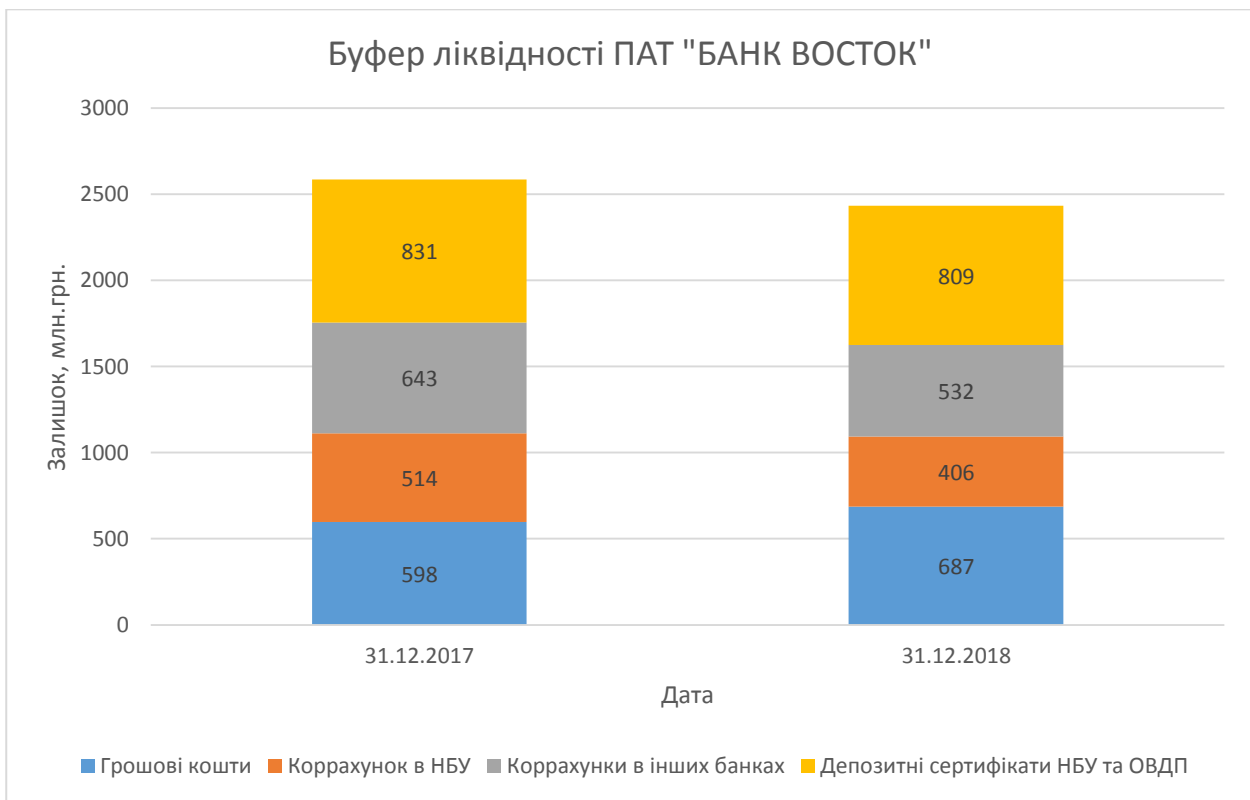
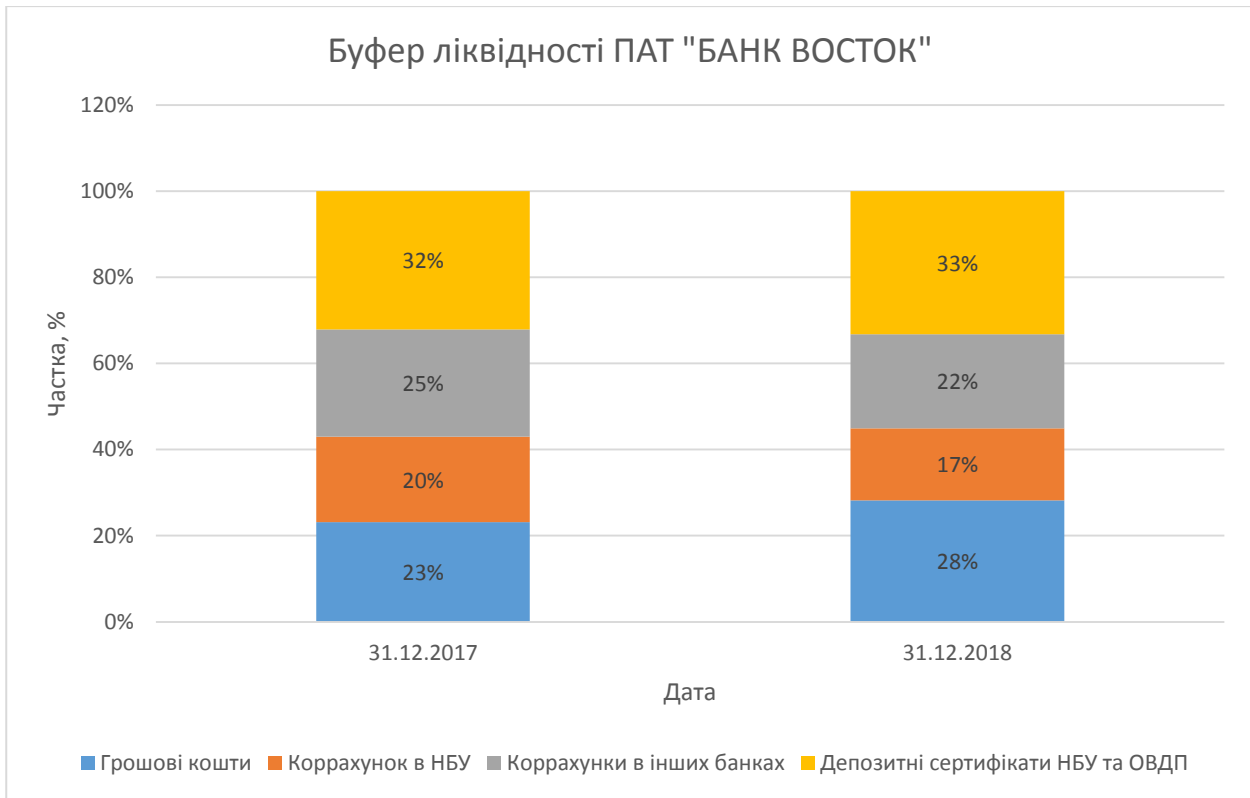
- LCR взагалі у всіх валютах на 31 грудня 2018 року складав 90,3623% при встановленому НБУ значенні не менше 80%;
- LCR у іноземній валюті на 31 грудня 2018 року складав 88,6777% при встановленому НБУ значенні не менше 50%.

Банк підтримує буфер ліквідності, який складається з високоякісних ліквідних активів для поглинання несподіваного зростання потреби в ліквідності, а саме:

- грошові кошти на кінець 2018 року становили 687 млн. грн. (на кінець 2017 року – 598 млн.грн.);
- кошти на кореспондентському рахунку в НБУ на кінець 2018 року становили 406 млн.грн. (на кінець 2017 року – 514 млн.грн.);
- кореспондентські рахунки в інших банках на кінець 2018 року становили 532 млн.грн. (на кінець 2017 року – 643 млн.грн.)
- депозитні сертифікати НБУ та облігації внутрішньої державної позики на кінець 2018 року становили 808,9 млн.грн. (на кінець 2017 – 830.5 млн.грн.)

Буфер ліквідності на кінець 2018 року становив 2 433 млн. грн. (на кінець 2017 – 2 585.5 млн. грн.) та має велику частку державних облігацій та депозитних сертифікатів НБУ. Цього було більш ніж достатньо, щоб витримати важкі стрес-сценарії протягом певного періоду часу.

Для управління ризиком ліквідності Банк використовує аналіз розривів між активами та зобов'язаннями відповідно до очікуваних строків погашення.

Управління активами та пасивами Банку бере до уваги поведінкові аспекти, незважаючи на короткі терміни до погашення для поточних рахунків клієнтів, враховується значний рівень стабільної частини цих залишків. Клієнти Банку мають тенденцію зберігати кошти на поточних рахунках протягом тривалого періоду часу.

Стратегія фінансування підтримує стратегію Банку. У зв'язку з цим Банк прагне оптимізувати та забезпечити доступ до диверсифікованих джерел фінансування для підтримки довгострокової позиції та профілю ліквідності Банку.

Банк використовує кошти юридичних та фізичних осіб як основне джерело фінансування.

Банк також залучає фінансування від міжнародних інвесторів з метою диверсифікації джерел фінансування. З цієї метою ми використовуємо різні інструменти фінансування, що поширюються на терміни, ринки, регіони та типи інвесторів.

Банк залучає кошти на строк, що перевищує один рік, шляхом:

- залучення субординованого боргу. У вересні 2018 року Банк залучив кошти на умовах субординованого боргу у сумі 2 000,00 тис. доларів США строком закінчення - 2024 рік. Балансова вартість субординованого боргу станом на 31 грудня 2018 року склала 143.3 млн.грн. (на 31 грудня 2017 року – 85.7 млн.грн.);

- залучення довгострокових кредитів від міжнародних фінансових організацій. На підставі укладеного в листопаді 2017 р. договору з УОРЛДБІЗНЕС КЕПІТАЛ, ІНК.(WORLD BUSINESS CAPITAL, INC.) США, Банк у грудні 2017 року отримав довгостроковий кредит строком на 10 років у сумі 8 млн. доларів США. В березні 2019 року від УОРЛДБІЗНЕС КЕПІТАЛ, ІНК. Банк отримав другий довгостроковий кредит строком на 9 років у сумі 8 млн. доларів США.

Також Банк залучає фінансування від юридичних, фізичних осіб та банків.

Управління персоналом – одна з найважливіших задач по здійсненню ефективної кадрової політики з метою забезпечення подальшого розвитку Банку.

Станом на кінець 2018 року штат працівників Банку становив 936 осіб, з них 70 % – жінки, 30% – чоловіки. Майже 80% працівників Банку мають повну вищу освіту. Понад 78% працівників у віці від 25 до 49 років, середній вік працівників – 40 років.

Основні задачі кадрової політики Банку є:

- оптимізація і стабілізація кадрового складу ключових структурних підрозділів Банку;
- створення ефективної системи мотивації співробітників Банку;
- створення і підтримка організаційного порядку в Банку, зміцнення старанності, відповідальності співробітників за виконувани обов'язки, зміцнення трудової і виробничої дисципліни;
- створення і розвиток системи навчання і підвищення кваліфікації персоналу;
- формування і зміцнення ділової корпоративної культури Банку.

Високий рівень професійних компетенцій співробітників Банку підтримується і розвивається шляхом постійного навчання і підвищення кваліфікації. Даний процес здійснюється в основному шляхом внутрішньокорпоративного навчання, яке проводиться в різноманітних формах: навчання на робочому місці, наставництво, внутрішньобанківські семінари і тренінги. Однією з форм матеріальної мотивації виступає зовнішнє навчання - участь співробітників Банку у тренінгах, конференціях, семінарах, лекціях, щорічних зустрічах фахівців та ін. Банк компенсує навчання співробітників за напрямками, які необхідні для більш ефективної роботи в Банку і відповідають потребам підрозділів.

В Банку діє Колективний договір, який встановлює гарантії для працівників Банку та відповідні зобов'язання з їхнього боку по відношенню до керівництва Банку.

Успіх і розвиток Банку є заслугою всіх працівників, які сприяють зміцненню репутації Банку, результат роботи кожного працівника впливає на результат роботи всієї команди і є запорукою успіху Банку під час здійснення банківської діяльності.

Банк розробив та впровадив у діяльність Корпоративний кодекс ПАТ «БАНК ВОСТОК», який встановлює принципи та корпоративні цінності щодо захисту прав всіх працівників Банку та забезпечення їх рівноправності шляхом дотримання прав людини і гідності особистості, створення рівних можливостей для всіх працівників.

Банк цінує своїх працівників, створює для них умови праці відповідно до нормативно-правових актів з охорони праці, забезпечує додержання вимог законодавства щодо прав працівників у галузі охорони праці, заохочує їх за успіхи в роботі.

Гарантії рівності відносин між Банком та працівниками підтверджуються шляхом:

- дотримання Банком загальнообов'язкових норм поведінки та корпоративної етики Банку, визнання значної ролі керівників та працівників Банку в забезпеченні успіху діяльності Банку які наголошені в Корпоративному кодексі;
- ведення кадрової політики, яка полягає в рівності умов на обрання кандидатів в члени Наглядової ради та Правління Банку, інших керівників та працівників на займання посади в Банку, можливості кар'єрного росту, отримання винагород з урахуванням професійних досягнень та особистого вкладу у діяльність Банку, а у разі виникнення обставин щодо застосування покарань - з дотриманням об'єктивної оцінки дій, які здійснив керівник або інший працівник.
- Банк надає рівні права на займання посади та призначає на посаду не зважаючи на стать, національність, етнічне та соціальне походження, сексуальну орієнтацію, релігійні чи політичні погляди, сімейний стан працівників;
- створення таких умов роботи, які є безпечними з питань охорони праці та здоров'я, та інших безпек;
- створення корпоративної культури, культури управління ризиками, зокрема необхідної атмосфери (tone at the top);
- виконання взаємних зобов'язань, дотримання прав та несення відповідальності у відповідності до внутрішніх нормативних документів;
- можливості підвищення кваліфікації, проходження навчання, отримання знань працівниками Банку за рахунок витрат Банку, а також сприяння цьому процесу за особисті кошти працівників.

Банк гарантує керівникам та працівникам Банку здійснення своєчасної оплати труда, сплату податків, компенсацію витрат на відрядження, надання відпусток та інші гарантії у відповідності до законодавства та внутрішніх нормативних документів.

Невід'ємною частиною Корпоративного кодексу Банку є політика запобігання корупції, яка передбачає політику «нульової толерантності», невідворотності покарання до будь-яких проявів корупції, хабарництва та зловживання, вважає їх неприпустимими у ході здійснення банківської діяльності.

З метою запобігання участі або використанні Банку та працівників у корупції, Банк забезпечує контроль за дотриманням працівниками вимог політики щодо запобігання та протидії корупції, хабарництву та зловживанням під час виконання ними функціональних обов'язків, який організаційно має три рівня, відповідає політиці внутрішнього контролю та управління ризиками Банку.

Стратегія Банку у сфері гігієни та безпеки праці визначає політику, мету, цілі, ключові принципи і напрями діяльності Банку у сфері створення належних і безпечних умов праці, недопущення нещасних випадків, професійних захворювань, дорожньо-транспортних пригод та аварій на виробництві.

Цілі Банку в сфері гігієни та безпеки праці полягають у зменшенні кількості:

- нещасних випадків та травматизму працівників;
- випадків смерті працівників під час виконання трудових обов'язків унаслідок раптового погіршення здоров'я, спричиненого загальними захворюваннями;
- ДТП за участю автотранспортних засобів Банку;
- професійних захворювань.

Заходи Банку щодо попередження та усунення причин виробничого травматизму і професійних захворювань:

- організація роботи, навчання, контроль та нагляд за охороною праці;
- дотримання трудового законодавства, міжгалузевих нормативних актів про охорону праці;
- проведення оглядів, лекційної та наочної пропаганди з питань охорони праці;
- створення нормативного мікроклімату на робочих місцях;
- забезпечення робочих місць відповідним освітленням, вентиляційними системами, системами опалення, кондиціонування;
- обладнання санітарно-побутових кімнат;
- розроблення і впровадження безпечного обладнання;
- модернізація технологічного обладнання.

Питання збереження навколишнього середовища наразі дуже актуальне. Банк уклав договори зі спеціалізованими підприємствами на утилізацію відпрацьованих люмінесцентних ламп.

Також дуже актуальним в даний час є проблема збору і переробки відпрацьованих автомобільних акумуляторів, які загрожують здоров'ю людини і навколишнього середовища через матеріали, що використовуються в їх виробництві.

Банк здає відпрацьовані автомобільні акумулятори для переробки на спеціалізовані підприємства, з якими укладені договори, таким чином сприяє тому, щоб утилізація проводилась без шкоди навколишньому середовищу, життю та здоров'ю людей.

Утилізація і переробка шин в сучасному світі, де число автомобілів неухильно зростає, набуває великого екологічного та економічного значення для всіх розвинених країн світу, в тому числі і України. Це пов'язано перш за все з тим, що зношені шини є джерелом тривалого забруднення навколишнього середовища.

Банк здає автомобільні шини, які відслужили свій термін, на спеціалізовані підприємства для подальшої переробки, таким чином сприяючи охороні навколишнього середовища.

Також оптимізації використання ресурсів планети і поліпшення екології в містах сприяє збір вторинної сировини (макулатури). Макулатура передається Банком на переробку.

За 2018 рік Банк

утилізував 788 люмінесцентних ламп

утилізував 540 кг автомобільних шин

здав 346 кг відпрацьованих автомобільних акумуляторів

здав вторинної сировини (макулатури) 31,6 ТОН

У звітному році Банк продовжував надавати благодійну та спонсорську допомогу, підтримувати проекти та програми, виплачувати іменні стипендії студентам, приймати участь у благодійних заходах.

За 2018 році виплати на благодійну та спонсорську допомогу склали більш ніж 5,8 млн.грн.

Це була допомога:

- цільова - людям з різними захворюваннями;
- організації «Єврейський фонд «Єдність колін Ізраїлю» на проведення програм Фонду, таких як допомога молодим сім'ям у важкому матеріальному становищі, неповним і багатодітним сім'ям, хворим, дітям, людям, яким потрібна медична допомога, забезпечення їх ліками, путівками для діагностики та реабілітації, сприяння навчанню і підтримці талановитої молоді;
- Фонду соціальної допомоги імені доктора Ф.П. Гааза, який надає допомогу самотнім людям похилого віку, інвалідами та хворим дітям;
- Проекту «Urban Music Hall». Даний проект, відкритий в березні 2018 р., є унікальною міською концертною платформою, єдиною в місті обладнаною для відвідування людьми з інвалідністю;
- дитячому будинку - на оплату продуктів для дітей, комунальних послуг - електрики, газу та інше;
- Асоціації єврейських організацій і громад «Ваад України» - на організацію літніх таборів для єврейських дітей і дітей інших національностей і релігій;
- «Інституту Горшеніна» - для проведення Національного Експертного Форуму - одного з найбільш відомих і найвпливовіших дискусійних майданчиків, який вносить вагомий внесок у формування суспільного життя України;
- Фонду «Милосердя Віктор», який надає благодійну допомогу дітям, багатодітним сім'ям, школам-інтернатам, притулкам, ветеранам. З 2006 року Фонд активно допомагає Інституту реабілітації осіб з відхиленнями психофізичного розвитку ім. Януша Корчака, зокрема, в оснащенні нового відділення;
- Одеській регіональній асоціації євреїв - колишніх в'язнів гетто і нацистських концтаборів;
- Громадській організації «ОДЕСЬКА МІСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ШАХІВ» та регулярна благодійна допомога «Об'єднанню шахово-шашкових клубів» на проведення різних змагань з шахів для дітей, а також шахістів всіх вікових категорій;
- шахістам, які беруть участь в міжнародних змаганнях;
- Громадській організації «Аспен Інститут Київ», яка, зокрема, проводить різні семінари для молодих лідерів, підлітків, бесіди з провідними експертами в різних сферах знань і практики, присвячені питанням, актуальним для сучасного українського суспільства;
- Громадській організації «Всесвітній клуб одеситів», який встановлює і розвиває зв'язки між одеситами незалежно від фактичного місця проживання та громадянства, консолідує і координує зусилля одеситів з метою відродження і збереження міста Одеси, основним напрямком є розробка і здійснення програм в

- галузях культури, науки, мистецтва, екології, охорони здоров'я, захисту прав людини, милосердя, а також інших програм, безпосередньо пов'язаних з життям і діяльністю Одеси;
- ТОВ «ІА» Медіа-інформ» - для підготовки і створення циклу програм «Золоті скрипки Одеси»;
  - Громадській організації - Дитячо-юнацький спортивний клуб «Олімп» (м.Одеса) для розвитку фізкультури і спорту;
  - «Одеській обласній Раді Миру» - на проведення свята для дітей в театрі Опери та балету;
  - «Одеському дипломатичному клубу» - на проведення різдвяної благодійної передноворічної ярмарки;
  - іншим благодійним фондам та громадським організаціям.

Банком засновані іменні стипендії студентам Одеського національного економічного університету за високі результати в навчанні, активну громадську, наукову роботу та спортивні досягнення. У 2018 року такі стипендії виплачувалися шести студентам, і будуть в подальшому також регулярно виплачуватися.

Також Банком прийнято рішення з 2019 року виплачувати щомісячну грошову благодійну допомогу Праведникам народів світу - Данільянець О.Г. і Волошину В.Є.

Банк постійно збільшує свій інтелектуальний капітал та нарощує технологічні ресурси. Так, протягом 2018 року Банк реалізував та впровадив проекти і задачі за наступними напрямками:

Інтернет банкінг

Додано близько 1300 нових сервісів.

Реалізовано функції:

- підключення карти в гаманець MasterPass;
- аналіз витрат/надходжень, додано діаграми за статтями витрат;
- активація овердрафту та підпис паспорта кредиту;
- перекази в національній валюті між своїми картковими рахунками для нерезидентів;
- управління послугами Mobi&Card та 3D Secure;
- управління терміном дії карткових лімітів по днях;
- переказ за номером телефону.

Розвиток мобільного додатка

Реалізована інтеграція з програмою «Власний Рахунок» мережі Сільпо, поповнення/оплата на касі за QR-кодом.

Впроваджена підтримка NFC 2.0, Android Pay, Apple Pay.

Інтернет-Банк для юридичних осіб

Впроваджено новий, сучасний Web-клієнт.

АБС

Впроваджено:

- розрахунок резерву за МСФЗ;
- двофакторна автентифікація платежів з рахунків;
- інтеграція з Bloomberg;
- Реалізовано перехід на облік карткових рахунків по 2600, 2620.

Кіберстійкість бізнесу

З метою побудови кіберстійкої, комплексної, адаптивної, бізнес- і ризик- орієнтованої архітектури інформаційної безпеки Банку було впроваджено:

- безперервний моніторинг і аналіз вразливостей систем, автоматизація процесу інвентаризації інформаційних активів;
- захист від 0-Day атак і вірусів шифрувальників;
- захист веб-додатків;
- антиспам захист;
- відповідність робочого середовища корпоративним політикам інформаційної безпеки.

Інфраструктура

За рік було створено понад 50 віртуальних машин VMware, збільшені апаратні потужності шляхом додавання обчислювальних вузлів.

Проведено модернізацію серверів кластеру АБС.

Система управління ризиками

Управління ризиками - це процес, за допомогою якого Банк виявляє (ідентифікує) ризики, проводить оцінку їх величини, здійснює їх моніторинг і контролює свої ризикові позиції, а також враховує взаємозв'язки між різними категоріями (видами) ризиків.

Комплекс дій з управління ризиками має на меті забезпечити досягнення таких цілей:

- ризики мають бути зрозумілими та усвідомлюватися Банком та його керівництвом;
- ризики мають знаходитись в межах рівнів встановлених Наглядовою Радою Банка показників ризик-апетиту;
- рішення з прийняття ризику мають відповідати стратегічним завданням діяльності Банку;
- рішення з прийняття ризику мають бути конкретними і чіткими;
- очікувана дохідність має компенсувати прийнятий ризик;
- розподіл капіталу має відповідати розмірам ризиків, на які наражається Банк;
- стимули для досягнення високих результатів діяльності мають узгоджуватися з встановленим рівнем ризик-апетиту Банку.

Стратегія управління ризиками спрямована на:

- забезпечення сталого розвитку Банку в рамках реалізації його стратегії розвитку;
- забезпечення і захист інтересів учасників (засновників, акціонерів), кредиторів, клієнтів та інших осіб, зацікавлених в стійкій роботі Банку;
- посилення конкурентних переваг Банку внаслідок здійснення стратегічного планування з урахуванням рівня ризиків, що приймаються, підвищення ефективності управління ризиками та збільшення ринкової вартості Банку, збереження надійності Банку при розширенні продуктового ряду;
- зростання довіри інвесторів за рахунок створення прозорої системи управління ризиками;
- розвиток інфраструктури ризик-менеджменту, впровадження сучасних методів і засобів управління ризиками шляхом застосування кращого міжнародного досвіду в управлінні ризиками.

Банк виділяє наступні цілі управління ризиками:

- забезпечення підтримання прийнятного рівня ризиків в рамках встановленого ризик-апетиту (тобто допустимого рівня ризику за видами ризиків, щодо яких Банк прийняв рішення про доцільність/необхідність їх утримання з метою досягнення його стратегічних цілей та виконання бізнес-плану) та інших встановлених лімітів і обмежень;
- забезпечення достатності капіталу для покриття суттєвих ризиків;
- забезпечення фінансової стійкості Банку та його розвитку в рамках Стратегії розвитку;
- мінімізація можливих фінансових втрат від впливу ризиків, що приймаються Банком в рамках встановленого апетиту до ризику;
- забезпечення ефективного розподілу ресурсів для оптимізації співвідношення ризику і прибутковості Банку;
- забезпечення безперервності діяльності та планування оптимального управління бізнесом Банку з урахуванням можливих стресових умов;
- підвищення ефективності управління капіталом та підвищення вартості власного капіталу Банку;
- збереження стійкості Банку при розширенні продуктового ряду та впровадженні більш складних продуктів, унаслідок адекватної оцінки і управління ризиками, що приймаються;
- підвищення рівня довіри інвесторів за рахунок створення прозорої системи управління ризиками.

Система управління ризиками Банку відповідає таким принципам:

- ефективність - забезпечення об'єктивної оцінки розміру ризиків Банку та повноти заходів щодо управління ризиками з оптимальним використанням фінансових ресурсів, персоналу та інформаційних систем щодо управління ризиками Банку;
- своєчасність - забезпечення своєчасного (на ранній стадії) виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення всіх видів ризиків на всіх організаційних рівнях;
- структурованість - чіткий розподіл функцій, обов'язків і повноважень з управління ризиками між усіма структурними підрозділами та працівниками Банку, та їх відповідальності згідно з таким розподілом;
- розмежування обов'язків (відокремлення функції контролю від здійснення операцій Банку) - уникнення ситуації, за якої одна й та сама особа здійснює операції банку та виконує функції контролю;
- усебічність та комплексність - охоплення всіх видів діяльності Банку на всіх організаційних рівнях та в усіх його структурних підрозділах, оцінка взаємного впливу ризиків;
- пропорційність - відповідність системи управління ризиками бізнес-моделі Банку, його системній важливості, а також рівню складності операцій, що здійснюються Банком;
- незалежність - свобода від обставин, що становлять загрозу для неупередженого виконання підрозділом з управління ризиками та підрозділом контролю за дотриманням норм (комплаєнс) своїх функцій;
- конфіденційність - обмеження доступу до інформації, яка має бути захищеною від несанкціонованого ознайомлення;
- прозорість - оприлюднення Банком інформації щодо системи управління ризиками та профілю ризику.

Система управління ризиками Банку ґрунтується на Стратегії Банку, Стратегії управління ризиками, Декларації схильності до ризиків, окремих політик щодо управління ризиками, а також методик і процедур управління ризиками за видами ризиків, які визначають порядок дій, спрямованих на здійснення систематичного процесу виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення всіх видів ризиків на всіх організаційних рівнях Банку.

Система управління ризиками Банку передбачає охоплення всіх видів діяльності Банку, які впливають на параметри його ризиків та забезпечує аналіз ризиків з метою прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень щодо пом'якшення ризиків та зменшення пов'язаних із ними втрат (збитків).

Система управління ризиками Банку ґрунтується на розподілі обов'язків між підрозділами Банку із застосуванням моделі трьох ліній захисту. Управління ризиками відбувається на тому рівні Банку, де ризик виникає, а також за допомогою функцій незалежної перевірки і контролю ризиків – на найвищих рівнях управління і на рівні Наглядової ради Банку. З метою управління рівнем ризиків в рамках встановлених обмежень, їх незалежної оцінки і контролю рівня ризиків в Банку введений такий розподіл повноважень між лініями захисту:

перша лінія захисту - бізнес-підрозділи Банку та підрозділи підтримки діяльності Банку. Ці підрозділи приймають ризики та несуть відповідальність за них і подають регулярні або за запитами звіти щодо поточного управління такими ризиками.

Мета першої лінії захисту - управління рівнем ризику в рамках встановлених обмежень. Бізнес-підрозділи Банку мають на меті дотримання оптимального поєднання доходності та ризику, слідувати поставленим цілям з розвитку, здійснення моніторингу рішень з прийняття ризику, врахування профілю ризиків клієнтів при здійсненні операцій, впровадження та управління бізнес-процесами та інструментами, прийняття участі у процесах ідентифікації та оцінки ризиків, дотримання вимог внутрішніх нормативних документів, в тому числі в частині управління ризиками. У Банку встановлюється колективна відповідальність за дії з ухвалення рішень, пов'язаних з прийняттям ризиків;

друга лінія захисту – підрозділи з управління ризиками (Управління ризиками Банку) та контролю за дотриманням норм (Управління комплаєнс Банку), які є незалежними (структурно та фінансово) від підрозділів інших ліній захисту та підпорядковані Раді Банку.

Мета другої лінії захисту - незалежна оцінка і контроль ризиків. Управління ризиками, Управління комплаєнс розробляють стандарти управління ризиками, принципи, ліміти та обмеження, проводять моніторинг рівня (профілю) ризиків і готують звітність, перевіряють відповідність рівня ризиків до прийнятого в Банку апетиту ризиків, консультують, моделюють і здійснюють агрегування загального профілю ризиків, проводять регулярне стрес-тестування ризиків;

третья лінія захисту - підрозділ внутрішнього аудиту (Управління внутрішнього аудиту Банку), який перевіряє та оцінює ефективність функціонування системи управління ризиками Банку у цілому.

Мета третьої лінії захисту: незалежна оцінка ефективності системи управління ризиками і її відповідності внутрішнім і зовнішнім вимогам.

Процес управління ризиками в Банку охоплює всі його структурні рівні - від управлінського рівня (Наглядова рада Банку та Правління Банку) до рівня, на якому безпосередньо приймаються та/або генеруються ризики.

Система управління ризиками Банку впливає на прийняття стратегічних рішень і безпосередньо на ведення бізнесу. За допомогою всебічної картини щодо ризиків, Банку дається можливість зменшити невизначеність у діяльності.

Складовими системи управління ризиками Банку є:

- організаційна структура Банку, яка визначає обов'язки, повноваження та відповідальність осіб щодо управління ризиками;
- культура управління ризиками;
- внутрішньобанківські документи з питань управління ризиками;
- інформаційна система щодо управління ризиками та звітування;
- інструменти для ефективного управління ризиками.

Суб'єктами системи управління ризиками Банку є:

- Наглядова рада Банку;
- Правління Банку;
- Кредитний комітет;
- Комітет з управління активами та пасивами;
- бізнес-підрозділи Банку та підрозділи підтримки (перша лінія захисту);
- Управління ризиками (друга лінія захисту);
- Управління комплаєнс (друга лінія захисту);
- Управління внутрішнього аудиту (третя лінія захисту);
- інші підрозділи та колегіальні органи Банку, які в межах свої повноважень та функцій приймають участь у системі управління ризиками Банку.

Банк виділяє наступні рівні схильності до ризику: ємність ризику та ризик-апетит.

Ризик-апетит (схильність до ризику) – це сукупна величина за всіма видами ризиків та окремо за кожним із ризиків, визначених наперед та в межах допустимого рівня ризику, щодо яких Банк прийняв рішення про доцільність/необхідність їх утримання з метою досягнення його стратегічних цілей та виконання бізнес-плану.

Величина ризик-апетиту не повинна перевищувати показник ємності ризику, що представляє собою максимальну величину ризику, яку Банк у змозі прийняти за всіма видами ризиків з огляду на рівень його капіталу, здатність адекватно та ефективно управляти ризиками, а також з урахуванням регулятивних обмежень.

Банк, виходячи зі специфіки його діяльності та бізнес-моделі, має намір приймати та утримувати для досягнення своїх бізнес-цілей наступні суттєві види ризиків:

- кредитний ризик (ризик контрагента, ризик країни, трансфертний ризик);
- ризик ліквідності;
- процентний ризик банківської книги (ризик розривів, базисний ризик, ризик опціонності);
- ринковий ризик у частині валютного ризику;
- операційний ризик;
- комплаєнс-ризик.

Види ризиків, які Банк не має намір приймати та утримувати для досягнення бізнес-цілей та за якими встановлений нульовий ризик-апетит:

- ринкові ризики, що властиві інструментам торгової книги;
- ризик дефолту;
- процентний ризик торгової книги;
- ризик кредитного спреду;
- ризик волатильності;
- фондовий ризик;
- товарний ризик.

Актуалізація (перегляд) показників ризик-апетиту здійснюється Наглядовою радою Банку не рідше одного разу на рік одночасно з розробкою бізнес-плану Банку. Показники ризик-апетиту можуть переглядатися також заздалегідь при плануванні нових напрямів діяльності Банку та/або нових продуктів Банку.

Наглядова рада Банку під час визначення стратегії та складання бізнес-плану Банку враховує величину ризик-апетиту, зазначену в Декларації схильності до ризиків. Наглядова рада Банку враховує визначений рівень ризик-апетиту в разі прийняття рішення щодо збільшення обсягів активів у результаті розширення діючих видів діяльності, запровадження нових продуктів та значних змін у діяльності Банку.

Банк здійснює заходи з пом'якшення ризиків, спрямовані на зменшення ймовірності виникнення ризику та/або зменшення впливу ризику на результати діяльності Банку. Під час оцінки всіх видів ризиків Банк враховує ризик концентрації.

У Банку діє багаторівнева система лімітів та обмежень, що дозволяє забезпечити прийнятний рівень ризиків:

- апетит до ризику;
- ліміти за видами суттєвих ризиків;
- ліміти по структурним підрозділам Банку, які здійснюють функції прийняття суттєвих/матеріальних ризиків;
- ліміти за обсягом здійснюваних операцій з одним контрагентом, групою контрагентів, пов'язаних певними ознаками, за обсягом операцій, здійснюваних з фінансовими інструментами, т.і.;
- інші обмеження ризику, необхідні для ефективного управління суттєвими ризиками.

Загальні підходи до управління кредитним ризиком

Кредитний ризик - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок невиконання боржником/контрагентом узятих на себе зобов'язань відповідно до умов договору.

Кредитний ризик присутній в усіх видах діяльності Банку, де результат залежить від діяльності контрагента, емітента або позичальника. Він виникає кожного разу, коли Банк надає кошти, надає зобов'язання про їх надання, інвестує кошти або іншим чином ризикує ними відповідно до умов угод незалежно від того, де відображається операція – на балансі чи поза балансом.

Основними завданнями управління кредитним ризиком Банку є :

- забезпечення максимального рівня дохідності кредитного портфелю Банку при мінімальному рівні ризику;
- забезпечення зваженого та оптимального використання кредитних ресурсів;
- виконання усіх вимог та нормативних показників, викладених в інструкціях, розпорядженнях та постановах НБУ, в тому числі дотриманні лімітів кредитного ризику, регламентуючих обсягів кредитних вкладень, максимальні суми кредитів (в т.ч. пов'язаним особам з Банком);
- розширення клієнтської бази шляхом надання кредитних послуг високої якості;
- збереження високого рівня довіри та поваги юридичних і фізичних осіб до Банку шляхом своєчасного та повного виконання своїх зобов'язань перед вкладниками та акціонерами;
- вкладення коштів у високоякісні активи з метою захисту інтересів вкладників та акціонерів Банку;
- надання кредитів на умовах забезпеченості, платності, терміновості, повернення та цільового використання;
- здійснення диверсифікації ризиків шляхом додержання прийнятного рівня концентрації кредитних вкладень на одного боржника/ «великих» кредитів/ видів економічної діяльності;
- проведення всіх кредитних операцій у відповідності з вимогами діючого законодавства України, нормативних актів Національного банку України та внутрішніх положень Банку.

Основним принципом кредитної політики Банку є пріоритет мінімізації рівня ризику над дохідністю, у відповідності з яким, незалежно від суми потенційного доходу, проведення кредитної операції не здійснюється, якщо вона супроводжується неприпустимим рівнем ризику.

Загальними критеріями прийнятності кредитування є: прийнятний рівень ризику, доцільність та можливість проведення кредитної операції, забезпеченість, значна ймовірність повернення, строковість, платність, цільова направленість та дотримання лімітів, нормативів при кредитуванні. Розмір кредитів не може бути вищим від визначених внутрішніх лімітів, нормативів.

Оцінка можливості та доцільності проведення кожної кредитної операції включає вивчення окупності заходу, на реалізацію якого направлено здійснення кредитної операції, розгляд параметрів середовища, в якому працює потенційний позичальник, вид його діяльності, його конкурентоспроможність, якість його менеджменту, аналіз фінансового стану позичальника, вивчення його грошових потоків в минулому, здійснення прогнозування їх обсягів в майбутньому, визначення вартості та ліквідності забезпечення, проведення ретельного аналізу інших аспектів, які впливають на ризик проведення кредитної операції.

Банк додержується критерію забезпеченості кредитної операції, незалежно від прогнозування спроможності клієнта повернути кредит. При наявності значного ризику неповернення кредиту, Банк має право відмовити в кредитуванні клієнту, навіть при наявності ліквідного забезпечення.

Банком застосовуються такі методи управління кредитними ризиками:

- попередження ризику до проведення операції;
- планування рівня ризику через оцінку рівня очікуваних втрат;
- обмеження кредитного ризику шляхом встановлення лімітів;
- формування резервів для покриття можливих втрат за наданими кредитами;
- структурування угод;
- управління забезпеченням угод;
- застосування системи повноважень при прийнятті рішень;
- постійний моніторинг і контроль рівня ризику;
- здійснення належного контролю за операціями з пов'язаними з Банком особами.

Фактори, які створюють кредитний ризик:

- надмірна концентрація – зосередження кредитів в одному із секторів економіки;
- ризики кредиторів і дебіторів, коли позичальник несе втрати з вини постачальників, або споживачів його продукції;
- цінові ризики, коли фінансові втрати у позичальника виникають внаслідок зниження вартості продукції, або підвищення ціни на сировину;
- нездатність позичальника до створення адекватного грошового потоку;
- нездатність позичальника нести юридичну відповідальність;
- виробничі ризики. Збій в самому виробничому процесі може вимагати значних додаткових витрат, призвести до невиконання договірних зобов'язань;
- ризики неліквідності забезпечення. Якщо у випадку непогашення кредиту виникає необхідність реалізувати забезпечення, існує ризик, що застава виявиться неліквідною, або продаж його затягнеться, або ціна продажу виявиться нижче;
- ризики недостатності забезпечення для покриття суми боргу, відсотків, пені та судових витрат;
- ризики неправильного оформлення застави;
- ризик строковості. Збільшення ризику при збільшенні терміну позики;
- валютний ризик кредитного портфеля. Якщо у підприємства основні надходження в національній валюті, а кредитна заборгованість в іноземній валюті, то при зростанні курсу можливі фінансові скрути у позичальника.

З метою своєчасного виявлення можливих проблем Банк здійснює процедури моніторингу кредитних операцій. Ефективне управління кредитними відносинами в період дії кредитної операції досягається шляхом:

- постійного контакту з клієнтом;
- контролю за рухом коштів на його рахунках;
- можливості оперативного перегляду умов договору кредиту та застави в разі зміни рівня ризику кредитної операції та кон'юнктури ринку;
- аналізу фінансового стану позичальника та його господарської діяльності відповідно до вимог внутрішніх положень Банку;
- перевірки на місцях наявності застави та стану її збереження, згідно з встановленою внутрішніми нормативними документами періодичністю проведення перевірок;
- негайного реагування в разі погіршення фінансового стану позичальника, виникнення загрози втрати або знецінення застави та інших факторів, які збільшують ризик неповернення кредиту.

Банк використовує наступні методи пом'якшення кредитного ризику:

- диверсифікація – метод пом'якшення ризику шляхом розосереджених вкладень та обмеження впливу фактору ризику за рахунок уникнення надмірної концентрації.
- зниження концентрації кредитів – розміщення більшої кількості середніх кредитів, ніж малої кількості крупних.
- лімітування – обмеження фінансових потоків, спрямованих до зовнішнього середовища (прикладом може бути встановлення лімітів повноважень при прийнятті рішень щодо укладання договорів, лімітування величини позики, що надається одному позичальнику, лімітування обсягу вкладень в окрему галузь тощо).
- прийняття забезпечення – зниження суми можливого збитку шляхом покриття ризиків ліквідним забезпеченням.
- перекадження ризику – перекадження деякої частини ризику на іншого суб'єкта, який в змозі забезпечити зниження ризику (прикладом може бути отримання різноманітних гарантій та порук).
- отримання додаткової інформації – найбільш розповсюджений спосіб зниження ризику. Наприклад, отримання інформації про потенціального позичальника з кредитного бюро та/ або Кредитного реєстру НБУ тощо.
- створення резервів з покриття кредитного ризику з капіталу у разі нестачі резервів – припускає формування резервів для покриття можливих втрат (збитків) в майбутніх періодах.
- страхування – страхування Банком фінансових ризиків в страхових компаніях.
- сек'юритизація активів – перерозподіл ризиків шляхом трансформації активів Банку (позик та інших активів) у цінні папери для продажу інвесторам.

Загальні підходи до управління ризиком ліквідності

Ризик ліквідності - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності банку забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні строки.

Ліквідність - це здатність Банку забезпечити своєчасне виконання своїх грошових зобов'язань, яка визначається збалансованістю між строками і сумами погашення розміщених активів та строками і сумами виконання зобов'язань Банку, а також строками та сумами інших джерел і напрямів використання коштів (надання кредитів, інші витрати).

Для своєчасного виконання всіх прийнятих на себе зобов'язань з урахуванням їх обсягів, строковості й валюти платежів Банк повинен постійно управляти ліквідністю, підтримуючи її на достатньому рівні, забезпечувати потрібне співвідношення між власними та залученими коштами, формувати оптимальну структуру активів із збільшенням частки високоякісних активів з прийнятним рівнем кредитного ризику для виконання правомірних вимог вкладників, кредиторів і всіх інших клієнтів.

Управління ліквідністю є одним з ключових видів повсякденної діяльності, яка проводиться Банком. Процес управління банківською ліквідністю полягає в гнучкому поєднанні протилежних вимог - максимізації прибутковості за обов'язкового додержання встановлених норм ліквідності. Щоденна робота з підтримання достатнього рівня ліквідності є неодмінною умовою самозбереження та виживання Банку. Аналіз ліквідності потребує не тільки постійного визначення ліквідної позиції Банку, але і потреб у фінансуванні при різних сценаріях, включаючи несприятливі умови.

Метою управління ризиком ліквідності є:

- забезпечення здатності Банку безумовно і своєчасно виконувати всі свої зобов'язання перед клієнтами і контрагентами при дотриманні регулятивних вимог Національного банку в сфері управління ризиком ліквідності як в умовах нормального ведення бізнесу, так і в кризових ситуаціях;
- забезпечення/підтримання прийняттого рівня ризиків в рамках апетиту до ризику та/або інших лімітів і обмежень;
- забезпечення достатнього обсягу необтяжених високоякісних ліквідних активів як можливого забезпечення на випадок реалізації стрес-сценаріїв;
- забезпечення фінансової стійкості Банку, мінімізація можливих фінансових втрат від впливу ризику ліквідності, що приймаються Банком в рамках встановленого апетиту до ризику;
- забезпечення безперервності діяльності та планування оптимального управління Банком з урахуванням можливих стресових умов;
- створення ефективної системи управління ризиком ліквідності для забезпечення підтримання достатнього рівня ліквідності як в звичайних, так і стресових ситуаціях.

Банк виділяє наступні види ризику ліквідності:

- ризик фізичної ліквідності - ризик невиконання Банком своїх зобов'язань перед клієнтами і контрагентами в будь якій валюті через нестачу коштів у готівковій або безготівковій формі (неможливість проведення платежу, видачі кредиту та інше);
- ризик нормативної ліквідності - ризик порушення обов'язкових нормативів ліквідності (Н4, Н5, Н6, LCR та NSFR), а також обов'язкового резервування коррахунку в Національному банку України;
- ризик концентрації - ризик значного погіршення фізичної або нормативної ліквідності внаслідок дисбалансу в структурі активів і пасивів, в тому числі високої залежності пасивної бази Банку від одного чи декількох клієнтів або джерел фінансування в певній валюті або на певному терміні.

Підходи Банку щодо виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення ризику ліквідності базуються на стратегії збалансованого управління активами та пасивами, та включають наступні методи та моделі:

- аналіз регуляторних вимог (обов'язкове резервування, нормативи ліквідності Н4, Н5, Н6 та LCR);
- аналіз розривів ліквідності за термінами погашення;
- аналіз концентрації за активами та зобов'язаннями;
- аналіз запасів високоліквідних активів;
- аналіз стабільності зобов'язань «до запитання»;
- сценарний та статистичний аналіз та стрес-тестування ризику ліквідності;
- аналіз ризику ліквідності в межах операційного дня;
- аналіз та прогнозування грошових потоків.

Важливою складовою в управлінні ризиком ліквідності є система лімітів на ризик-апетит та система кількісних індикаторів виявлення кризових ситуацій.

Процес контролю ризику ліквідності включає в себе, в тому числі, процеси попереднього, поточного і наступного контролю регуляторних вимог, лімітів ризику ліквідності тощо, а також своєчасне оповіщення та ескалацію перевищень лімітів і порушень обмежень ризику ліквідності.

Для пом'якшення та зниження ризику ліквідності можуть застосовуватися як заходи по залученню додаткового обсягу ліквідності, так і заходи щодо обмеження активних операцій, включаючи цінові та нецінові (адміністративні) заходи.

Загальні підходи до управління процентним ризиком банківської книги

Процентний ризик банківської книги - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок впливу несприятливих змін процентних ставок на банківську книгу.

Ризик процентної ставки - це уразливість фінансового стану Банку до несприятливих рухів процентної ставки. Прийняття цього ризику є нормальною частиною банківської діяльності та може бути джерелом прибутковості. Проте, надмірний ризик процентної ставки може поставати серйозною загрозою банківським надходженням та капіталу.

Зміни процентної ставки впливають на надходження Банку через зміну його чистого процентного доходу та рівня інших доходів, чутливих до змін процентної ставки, та операційних витрат. Зміни процентних ставок також впливають на основоположну вартість активів, зобов'язань та позабалансових інструментів Банку, тому що теперішня вартість майбутніх грошових потоків (та, в деяких випадках, і самі грошові потоки) змінюються, коли змінюється процентна ставка. Відповідно, ефективне управління процентним ризиком банківської книги, яке утримує цей ризик в прийнятних межах, є необхідним компонентом надійності та безпечності Банку.

Управління процентним ризиком передбачає вирішення завдання максимізації процентної маржі протягом циклу зміни процентних ставок. Для цього Банк:

- підтримує диверсифікований за ставками, строками, секторами економіки портфель активів, прагнучи до забезпечення його високої ліквідності, максимально балансує активи і пасиви за строками погашення;
- до кожного етапу циклу відсоткових ставок застосовує відповідну стратегію управління активами і пасивами.

Загальні підходи до управління ринковими ризиками

Ринковий ризик - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливої зміни курсів іноземних валют, процентних ставок, вартості фінансових інструментів.

Основними цілями управління даними видом ризику є:

- забезпечення відповідності цього виду ризику встановленому рівню ризик-апетиту до цього ризику;
- мінімізація потенційних втрат внаслідок реалізації ринкового ризику;
- відповідність вимогам Національного банку України;
- оптимізація співвідношення ризику і прибутковості.

Загальні підходи до управління операційним ризиком

Операційний ризик - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок недоліків або помилок в організації внутрішніх процесів, навмисних або ненавмисних дій працівників Банку або інших осіб, збоїв у роботі інформаційних систем Банку або внаслідок впливу зовнішніх факторів.

Банк оцінює операційний ризик з урахуванням його взаємозв'язку та впливу на інші ризики, що притаманні діяльності Банку.

Концепція управління операційним ризиком передбачає управління операційним ризиком як безперервний процес і включає в себе наступні глобальні етапи:

- ідентифікація операційного ризику;
- вимірювання і якісна та кількісна оцінка операційного ризику;
- моніторинг операційного ризику;
- мінімізація і контроль операційного ризику.

Банк створює та веде базу внутрішніх подій операційного ризику, здійснює аналіз накопичених у ній даних.

Загальні підходи до управління комплаєнс-ризиком

Одним із суттєвих видів ризиків діяльності Банку є комплаєнс-ризик, який полягає в імовірності виникнення збитків/санкцій, додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів або втрати репутації внаслідок невиконання Банком вимог чинного законодавства, ринкових стандартів, правил добросовісної конкуренції, правил корпоративної етики, виникнення конфлікту інтересів, а також внутрішньобанківських документів Банку.

Оцінка комплаєнс-ризиків необхідна для:

- визначення процесів/операцій, де процедури внутрішнього контролю не є достатніми для підтримання прийняттого рівня комплаєнс-ризиків;
- визначення можливих змін процедур контролю (пом'якшення ризику, відмова від операцій) для забезпечення загального рівня комплаєнс-ризиків на прийнятному рівні;
- прийняття адекватних та своєчасних управлінських рішень.

Основними із заходів щодо управління комплаєнс-ризиком у Банку є відстеження не тільки змін законодавства а й того, наскільки Банк відповідає всім основним вимогам та нормам регулювання, передовій міжнародній практиці, а також як будується бізнес.

Наслідками щодо неякісного управління комплаєнс-ризиком у Банку можуть бути:

- негативні фінансові наслідки;
- застосування до Банку заходів впливу від регуляторів за порушення чинного законодавства;
- втрата довіри та репутації Банку, які на сьогодні є одними з ключових складових довгострокової успішної діяльності.

Одними з основних заходів направлених на підтримання позитивного іміджу Банку та пом'якшення комплаєнс-ризиків Банку є:

- забезпечення достатньої прозорості діяльності Банку для всіх зацікавлених сторін;
- конкурентне та етичне поведіння Банку на ринку банківських послуг;
- затвердження Наглядовою радою та впровадження у діяльність Корпоративного кодексу ПАТ «БАНК ВОСТОК»;
- дотримання принципу «tone at the top» та підтримання бездоганної репутації керівництвом;
- встановлення ефективної системи відносин зі ЗМІ;
- виконання Банком договірних зобов'язань перед вкладниками, позичальниками, інвесторами, партнерами;
- постійна робота над іміджем Банку та формуванням позитивної суспільної думки про Банк;
- впровадження інноваційних продуктів та послуг або напрямів діяльності, з урахуванням системи управління ризиками;
- якісне управління ризиками, завдяки чому у суспільстві формується позитивна думка та довіра до Банку, що забезпечує йому конкурентоспроможність на фінансовому ринку та сталий розвиток.

Потенційні можливості при якісному управлінні комплаєнс-ризиком в подальшому відображаються у змозі Банку залучати ресурси для своєї діяльності, впроваджувати дієві механізми та інструменти для ефективного та своєчасного реагування на виклики для сучасного ведення бізнесу.

Відносини з акціонерами та пов'язаними особами, здійснення управління ними

Відповідно до вимог Закону України «Про банки і банківську діяльність» пов'язаними з Банком особами є низка фізичних або юридичних осіб, які відповідають вимогам статті 52 цього Закону, та до яких, зокрема, відносяться акціонери та керівники Банку.

В Банку впроваджено процес ідентифікації пов'язаних з Банком осіб і контролю за операціями з ними, забезпечення належного виявлення, визначення, моніторингу, звітування, управління та контролю за операціями з пов'язаними з Банком особами.

Порядок здійснення операцій із пов'язаними з Банком особами, подання Банком інформації Національному банку України про таких осіб, а також інші питання, пов'язані з проведенням заходів корпоративного управління, внутрішнього контролю та управління ризиками за цим напрямом регламентується внутрішніми положеннями Банку.

Здійснення у Банку операцій з пов'язаними з Банком особами відбувається з безумовним дотриманням вимог та обмежень, встановлених діючим законодавством, зокрема Законом «Про банки і банківську діяльність» та нормативно – правовими актами Національного банку України.

Банк здійснює контроль за операціями з пов'язаними з Банком особами, який уключає застереження щодо залучення до процесу здійснення та управління операцією з пов'язаною з Банком особою бенефіціара такої операції та/або особи, з ним пов'язаної.

Здійснення операцій з пов'язаними особами регулярно перевіряється внутрішнім і зовнішнім аудитом із поданням відповідних звітів про результати таких перевірок Наглядовій раді Банку.

Правління Банку інформує Наглядову раду Банку про несвоєчасне або неналежне виконання пов'язаними з Банком особами зобов'язань перед Банком.

Всі операції з пов'язаними особами виконуються з дотриманням принципів контролю згідно з вимогами внутрішніх документів Банку, чинного законодавства. Контроль виконання операцій з пов'язаними із Банком особами здійснюється працівниками Банку згідно з їх функціональними обов'язками та включає перелік процедур, які забезпечують цілісність та повноту процесу ідентифікації пов'язаних осіб при здійсненні операцій, проведення контролю за такими операціями, а також процедур, які забезпечують контроль за дотриманням лімітів та обмежень.

Під час ідентифікації пов'язаних з Банком осіб, здійснення банківських операцій з ними та інших контактів співробітники Банку строго дотримуються встановлених правил і процедур, а також прагнуть до максимального уникнення впливу з боку пов'язаних з Банком осіб (у т.ч. акціонерів) з метою мінімізації можливості отримання ними зиску за рахунок погіршення результатів діяльності Банку. Управління відносинами здійснюється шляхом контролю за процесами з боку працівників Управління ризиками, Управління комплаєнс.

Упродовж 2018 року Банк здійснював активні операції з пов'язаними особами, але обсяг зазначених операцій несуттєвий відносно загального кредитного портфелю Банку та не має впливу на результати його діяльності.

Результати діяльності та перспективи подальшого розвитку

В 2018 році показники Банку, які дають можливість зрозуміти основні тенденції та чинники, що впливають на бізнес Банку, були наступні.

Загальні активи Банку станом на 31 грудня 2018 року склали 9 340 960 тис. грн., що на 904 944 тис. грн. або на 10,73% більше показника минулого року (на 31 грудня 2017 року – 8 436 016 тис. грн.).

Активи Банку станом на 31 грудня 2018 мали наступну структуру:

Кредити та аванси клієнтам – 6 567 014 тис.грн. або 70,30% загальних активів (на 31 грудня 2017 року – 5 562 641 тис.грн або 65,94%);

Кошти в Національному банку України та заборгованість інших банків – 977 551 тис.грн. або 10,47% загальних активів (на 31 грудня 2017 року – 1 157 473 тис.грн. або 13,72%);

Грошові кошти та їх еквіваленти – 687 234 тис.грн. або 7,36% загальних активів (на 31 грудня 2017 року – 598 297 тис.грн. або 7,09%);

Портфель цінних паперів – 808 857 тис. грн або 8,66% загальних активів (на 31 грудня 2017 року – 830 537 тис.грн. або 9,85%);

Основні засоби та нематеріальні активи – 75 450 тис. грн. або 0,81% загальних активів (на 31 грудня 2017 року – 68 726 тис.грн. або 0,81%);

Інші фінансові та нефінансові активи – 224 854 тис.грн. або 2,41% загальних активів (на 31 грудня 2017 року – 218 342 тис.грн. або 2,59%).

Капітал Банку у 2018 році збільшився на 102 321 тис. грн. або 16,83% та станом на 31 грудня 2018 року склав 710 410 тис. грн.

За результатами роботи у 2018 році Банк отримав чистий прибуток у розмірі 122 104 тис.грн., що на 39 639 тис. грн. або на 48,07% більше, ніж у 2017 році.

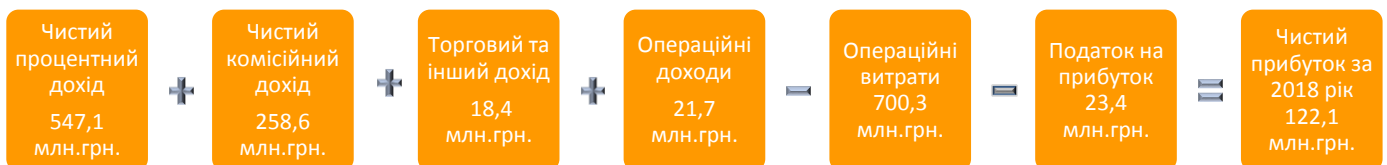
За 2018 рік Банком отримано 547 051 тис.грн. чистого процентного доходу, що на 116 709 тис.грн. або на 27,12% більше, ніж у 2017 році. Збільшення процентного доходу відбулося за рахунок збільшення операцій з кредитування юридичних та фізичних осіб.

Чистий комісійний дохід Банку за 2018 рік склав 258 649 тис.грн., що на 72 002 тис. грн. або на 38,58% більше, ніж у 2017 році. Найбільшу частку в комісійному доході (157 667 тис.грн. або 60,96%) становлять комісії від розрахунково-касового обслуговування клієнтів.

Торговий та інший дохід Банку за 2018 рік склав 44 033 тис.грн., що на 15 738 тис.грн. або на 55,62% більше, ніж у 2017 році. Найбільшу частку (43 047 тис. грн. або 97,76%) становить дохід, отриманий від операцій з іноземною валютою. Негативний результат від модифікації та припинення визнання фінансових інструментів за 2018 рік склав 25 576 тис. грн., що на 11 850 тис. грн. або 31,66% менше ніж у 2017 році.

Операційний дохід Банку за 2018 рік склав 21 738 тис.грн., що на 381 тис.грн. або на 1,78% більше, ніж у 2017 році. Основною складовою операційного доходу (20 910 тис.грн. або 96,19%) є дохід за впровадження спільної маркетингової програми з MasterCard.

Операційні витрати Банку у 2018 році зросли на 171 960 тис. грн. або на 32,54% та склали 700 348 тис. грн. Витрати, пов'язані з персоналом складають 326 737 тис. грн. або 46,65% операційних витрат.

Основним напрямом активних операцій Банку є кредитування юридичних та фізичних осіб.

Протягом 2018 року обсяг виданих кредитів (після вирахування резервів під кредитні операції) збільшився на 1 025 395 тис. грн. або на 17,69% та станом на 31 грудня 2018 складає 6 567 014 тис. грн (після вирахування резерву).

Протягом 2018 року обсяг кредитів, наданих юридичним особам (без урахування резерву на знецінення кредитів) збільшився на 1 008 320 тис. грн. або на 17,47% та станом на 31 грудня 2018 року склав 6 778 803 тис. грн. Банком здійснювалось кредитування підприємств торгівлі (48,81% кредитного портфелю юридичних осіб), промисловості (13,70%), транспорту та зв'язку (13,27%), сільського господарства та харчової промисловості (10,45%), будівництва та нерухомості (7,58%) тощо.

Обсяг кредитів, наданих фізичним особам (без урахування резерву на знецінення кредитів) збільшився на 17 075 тис. грн. або на 66,71% та станом на 31 грудня 2018 року склав 42 671 тис. грн.

Кредитний портфель фізичних осіб складається із споживчих кредитів (55,37% кредитного портфелю фізичних осіб), кредитів за кредитними картками (37,78%), іпотечних кредитів (4,77%), кредитів на придбання автомобілів (2,08%).

Обсяг резерву на знецінення кредитів збільшився на 21 022 тис. грн. або на 9,01% та станом на 31 грудня 2018 року склав 254 460 тис. грн. Збільшення відбулося за рахунок значного збільшення операцій з кредитування юридичних та фізичних осіб.

Кошти в інших банках за станом на 31 грудня 2018 року склали 571 595 тис.грн., що на 71 474 тис.грн. або на 11,11% менше, ніж на 31 грудня 2017 року.

Станом на 31 грудня 2018 року Банком розміщено кошти на рахунках 5-ти банків-контрагентів на загальну суму 570 259 тис.грн., що становить 99,77% заборгованості інших банків.

Строкові кошти, розміщені в інших банках складають 42 189 тис.грн. або 7,38% заборгованості інших банків.

Портфель цінних паперів станом на 31 грудня 2018 року склав 808 857 тис.грн., що на 21 680 тис.грн. або на 2,61% менше ніж на 31 грудня 2017 року.

Портфель цінних паперів складає:

- Облігації внутрішньої державної позики на суму 56 173 тис.грн., з них 98 тис. грн. купонні ОВДП зі строком погашення 22 липня 2019 року та 56 075 тис. грн. дисконтні ОВДП номіновані в доларах США з остаточним строком погашення 19 червня 2019 року.
- Депозитні сертифікати НБУ на суму 752 684 тис. грн. з остаточним строком погашення 04 січня 2019 року та 11 січня 2019 року.

Зобов'язання Банку збільшилися на 802 623 тис.грн. або на 10,25% та на 31 грудня 2018 складають 8 630 550 тис. грн.

Обсяг коштів клієнтів за 2018 рік збільшився на 529 001 тис.грн. або на 11,54% та на 31 грудня 2018 року складає 5 112 733, частка в пасивах - 59,24%.

Залишки на поточних рахунках юридичних осіб складають 4 176 542 тис. грн або 81,69%, основними клієнтами Банку є підприємства транспорту та телекомунікації (36,76%) та торгівлі (24,51%). Залишки на поточних рахунках фізичних осіб – 936 191 тис. грн. або 18,31%.

Станом на 31 грудня 2018 року до складу залишків за поточними рахунками входять депозити «до запитання» у загальній сумі 143 142 тис.грн., з яких 76 886 тис.грн. належить фізичним особам. Відсоткові ставки за такими депозитами становили від 0,01% до 18% річних, залежно від залишку на рахунку.

Загальна сума коштів 10 найбільших клієнтів Банку на поточних рахунках становить 1 279 756 тис.грн., або 25,03% загальної суми коштів на поточних рахунках.

До складу коштів клієнтів входять залишки у загальній сумі 650 358 тис.грн., розміщені клієнтами як забезпечення кредитів клієнтам загальною сумою 535 538 тис.грн.

Депозитний портфель Банку протягом 2018 року зменшився на 130 796 тис.грн. або 6,05% та станом на 31 грудня 2018 року становить 2 030 507 тис.грн., частка в пасивах – 23,53%.

Депозити юридичних осіб складають 480 419 тис.грн. або 23,66% депозитного портфелю. Основними клієнтами Банку є підприємства, що надають професійні послуги (38,63%) транспорту та телекомунікації (25,92%) та торгівлі (19,06%).

Депозити фізичних осіб складають 1 550 088 тис.грн. або 76,34% депозитного портфелю.

Станом на 31 грудня 2018 року загальна сума коштів 10 найбільших клієнтів Банку на депозитних рахунках становить 789 837 тис.грн. або 38,90% депозитного портфелю.

Протягом 2018 року заборгованість Банку перед іншими банками зросла на 348 747 тис.грн. або на 49,32% та станом на 31 грудня 2018 року становила 1 055 894 тис.грн. що складає 12,2% від загальної суми зобов'язань.

Короткострокові кредити, що отримані Банком складають 857 470 тис.грн. або 81,21% загальної заборгованості. 100% даної заборгованості становить короткостроковий кредит від банка-нерезидента у Євро.

Довгострокові депозити, залучені від інших банків складають 142 804 тис.грн. або 13,52% заборгованості. 100% даної заборгованості складає довгостроковий депозит, залучений від банка-нерезидента в Євро.

Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» складають 55 620 тис.грн. або 5,27% заборгованості. Найбільшою сумою заборгованості за кореспондентськими рахунками інших банків була заборгованість у сумі 28 620 тис.грн.

Аналіз фінансових показників Банку свідчить про стійке зростання показників як по кількісним (збільшення активів, капіталу), так і по якісному (збільшення прибутку) критеріях, що підтверджує вірність обраної стратегії та виваженість підходів з боку керівництва щодо управління Банком.

У планах Банку на 2019 рік:

За операціями з платіжними картами на 2019 рік запланована наступна реалізація проектів:

- заміна карткового бек-офісу IS-Card на систему яка б дозволила вести всі роздрібні продукти Банку-SOLANTEC;
- сканування QR на касі Сільпо;
- укладення договору на обслуговування карт з UnionPay;
- реалізація сервісу sms-запит про актуальний залишок на карті;
- заходи щодо організації еквайрингового торгового бізнесу Банку:
  - емісія чіпових і безконтактних карт VISA;
  - розробка заходів по залученню юридичних та фізичних осіб-підприємців на обслуговування з корпоративних карткових продуктів;
  - участь Банку в проектах випуску карт, що працюють за стандартом NFC;
  - інтернет-еквайринг.

У 2019 планується збільшення кількості фізичних осіб - одержувачів пенсій та соціальної допомоги, а також залучення на обслуговування фізичних осіб - моряків.

З метою залучення нових клієнтів і розширення присутності Банку в містах України в 2019 році планується:

- відкриття відділень в містах Херсон, Миколаїв, Луцьк, Вінниця, Чорноморськ, в густонаселених спальних районах міста Одеса (Таїрове, Медінститут).

ПАТ «БАНК ВОСТОК» має намір укласти договір на обслуговування карт з UnionPay

UnionPay - найбільша в світі за кількістю емітованих платіжних карт міжнародна платіжна система UnionPay International виходить на український ринок. 12 листопада 2018 року Комітет з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайта) платіжних систем Національного банку України погодив умови і порядок її діяльності в Україні.

Український Процесинговий Центр планує підключитися до UnionPay в другій половині 2019 року, після чого буде відкрита можливість банкам, що працюють з УПЦ, обслуговувати карти UnionPay в торговому еквайрингу.

Ключові показники діяльності

За звітний період Банк розвивався в напрямках, які забезпечують розширення ресурсної бази, збереження і збільшення темпів зростання показників. Основні напрямки формувалися на основі аналізу банківського ринку:

- завоювання і підтримання позитивної репутації серед споживачів і конкурентів;
- нарощування бізнесу за рахунок програм розвитку в рамках спільних проектів підприємств акціонерів Банку;
- удосконалення та розширення спектра послуг, збільшення продуктивності (обсягу операцій) з використанням сучасних технологій;
- розширення і диверсифікація клієнтської бази;
- збільшення ресурсного потенціалу, підвищення рівня прибутку;
- залучення нових інвестицій;
- зменшення ризиків кредитної діяльності;
- оптимізація співвідношення прибутковості і ліквідності банківських операцій;
- створення гнучкої процентної і тарифної політики;
- розширення присутності за рахунок зростання регіональної мережі;
- впровадження новітніх банківських технологій і стандартів обслуговування;
- поліпшення процедур прийняття рішень;
- забезпечення розвитку бренду;
- розширення та оптимізація номенклатури банківських продуктів і послуг для всіх сегментів ринку з метою підвищення стандартів обслуговування клієнтів, активного впровадження перехресних продажів і забезпечення зростання прибутковості банківських операцій.

Банк прагне не тільки зберігати сформовану клієнтську базу, а й залучати нових клієнтів. У зв'язку з чим, дотримуючись принципу універсальності, Банк залучає на обслуговування, поряд з великими корпоративними компаніями, представників малого і середнього бізнесу, приватних осіб. Тим самим забезпечуючи комплексне обслуговування сфери споживчих інтересів клієнтів Банку та їх партнерів.

Кількість клієнтів	На 01.01.2017	На 01.01.2018	На 01.01.2019
Юридичних осіб	9 147	11 061	13 232
Фізичних осіб	228 339	244 730	275 769
Усього:	237 486	255 791	28 9001

Кошти фізичних осіб, залучені на поточні та депозитні рахунки, сформували на звітну дату 29% пасивів, що на 6% нижче за показник на початок року. Стабільне зростання показав портфель пластикових карт клієнтів: збільшення спостерігалось як для портфеля в гривні, так і для портфеля у валюті.

Кошти юридичних осіб, залучені на поточні та депозитні рахунки, сформували на звітну дату 54% пасивів, що на 2 п.п. вище показника на початок року.

За звітний період відбулися зміни в структурі активів Банку. Поступово переходячи від ситуації, обумовленої стресовими подіями останніх років в банківському секторі, які спричинили розміщення коштів в безризикові активи, зі ставкою, яка інтенсивно знижується, Банк повертається до традиційних операцій кредитування реального сектора економіки. На кінець звітного періоду частка кредитів клієнтів складала 70% активів, що на 4 п.п. вище показника на початок року.

Вибір об'єктів кредитування Банком проводиться в умовах суворого відбору позичальників, ретельного аналізу кредитних та інвестиційних ризиків, рентабельності та забезпеченості пропонуваного до кредитування угод. При формуванні кредитного портфеля Банк завжди дотримується суворої консервативної кредитної політики, яка передбачає формування рентабельного, ліквідного та диверсифікованого кредитного портфеля, узгодженого за термінами надання грошових коштів та ресурсної бази.

Банк в черговий раз підтвердив свою активну позицію на ринку банківських послуг, що підтверджується постійним зростанням ринкових рейтингів за основними показниками діяльності банків. Збільшення статутного капіталу за звітний період сформувало структуру, в якій статутний капітал становить 74% капіталу Банку, що є фактором росту надійності і поліпшення показників стабільності Банку.

Показники ефективності діяльності ПАТ «БАНК ВОСТОК»

	на 01.01.19
Фінансовий результат, тис.грн.	122 104
Рентабельність активів, %	1,39
Рентабельність капіталу, (ROE) %	20,79
Чистий процентний дохід до збитків від знецінення/(відновлення) за активами за якими нараховуються проценти, тис.грн.	571 974
Чиста процентна маржа, %	6,51

Цільові показники щодо регуляторних вимог в 2018 році виконуються. Середньоденний залишок на коррахунку в НБУ за період утримання грудень 2018 року – січень 2019 року перевищував базу резервування в 389 млн. грн за вимогами регулятора (за період утримання грудень 2017 року – січень 2018 року перевищував базу резервування в 335 млн. грн за вимогами регулятора). Банк дотримується нормативів ліквідності та значно перевищує граничні значення встановлені регулятором.

Цільові показники концентрації в 2018 році виконуються в рамках ліміту Наглядової ради. Ліміт концентрації залучених коштів в 2018 році не перевищував граничне значення в 55% по рахункам фізичних та юридичних осіб. Залишки по операціям з банками не враховуються.

Обслуговування корпоративних клієнтів

За результатами 2018 року у корпоративному напрямку бізнесу Банк продовжив нарощувати базу ресурсотворюючих клієнтів. Вирішальними факторами у виборі клієнтами Банку залишаються гнучкий та індивідуальний підхід в обслуговуванні, а також відповідальне ставлення до викликів, які ринок ставить перед клієнтами і Банком.

За результатами 12 місяців 2018 року обсяг доходів від валюто-обмінних операцій залишався на стабільно-високому рівні і досяг максимального значення в вересні 2018 в розмірі 7 201 тис.грн., при цьому середньомісячний обсяг доходів в 2018 році становив 5 855 тис.грн.

У порівнянні з 2017 роком доходи з валюто-обмінних операцій зросли з 53 493 тис.грн. до 75 035 тис.грн., приріст за 2018 рік склав 40%.

Інкасація та перевезення цінностей

У 2018 році Банк активно нарощував обсяги робіт в сфері інкасації.

Підрозділ має 11 одиниць оперативного автотранспорту.

Штат служби склав 36 осіб.

Обслуговування клієнтів в містах Київ, Одеса, Чорноморськ, Миколаїв, Харків, Суми.

Послугами з перевезення готівкових коштів і цінностей Банку користуються:

- 385 торгових точок клієнтів Банку;
- 22 відділень;
-

Також Банк інкасує:

- 27 банкоматів;
- 35 платіжних терміналів.

Сума інкасованої торгової виручки, доставленої в Банк, за 2018 рік склала 31 060,03 млн.грн.

Маючи сучасні засоби безпеки, кваліфікований персонал та власний парк спеціалізованого автотранспорту, оснащеного необхідними засобами зв'язку, маючи довгострокову співпрацю з державною службою охорони, Банк надає клієнтам всі види послуг з інкасації та перевезення цінностей з повною матеріальною відповідальністю за їх збереження.

За звітний період клієнтам Банку надавалися такі види послуг інкасації:

- інкасація готівкових коштів;
- доставка готівкових коштів та інших цінностей з каси Банку в пункт призначення за заявкою клієнта;
- доставка розмінної монети;
- перевезення, зберігання та повернення грошових коштів клієнтів;
- інкасація готівкових коштів організацій і підприємств без відкриття рахунку в Банку;
- інкасація банкоматів і терміналів самообслуговування;
- міжбанківські перевезення;
- послуги перевезення цінностей іншим банкам.

Вартість послуг для клієнтів встановлюється з урахуванням особливостей роботи підприємства, обсягів готівкових коштів, місця розташування організації.

Комісійний дохід Банку за послугами інкасації за 2018 рік склав 5 176 тис.грн.

Грошовий обіг

За 2018 рік Банком було реалізовано готівки іншим банкам:

- гривня на суму 14 300,70 млн.грн .
- долар США - 14,24 млн.
- євро - 4,15 млн.
- англ. фунт - 0,2 млн.

Вивезено в НБУ - 3 348,63 млн.грн.

Комісійний дохід від продажу готівкових коштів склав 9 948,7 тис.грн.

Комісійний дохід за розмінну монету склав 2 013,5 тис.грн.

Роздрібний бізнес

Розрахунково-касове обслуговування

Станом на 31.12.2018 року в Банку відкрито 380 393 поточних рахунків, з них 332 420 – карткові рахунки фізичних осіб. Щоденний залишок коштів на поточних рахунках в середньому за рік становив 4 490 млн.грн, при цьому на карткових рахунках – 640 млн.грн. В структурі пасивів фізичних осіб залишки коштів на поточних рахунках становлять 38%.

За 2018 рік за розрахунково-касове обслуговування клієнтів - фізичних осіб обсяг комісії склав майже 21 млн.грн.

Операції з платіжними картками

2018 рік став для Банку знаковим в плані розробки і впровадження інноваційних продуктів в числі перших в Україні.

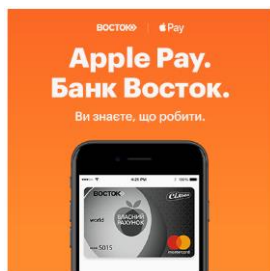
Банк розробив та впровадив карткові продукти з урахуванням особливостей регіону та потреб сьогодення: «Пенсійна програма», «Соціальна програма», «Картка моряка», «Картка «ІТ–спеціаліст», преміум пакет «World Elite». Банком реалізований великий картковий проект у співпраці з ТОВ «Фоззі-фуд» - картка «Власний рахунок».

По карті MC World Elite клієнт має преміум привілеї - Консьєрж-сервіс Mastercard, послуга Fast Line, бізнес-зали Mastercard в аеропортах, знижки та спеціальні пропозиції від більш ста компаній-партнерів в Україні (бутики, ресторани, готелі, салони краси та ін.) і від майже 20-ти світових компаній - безперечних лідерів у сфері сервісу за кордоном.

По карті Visa Infinite преміум привілеї - повне страхування на час подорожі за кордон до \$1 млн., Міжнародна служба підтримки клієнтів (GCAS), міжнародна Medical і Travel підтримка, захист покупок/ продовжена гарантія, знижки та пропозиції від партнерів Visa по Україні та за кордоном, програма бронювання готелів, 6 безкоштовних відвідувань протягом року бізнес-залів Lounge Key.

Основними досягненнями в сфері ведення проектів з платіжними системами є:

- запуск в квітні 2018 року платіжного гаманця Google Pay для власників карток Банку. Гаманець призначений для оцифровки карт в мобільному додатку G Pay і подальшому проведенні безпечних платежів за допомогою смартфона на операційній системі Android 4.4 і вище. Для більш ефективного управління процесом оцифровки карт і життєвого циклу оцифрованої карти в рамках проекту також було впроваджено API Pre-digitization.
- в жовтні 2018 року Банк у четвірці перших Банків України впровадив платіжне рішення Apple Pay для безпечних і зручних платежів з картками Mastercard від ПАТ «БАНК ВОСТОК».

Одним з основних напрямків діяльності Банку на 2019 рік є подальша активізація даних продуктів, інформування клієнтів через різні канали комунікації, проведення спільно з платіжними системами акцій і рекламних кампаній.

Станом на 31.12.2018 р. Банком обслуговуються 1 868 зарплатних проектів, з них 413 - укладені протягом 2018 року, приріст становить 28,4%.

Загальна кількість емітованих Банком зарплатних карт на 31.12.2018 р. склала 164 007 шт., протягом 2018 року спостерігалось як приріст кількості активних карт співробітників підприємств в рамках обслуговуються зарплатних проектів (приріст склав 22 569 шт.), так і збільшення середньомісячних залишків на рахунках цих клієнтів.

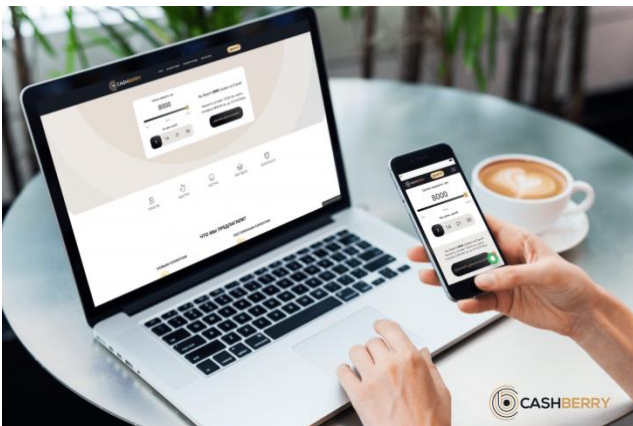
У 2018 році робота Департаменту спеціальних роздрібних проектів Банку була присвячена підтримці, аналізу та вдосконаленню бізнес-моделі ко-брендового продукту «Картка «Власний рахунок» з платіжною функцією.

Перевагами ко-брендowego продукту ПАТ «БАНК ВОСТОК» і мережі супермаркетів Сільпо є:

- поліпшена програма лояльності завдяки нарахуванню балів від Банку за покупки як в мережі супермаркетів Сільпо, так і за її межами;
- проста і зручна процедура активації платіжної функції;
- безкоштовне обслуговування карти;
- можливість поповнення карти безпосередньо на касах мережі супермаркетів Сільпо;
- можливість поповнення через термінали самообслуговування, в особистому кабінеті Інтернет-банку, у відділеннях Банку;
- управління коштами за допомогою Інтернет-банку my.bankvostok.com.ua і мобільного банку;
- безкоштовні послуги 3-D Secure для захисту інтернет-операцій і SMS-інформування про кожну операцію;
- цілодобова підтримка власників в Контактному центрі Банку.

Система Інтернет/ мобільний банк для фізичних осіб

Онлайн-Банк/Мобільний додаток являє собою багатофункціональну зручну платформу, що дозволяє максимально просто і ефективно цілодобово управляти рахунками онлайн, доступний 24 години на добу, 7 днів на тиждень, в будь-якій точці світу. Він створений з урахуванням усіх сучасних вимог безпеки, що гарантує конфіденційність інформації та безпечність розрахунків.

Онлайн-Банк надає Клієнтам наступний функціонал і можливості:

- оперативно дізнаватися інформацію про стан рахунків;
- отримувати необхідні виписки в різних електронних форматах з можливістю виведення їх на друк;
- переглядати перелік операцій. Даний функціонал дозволяє Клієнту відстежувати витрати в торгових мережах в режимі реального часу, а також відфільтрувати операції по типу для проведення їх подальшого аналізу. Вчинені розрахунки в торгово-сервісній мережі за допомогою платіжної картки також відображаються в переліку операцій і, якщо у точці, в якій зроблено розрахунок, є адреса, Клієнт може подивитися його гео-позицію на Google Maps;
- стежити за станом депозиту (поточна сума депозиту, розмір нарахованих відсотків, дата закінчення терміну);
- переводити гроші між своїми рахунками, а також на рахунки в інших банках;
- миттєво переводити гроші з карти на карту за допомогою технології MoneySend/ Visa Direct;
- скористатися послугою «Накопівка» (аналог депозитного рахунку з вільним режимом поповнення і зняття);
- здійснювати платежі в якості оплати за різні послуги (в т.ч. комунальні платежі за вільними реквізитами);
- оплачувати послуги мобільних операторів;
- при необхідності - заблокувати або розблокувати карту;
- здійснити зміну PIN-коду для карти;
- наявність шаблонів платежів, що дозволяє істотно заощадити час;
- отримувати інформацію про нараховані бали за програмою «Власний рахунок».

Станом на 01.01.2019 р.:

- кількість користувачів, зареєстрованих в Інтернет Банку - 93 899,
- кількість користувачів, зареєстрованих в Мобільному Банку - 39 525.

Міжнародні грошові перекази

Банк активно надає послуги для фізичних осіб по відправці і виплаті грошових переказів за системами міжнародних грошових переказів:

- Western Union (WU): валюта переказу - гривня, дол. США, євро;
- MoneyGram (MG): валюта переказу - дол. США, євро;
- Welsend: валюта переказу - гривня, дол. США, євро;
- RIA: валюта переказу - дол. США, євро.

В першій половині 2019 року планується реалізувати можливість здійснення переказів RIA через Онлайн-Банк.

З метою залучення клієнтів і отримання додаткового комісійного доходу ведеться робота по розширенню переліку систем переказів, з якими працює Банк. На початку 2019 року планується почати роботу з системою переказів Ощадбанку - «Швидка Копійка» через каси відділень Банку та Онлайн - Банк. Також, планується укладення договору з системою перекладу ПриватБанку - Privat Money.

Обсяг відправлених та виплачених переказів за системами міжнародних грошових переказів за 2018 рік, в розрізі валют:

відправлених:

USD	EUR	UAH
1 870 684	208 611	1 129 268

виплачених:

USD	EUR	UAH
16 144 108	3 053 708	476 928

За результатами 2018 року загальний обсяг отриманих Банком комісійних доходів за грошовими переказами склав 4,2 млн. грн.

Прийом комунальних платежів

Для збільшення комісійного доходу протягом 2018 року відбувалась робота з обслуговування діючих та укладення нових договорів на прийом комунальних платежів.

Загальний обсяг комісії за прийом комунальних платежів за 2018 р. склав більше ніж 13,3 млн.грн.

Індивідуальні сейфи

Банк активно надає послуги по здачі в оренду індивідуальних сейфів своїм Клієнтам.

Станом на кінець 2018 року послуга по здачі в оренду індивідуальних сейфів доступна в Одесі, Києві, Дніпрі, Миколаєві, Полтаві, Харкові, Львові, Черкасах, Кривому Розі.

Загальний обсяг комісійного доходу від оренди сейфів за 2018 рік склав 6,2 млн.грн.

Співпраця з органами Казначейства

Протягом 2018 року Банк на підставі укладених договорів на касове обслуговування з виплати готівки за чеками Управління Державної казначейської служби України в м. Одеса та Одеській області працював з такими організаціями:

- Департамент праці та соціальної політики Одеської міської ради;
- Одеське обласне відділення (філія) комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України;
- Благодійний фонд «Медичний центр «Надія, добро і благополуччя».

Обсяг коштів, які надійшли на рахунки органів Державної казначейської служби України в м. Одеса та Одеській області за 2018 рік, складає майже 19,4 млн.грн.

Обслуговування пенсійних та соціальних рахунків

На початку 2018 року Банк виграв тендер на обслуговування пенсійних та соціальних рахунків. Протягом 2018 року Банком укладено нові договори з органами пенсійних фондів і департаментів праці та соціальної політики в регіонах, де представлені відділення Банку.

За 2018 рік було відкрито 2 258 соціальних рахунки, 474 пенсійних рахунки.

Депозити

Станом на 31.12.2018 в Банку діють наступні депозитні програми для клієнтів Банку - фізичних осіб:

- Вклад «Максимальний» - для Клієнтів, які зацікавлені в отриманні максимального доходу;
- Вклад «Преміальний» - для Клієнтів, яким цікава щомісячна виплата відсотків;
- Вклад «Скарбниця» - для Клієнтів, яким цікаві можливість отримання відсотків щомісяця, а також поповнення вкладу протягом всього терміну дії договору;
- Вклад «Пенсійний» - розроблений для Клієнтів пенсійного віку, передбачає можливість поповнення вкладу, а також щомісячної виплати відсотків;
- Вклад «Акційний», Вклад «Акційний +» - розроблений для залучення клієнтів, з можливістю виграти додатковий бонус до відсоткової ставки за депозитом.

Станом на 31.12.2018 р. депозитний портфель фізичних осіб складав більше ніж 1,5 млрд. грн.

Кредитування фізичних осіб

- кредити власникам зарплатних карт – Банк відкриває до зарплатної картки кредитний ліміт – овердрафт;
- кредити морякам – кредитування моряків для відправлення в рейс;
- кредити для ІТ-спеціалістів – Банк кредитує ІТ-спеціалістів, у яких є поточний рахунок в нашому Банку. Без довідки про доходи і забезпечення.

Документарні операції

Показники	2017	2018
Портфель гарантій та акредитивів, тис. грн.	564 001	593 890
Отриманий дохід, тис. грн.	16 880	17 700

Кореспондентські відносини

У 2018 році Банк продовжив співпрацю із зарубіжними і вітчизняними фінансовими інститутами, забезпечивши своїм клієнтам додаткові можливості отримання високоякісних банківських послуг.

Станом на 31.12.2018 Банк мав відкритих 30 кореспондентських рахунків типу «НОСТРО» у 13 банках, як у найкрупніших закордонних банках світу: THE BANK OF NEW YORK MELLON USA, Raiffeisen Bank International AG AUSTRIA, UNICREDIT BANK AG (ХИПОВЕРАЙНСБАНК) GERMANI, так і в українських фінансових інститутах : АТ «Укресімбанк», АТ «Райффайзен Банк Аваль», ПАТ «Сітібанк», ПАТ АБ «УКРГАЗБАНК». Банк здійснює платежі у 11 валютах, що дозволяє клієнтам Банку проводити розрахунки за зовнішньоекономічними контрактами у найкоротші строки.

Станом на 31.12.2018 в Банку відкрито 9 кореспондентських рахунків типу «ЛОРО» двох банків.

Депозитарна діяльність

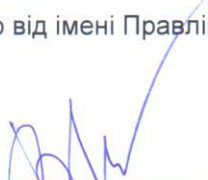
Обсяг проведених депонентами облікових операцій з корпоративних і державних цінних паперів за 2018 р склав більше ніж 2,5 млрд.грн. за номінальною вартістю.

Звіт про корпоративне управління ПАТ «БАНК ВОСТОК» (відповідно до вимог ст. 40-1 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок»)

Звіт про корпоративне управління ПАТ «БАНК ВОСТОК», складений відповідно до вимог ст. 40-1 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» та Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів, затвердженого Рішенням НКЦПФР від 03.12.13 р. за №2826 (зі змінами) наведено за посиланням <https://bankvostok.com.ua/public>.

Завдяки неухильному дотриманню обраній стратегії, керівництво ПАТ «БАНК ВОСТОК» планує подальше зростання долі Банку на банківському ринку України, поступове розширення присутності Банку на міжнародних фінансових ринках, зростання обсягів та спектру банківських операцій, збільшення капіталу.

Підписано від імені Правління ПАТ «БАНК ВОСТОК 24 квітня 2019 року

Мороховський Вадим Вікторович
Голова Правління

Сюсова Олена Петрівна
Головний бухгалтер

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «БАНК ВОСТОК»

ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЕРІВНИЦТВА ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2018 РОКУ

Керівництво несе відповідальність за підготовку фінансової звітності, яка достовірно, в усіх суттєвих аспектах, відображає фінансовий стан ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК ВОСТОК» (надалі – «Банк») станом на кінець дня 31 грудня 2018 року, а також результати його діяльності, рух грошових коштів та зміни у капіталі за рік, який закінчився цією датою, а також за розкриття основних принципів облікової політики та іншої пояснювальної інформації, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (надалі – «МСФЗ») та відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

При підготовці фінансової звітності керівництво несе відповідальність за:

- належний вибір та застосування облікової політики;
- представлення інформації, у т.ч. даних про облікову політику, у формі, що забезпечує прийнятність, достовірність, співставність та зрозумілість такої інформації;
- розкриття додаткової інформації у випадках, коли виконання вимог МСФЗ є недостатнім для розуміння користувачами звітності того впливу, конкретних операцій, інших подій чи умов на фінансовий стан та фінансові показники діяльності Банку;
- здійснення оцінки щодо здатності Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Керівництво також несе відповідальність за:

- розробку, впровадження та підтримання у Банку ефективної та надійної системи внутрішнього контролю;
- ведення належної облікової документації, яка дозволяє у будь який час продемонструвати та пояснити операції Банку і розкрити інформацію з достатньою точністю щодо його фінансового стану і яка надає керівництву можливість забезпечити відповідність фінансової звітності Банку вимогам МСФЗ;
- ведення облікової документації та бухгалтерського обліку у відповідності до законодавства та вимог Національного банку України;
- застосування обґрунтовано доступних заходів щодо збереження активів Банку; та
- запобігання і виявлення випадків шахрайства та інших порушень;
- дотримання інших вимог чинного законодавства в сфері аудиту, бухгалтерського обліку та корпоративного управління, які висуваються до керівництва Банку та забезпечення дотримання цих вимог вищими органами управління Банку.

Фінансова звітність за рік, який закінчився 31 грудня 2018 року, була затверджена керівництвом Банку 24 квітня 2019 року.

Від імені керівництва Банку:

Мороховський Вадим Вікторович
Голова Правління

24 квітня 2019 року

Сюскова Олена Петрівна
Головний бухгалтер

24 квітня 2019 року

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Акціонерам та Правлінню ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК ВОСТОК»:

Звіт щодо аудиту фінансової звітності

Думка

Ми провели аудит фінансової звітності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК ВОСТОК» («Банк»), що складається зі звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2018 року, та звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, звіту про зміни у власному капіталі та звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Банку на 31 грудня 2018 року, та його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо складання фінансової звітності («Закон про бухгалтерський облік та фінансову звітність»).

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Банку згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо цієї фінансової звітності. Ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Ключове питання аудиту

Резерви на покриття очікуваних кредитних збитків за кредитами та авансами клієнтам

Починаючи з 1 січня 2018 року, Банк застосовував МСФЗ 9, який увів модель очікуваних кредитних збитків для оцінки знецінення, яка суттєво змінює методологію та процес оцінки резервів за кредитами та авансами клієнтам.

Як відповідне ключове питання було розглянуто під час нашого аудиту

Наші аудиторські процедури включали:

- Отримання розуміння процесів та контрольних процедур Банку щодо оцінки суттєвого збільшення кредитного ризику та ризику настання події дефолту, а також оцінки очікуваних кредитних збитків за кредитами та авансами клієнтам.

Резерви на покриття очікуваних кредитних збитків розраховуються на колективній основі для кредитів зі спільними характеристиками ризику і на індивідуальній основі для істотних кредитів. Для оцінки резервів на покриття очікуваних кредитних збитків керівництво Банку застосовує моделі та методики, в яких використовуються дані як із зовнішніх, так і внутрішніх джерел, а також комплексні та суб'єктивні судження керівництва Банку. Основними сферами суджень та оцінок стосовно визначення суми резервів на покриття очікуваних кредитних збитків за кредитами та заборгованістю клієнтів за амортизованою вартістю є такі:

- оцінка суттєвого збільшення кредитного ризику та ризику настання події дефолту для визначення стадії знецінення кредитів та заборгованості клієнтів за амортизованою вартістю;
- оцінка очікуваних кредитних збитків з урахуванням макроекономічних прогнозів та історичної інформації щодо кредитних збитків для кредитів, які оцінюються на колективній основі;
- оцінка очікуваних майбутніх грошових потоків на основі сценаріїв, пов'язаних з кредитами, які оцінюються на індивідуальній основі.

Оцінка резервів на покриття очікуваних кредитних збитків визначена ключовим питанням аудиту через складність методології, суб'єктивність деяких суджень, що використовуються у моделях, та суттєві залишки кредитів та авансів клієнтам. Детальна інформація щодо використання суджень, оцінок та припущень наведена у Примітці 4.

Інша інформація

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається зі Звіту керівництва (Звіту про управління), Річної інформації емітента, що включає звіт про корпоративне управління (але не є фінансовою звітністю та нашим звітом аудитора щодо неї), які ми отримали до дати цього звіту аудитора.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновку з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією, зазначеною вище, та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи стосовно іншої інформації, отриманої до дати звіту аудитора, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

- Щодо очікуваних кредитних збитків на колективній основі доречність політики моделювання та методології, що використовується для суттєвих кредитних портфелів була незалежно оцінена, із залученням внутрішніх фахівців з актуарних розрахунків та кредитних ризиків, на відповідність стандартам бухгалтерського обліку та ринковим практикам. Розрахунки моделей були перевірені шляхом повторного розрахунку. Ми також незалежно оцінили доречність суджень керівництва щодо використання методик розрахунку, сегментації, ідентифікації суттєвого збільшення кредитного ризику, періоду статистики для розрахунку показників ймовірності дефолту та показників відшкодування, включаючи макроекономічні коригування, та вартості застави. Ми перевірили повноту і правильність історичних даних, використаних у колективних моделях, та перевірили прогнозні дані до зовнішніх макроекономічних прогнозів.
- Щодо індивідуальних резервів доречність методології резервування була незалежно оцінена для вибірки кредитів по всьому портфелю, відібраних на основі ризику. Незалежна оцінка рівня сформованих резервів була проведена на основі детальної інформації щодо кредиту та контрагента з кредитної справи. За вибіркою контрагентів розрахунки дисконтованих грошових потоків були перераховані.
- Ми перевірили повноту і правильність відповідних приміток до фінансової звітності.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та Закону про бухгалтерський облік та фінансову звітність та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Банк чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Банку.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- Ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю.
- Отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю.
- Оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом.
- Доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та на основі отриманих аудиторських доказів робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Банк припинити свою діяльність на безперервній основі.
- Оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в нашому звіті аудитора крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або коли за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

10 вересня 2018 року на засіданні Наглядової Ради нас призначили аудиторами ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК ВОСТОК». З урахуванням продовження та поновлення призначень, ми виконували аудиторське завдання з 30 жовтня 2017 року по дату цього звіту.

Ми підтверджуємо, що звіт незалежного аудитора узгоджено з додатковим звітом для Комітету з питань аудиту.

Ми підтверджуємо, що ми не надавали послуг, що заборонені МСА чи статтею 6, пунктом 4 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», та що ключовий партнер з аудиту та аудиторська фірма були незалежними по відношенню до Банку при проведенні аудиту.

Відповідно до вимог пункту 11 розділу IV Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України, затвердженої Постановою Правління Національного банку України № 373 від 24 жовтня 2011 року (зі змінами) («Інструкція № 373»), зазначаємо наступне:

- На нашу думку, за результатами проведених процедур в рамках аудиту фінансової звітності Банку Звіт керівництва (Звіт про управління) складений відповідно до вимог розділу IV Інструкції № 373 та інформація в Звіті керівництва (Звіті про управління) узгоджується з фінансовою звітністю.
- Якщо ми виявимо, в рамках наших знань та розуміння діяльності Банку, отриманих при аудиті фінансової звітності Банку, суттєві викривлення у Звіті про управління, ми маємо звітувати про такі викривлення. У нас немає предмету для звітування щодо даного питання.

Основні відомості про аудиторську фірму

Повне найменування: ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕЛОЙТ ЕНД ТУШ ЮКРЕЙНІАН СЕРВІСІЗ КОМПАНІ».

Місцезнаходження та фактичне місце розташування аудиторської фірми: Україна, 01033, м. Київ, вул. Жилианська, 48,50а.

«Приватне акціонерне товариство «Делойт енд Туш Юкрейніан Сервісез Компані» внесене до розділів «Суб'єкти аудиторської діяльності», «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності» та «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності, що становлять суспільний інтерес» Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності АПУ за № 1973».

ПрАТ «Делойт енд Туш Юск»
Валюф

Партнер проекту

Наталія Самойлова

Сертифікат аудитора банків № 0202,
виданий Аудиторською палатою України
24 грудня 2014 року, дійсний до 24 грудня 2019 року

ПрАТ «Делойт енд Туш ЮСК»
01033, Україна, м. Київ, вул. Жилианська 48, 50а

24 квітня 2019 року

ПАТ «БАНК ВОСТОК»
Звіт про фінансовий стан

У тисячах гривень	Прим.	31 грудня 2018р.	31 грудня 2017р.
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	5	687 234	598 297
Залишки на рахунках у Національному банку України	6	405 956	514 404
Заборгованість інших банків	7	571 595	643 069
Кредити та аванси клієнтам	8	6 567 014	5 562 641
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	98	803 080
Інвестиційні цінні папери за амортизованою собівартістю	10	808 759	27 457
Переплата з податку на прибуток		94	54
Відстрочений податковий актив	24	4 773	3 571
Приміщення, обладнання та нематеріальні активи	11	75 450	68 726
Інші фінансові та нефінансові активи	12	219 987	214 717
ВСЬОГО АКТИВІВ		9 340 960	8 436 016
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Заборгованість перед іншими банками	13	1 055 894	707 147
Поточні рахунки	14	5 112 733	4 583 732
Депозити	14	2 030 507	2 161 303
Інші залучені кошти	15	213 479	229 737
Інші фінансові та нефінансові зобов'язання	16	68 198	51 565
Поточні зобов'язання за податком на прибуток		6 414	8 785
Субординований борг	17	143 325	85 658
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		8 630 550	7 827 927
КАПІТАЛ			
Акціонерний капітал	18	523 110	445 043
Емісійні витрати		(182)	(94)
Нерозподілений прибуток		170 371	150 287
Резервний фонд		17 108	12 710
Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		3	143
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		710 410	608 089
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		9 340 960	8 436 016

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 24 квітня 2019 року.

Мороховський Вадим Вікторович
 Голова Правління

Сюскова Олена Петрівна
 Головний бухгалтер

ПАТ «БАНК ВОСТОК»

Звіт про прибутки та збитки та інші сукупні доходи

У тисячах гривень	Прим.	2018 рік	2017 рік
Процентні доходи	19	992 763	877 088
Процентні витрати	19	(420 789)	(377 283)
<i>Чистий процентний дохід до збитків від знецінення за активами за якими нараховуються проценти</i>		571 974	499 805
Ефект первісного визнання активів за якими нараховуються проценти		19 935	(5 764)
Збитки від знецінення за активами за якими нараховуються проценти		(44 858)	(63 699)
Чистий процентний дохід		547 051	430 342
Доходи за послугами та комісійними	20	407 570	290 638
Витрати за послугами та комісійними	20	(148 921)	(103 991)
Чистий збиток від операцій з похідними фінансовими інструментами		(2 054)	(8 015)
Чистий прибуток від операцій з іноземною валютою		46 947	36 141
Чистий (збиток)/ прибуток від переоцінки іноземної валюти		(3 900)	169
Чистий прибуток від зменшення резервів за іншими фінансовими активами/зобов'язаннями		3 040	-
Результат від модифікації та припинення визнання фінансових інструментів		(25 576)	(37 426)
Інший операційний дохід	21	21 738	21 357
Чистий непроцентний дохід		298 844	198 873
Витрати, пов'язані з персоналом	22	(326 737)	(230 835)
Витрати зносу та амортизації		(44 018)	(40 807)
Адміністративні та інші операційні витрати	23	(329 593)	(256 746)
Прибуток до оподаткування		145 547	100 827
Податок на прибуток	24	(23 443)	(18 362)
ПРИБУТОК ЗА РІК		122 104	82 465
Інший сукупний дохід / (збиток):			
(Збиток)/ прибуток від зміни у справедливій вартості інвестицій в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		(171)	301
Податок на прибуток, відображений безпосередньо в іншому сукупному доході		31	(54)
Інший сукупний дохід за рік		(140)	247
ВСЬОГО СУКУПНИХ ДОХОДІВ ЗА РІК		121 964	82 712
Чистий прибуток на одну просту акцію (у гривнях на одну акцію за період)		39.73	26.83

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 24 квітня 2019 року.

Мороховський Вадим Вікторович
Голова Правління

Сюскова Олена Петрівна
Головний бухгалтер

ПАТ «БАНК ВОСТОК»
Звіт про зміни капіталу

У тисячах гривень	Прим.	Акціонерний капітал	Емісійні витрати	Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу	Резервний фонд	Нерозподілений прибуток	Всього
Залишок на 1 січня 2017 року		307 350	-	(104)	7 925	207 850	523 021
Прибуток за рік		-	-	-	-	82 465	82 465
Прибутки мінус збитки від зміни у справедливій вартості		-	-	301	-	-	301
Податок на прибуток, визнаний в іншому сукупному доході		-	-	(54)	-	-	(54)
Інший сукупний дохід за рік		-	-	247	-	-	247
Всього сукупних доходів за 2017 рік		-	-	247	-	82 465	82 712
Відрахування до резервного фонду	18	-	-	-	4 785	(4 785)	-
Збільшення акціонерного капіталу за рахунок нерозподіленого прибутку	18	137 693	-	-	-	(137 693)	-
Емісійні витрати		-	(94)	-	-	-	(94)
Результати коригування вартості фінансових інструментів при зміні умов договору за операціями з акціонерами	17	-	-	-	-	2 450	2 450
Залишок на 31 грудня 2017 року, відображений раніше		445 043	(94)	143	12 710	150 287	608 089
Вплив застосування МСФЗ 9	3	-	-	-	-	(17 185)	(17 185)
Скоригований залишок на 1 січня 2018 року		445 043	(94)	143	12 710	133 102	590 904
Прибуток за рік		-	-	-	-	122 104	122 104
Збиток від зміни у справедливій вартості інвестицій в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		-	-	(171)	-	-	(171)
Податок на прибуток, визнаний в іншому сукупному доході		-	-	31	-	-	31
Інший сукупний дохід		-	-	(140)	-	-	(140)
Всього сукупних доходів за 2018 рік		-	-	(140)	-	122 104	121 964
Відрахування до резервного фонду	18	-	-	-	4 398	(4 398)	-
Збільшення акціонерного капіталу за рахунок нерозподіленого прибутку	18	78 067	-	-	-	(78 067)	-
Емісійні витрати		-	(88)	-	-	-	(88)
Результати коригування вартості фінансових інструментів при зміні умов договору за операціями з акціонерами	17	-	-	-	-	(2 370)	(2 370)
Залишок на 31 грудня 2018 року		523 110	(182)	3	17 108	170 371	710 410

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 24 квітня 2019 року.

 Мороховський Вадим Вікторович
 Голова Правління

 Сюзова Олена Петрівна
 Головний бухгалтер

ПАТ «БАНК ВОСТОК»
Звіт про рух грошових коштів

У тисячах гривень	Прим.	2018 рік	2017 рік
Грошові потоки від операційної діяльності			
Проценти отримані		981 041	832 356
Проценти сплачені		(405 733)	(393 303)
Виплати та комісійні отримані		406 773	289 857
Виплати та комісійні сплачені		(147 159)	(103 815)
Збиток від операцій з похідними фінансовими інструментами		(2 597)	(7 471)
Дохід, отриманий від операцій з іноземною валютою		46 947	36 141
Інший операційний дохід отриманий		21 738	21 485
Адміністративні та інші операційні витрати сплачені		(329 850)	(253 483)
Виплати персоналу		(321 657)	(226 546)
Податок на прибуток сплачений		(27 056)	(16 974)
Грошові кошти, отримані від операційної діяльності до змін в операційних активах та зобов'язаннях		222 447	178 247
<i>Чисте (збільшення)/зменшення:</i>			
- обов'язкових резервів	5	-	127 860
- заборгованості інших банків		(38 261)	8 895
- кредитів та авансів клієнтам		(1 117 213)	(638 428)
- інших фінансових активів та інших активів		(8 452)	(49 971)
<i>Чисте збільшення/(зменшення):</i>			
- заборгованості перед іншими банками		357 166	(196 079)
- поточних рахунків		542 837	372 739
- депозитів		(91 365)	59 958
- інших фінансових зобов'язань та інших зобов'язань		8 413	21
Чисті грошові кошти, використані в операційній діяльності		(124 428)	(136 758)
Грошові потоки від інвестиційної діяльності			
Придбання приміщень, обладнання та нематеріальних активів		(50 742)	(46 821)
Придбання інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		-	(27 806 000)
Надходження від продажу та погашення інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		801 094	27 635 094
Придбання інвестиційних цінних паперів за амортизованою собівартістю		(47 578 965)	(28 067)
Надходження від погашення інвестиційних цінних паперів за амортизованою собівартістю		46 796 087	-
Чисті грошові кошти, використані в інвестиційній діяльності		(32 526)	(245 794)
Грошові потоки від фінансової діяльності			
Надходження від інших залучених коштів		-	216 955
Повернення інших залучених коштів		(13 871)	(26 460)
Залучення коштів на умовах субординованого боргу		56 823	-
Емісійні різниці		(88)	(94)
Чисті грошові кошти, використані в фінансовій діяльності		42 864	190 401
Вплив зміни курсів обміну на грошові кошти та їх еквіваленти		(18 623)	9 958
Чисте зменшення грошових коштів та їх еквівалентів		(132 713)	(182 193)
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	5	1 755 317	1 937 510
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	5	1 622 604	1 755 317

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 24 квітня 2019 року.

Мороховський Вадим Вікторович
Голова Правління

Сюскова Олена Петрівна
Головний бухгалтер

1 Вступ

Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності за 2018 фінансовий рік для ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК ВОСТОК» (далі – «Банк»).

Банк був заснований 23 квітня 2002 року та зареєстрований Національним банком України (далі - НБУ) 17 жовтня 2002 року як ЗАТ «Агробанк». У грудні 2006 року Банк увійшов до складу Home Credit Group. 27 березня 2009 року Банк був перереєстрований у відкрите акціонерне товариство, а 27 травня 2010 року – у публічне акціонерне товариство.

21 грудня 2011 року 100% акцій Банку придбала група юридичних та фізичних осіб. Протягом 2012 року відбулись зміни у складі акціонерів. Станом на 31 грудня 2018 та 2017 років, 100% акцій Банку належить ТОВ «Восток Капітал».

Основними бенефіціарними власниками Банку є пан В.М.Костельман, пан. В.В.Мороховський, пані Л.С.Мороховська.

Банк надає банківські послуги фізичним та юридичним особам, у тому числі здійснює залучення депозитів та надання кредитів, інвестиції у цінні папери, перекази платежів по Україні та за кордон, обмін валют та інші послуги. Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (реєстраційне свідоцтво №157 від 19 листопада 2012 р.), що діє відповідно до Закону України № 4452-VI «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23 лютого 2012 року. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб забезпечує повернення вкладникам депозитів до 200 тисяч гривень на одну особу у випадку прийняття рішення Національним банком України про віднесення банку до категорії неплатоспроможних та початку процедури виведення Фондом гарантування вкладів фізичних осіб банку з ринку.

Станом на 31 грудня 2018 року Банк мав 36 відділень у Дніпропетровській, Одеській, Херсонській, Миколаївській, Львівській, Черкаській, Київській, Харківській, Полтавській, Запорізькій та Сумській областях. Для порівняння: станом на 31 грудня 2017 року Банк мав 35 відокремлених підрозділів: 32 відділення (Дніпропетровська, Одеська, Київська, Львівська, Черкаська, Полтавська, Харківська, Херсонська, Запорізька, Миколаївська, Сумська області); 2 представництва у Києві та 1 представництво в м. Кривий Ріг.

Банк зареєстрований за адресою: вул. Курсантська, 24, Дніпро, Україна. Підрозділи головного офісу Банку розташовані за адресою: вул. Канатна, 1-Б, Одеса, Україна, а також Крутогірний узвіз, 12, Дніпро, Україна.

Валюта подання. Цю фінансову звітність подано в тисячах гривень, якщо не зазначено інше.

2 Умови, в яких працює Банк

У 2018 році українська економіка продовжувала відновлюватись від економічної та політичної кризи попередніх років і продемонструвала стійке зростання реального ВВП у розмірі близько 3,4% (2017: 2,5%), помірний рівень інфляції у розмірі 9,8% (2017: 13,7%) і незначну девальвацію національної валюти на приблизно 2,4% щодо долару США та 8,2% щодо євро у порівнянні із середніми показниками за попередній рік.

Також Україна продовжувала обмежувати свої політичні та економічні зв'язки з Росією, через анексію Криму, автономної республіки у складі України, а також заморожений збройний конфлікт із сепаратистами у деяких районах Луганської та Донецької областей. В таких умовах, українська економіка продемонструвала подальшу переорієнтацію на ринок Європейського Союзу («ЄС»), реалізуючи весь потенціал Поглибленої та всеосяжної зони вільної торгівлі із ЄС, у такий спосіб ефективно реагуючи на взаємні торгові обмеження, запроваджені між Україною та Росією. Як результат, питома вага експортних та імпорتنних операцій з Росією суттєво знизилась від 18,2% і 23,3% у 2014 році до приблизно 7,7% і 14,2% у 2018 році, відповідно.

Щодо валютного регулювання, у 2018 році було прийнято нове валютне законодавство, яке набуде чинності із 7 лютого 2019 року. Воно забезпечує можливість Національного банку України реалізовувати більш ліберальну політику валютного регулювання та пом'якшення цілої низки валютних обмежень, наприклад: вимоги реєструвати в НБУ кредити від нерезидентів, 180-денного строку на здійснення платежів за зовнішніми економічними операціями, необхідної 50% частки обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті тощо.

2 Умови, в яких працює Банк (продовження)

Подальше економічне зростання залежить, великою мірою, від успіху українського уряду в реалізації запланованих реформ, співробітництві з Міжнародним валютним фондом («МВФ») та безпроблемному проведенні парламентських виборів, які мають відбутися у жовтні 2019 року.

3 Основні принципи облікової політики

Заява про відповідність. Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ).

Безперервність діяльності. Керівництво підготувало цю фінансову звітність на основі припущення про безперервність діяльності. Інформація про дотримання регулятивних вимог наведена у Примітці 26.

Станом на 31 грудня 2018 року Банк має кумулятивну невідповідність фінансових активів та фінансових зобов'язань строком до 12 місяців у сумі 214 966 тисяч гривень. Ця невідповідність ліквідності виникає внаслідок того, що важливим джерелом фінансування Банку станом на 31 грудня 2018 року є кошти клієнтів та міжбанківські депозити до запитання. Значна частина поточних рахунків клієнтів представлена рахунками до запитання, а саме депозити «до запитання» та поточні рахунки. На думку керівництва, диверсифікація цих рахунків та минулий досвід Банку дозволяє стверджувати, що більша частина депозитів "до запитання", що включаються до поточних рахунків, являють собою довгострокове та стабільне джерело фінансування Банку.

Крім того, станом на 31 грудня 2018 року заборгованість перед іншими банками включає кредити та депозити отримані від пов'язаної сторони (компанії під спільним контролем) у сумі 1,028,894 тисячі гривень, які у разі необхідності будуть пролонговані на відповідний термін.

Після звітної дати, у березні 2019 року, Банк отримав довгострокове фінансування строком на 9 років у сумі 8 000 тисяч доларів США від міжнародної фінансової організації (Примітка 31).

Відповідно до наведеного вище, Керівництво очікує, що Банк зможе вчасно виконати усі свої зобов'язання та буде продовжувати безперервну діяльність в майбутньому.

Основа подання інформації. Ця фінансова звітність підготовлена на основі принципу історичної вартості, за виключенням певних фінансових інструментів. Нижче наведено основні принципи облікової політики, що використовувалися під час підготовки цієї фінансової звітності. У цієї фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, були використані ті ж самі принципи облікової політики, оцінки та припущення і методи розрахунку, що і при підготовці фінансової звітності Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року, за винятком принципів облікової політики та впливу застосування наступних нових і переглянутих стандартів та інтерпретацій:

- МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»;
- МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» (та відповідні поправки і роз'яснення);
- Поправки до МСФЗ 2 «Платіж на основі акцій» – Класифікація та оцінка операцій із виплатами на основі акцій;
- КТ МСФЗ 22 «Операції в іноземних валютах та виплата авансу»;
- Поправки до МСФЗ 4 «Страхові контракти» – «Застосування МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» разом із МСФЗ 4 «Страхові контракти»;
- Поправки до МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість» – Передача об'єктів інвестиційної нерухомості;
- Щорічні вдосконалення до МСФЗ за період 2014-2016 років.

Прийняття до застосування стандартів та поправок до стандартів, крім МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», не завдало суттєвого впливу на фінансовий стан або показники діяльності Банку, відображені у фінансовій звітності, і не призвели до будь-яких змін в обліковій політиці Банку та сумах, відображених за поточний або попередні роки.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Підготовка фінансової звітності згідно МСФЗ потребує використання оцінок та припущень. Також вона потребує від керівництва використовувати професійні судження у процесі застосування облікової політики Банку. Ті сфери, що вимагають більшу ступінь суджень або складності, або де судження та оцінки мають більший вплив на фінансову звітність, розкрито у Примітці 4. Фактичні результати можуть відрізнятися від цих оцінок.

Нові та виправлені МСФЗ, які вступили в силу по відношенню до поточного року

Вплив першого застосування МСФЗ 9 «Фінансові інструменти». У поточному році Банк застосовував МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» і пов'язані з цим стандартом відповідні поправки в інших МСФЗ, які вступили в силу по відношенню до річного періоду, який починається з 1 січня 2018 року або пізніше. Перехідні положення МСФЗ 9 дозволяють Банку не здійснювати перерахунок порівняльних показників. Інформація за попередні періоди не була перерахована, так як при переході на новий стандарт був застосований модифікований ретроспективний підхід, який дозволяє враховувати зміни, пов'язані із застосуванням нової облікової політики в нерозподіленому прибутку на початок періоду. Крім цього, Банк прийняв пов'язані з даним стандартом поправки до МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації» які застосовувалися до розкриттів інформації за 2018 рік.

МСФЗ 9 ввів нові вимоги до:

- 1) класифікації та оцінки фінансових активів та фінансових зобов'язань;
- 2) знецінення фінансових активів; і
- 3) загального обліку хеджування.

Детальна інформація про нові вимоги, а також їх вплив на фінансову звітність Банку надана нижче.

Чистий процентний дохід. Процентні доходи і витрати за всіма фінансовими інструментами, за винятком тих, що класифіковані як призначені для торгівлі і тих, що оцінюються або класифікуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток (ОСВЧПЗ), відображаються на рахунках прибутків або збитків в складі «Чистого процентного доходу» як «Процентні доходи» та «Процентні витрати» з використанням методу ефективної ставки відсотку.

Ефективна ставка відсотку - це ставка дисконтування розрахункових майбутніх грошових потоків за фінансовим інструментом до величини чистої балансової вартості протягом очікуваного терміну дії фінансового активу або зобов'язання чи, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну. Майбутні грошові потоки оцінюються з урахуванням всіх договірних умов інструменту.

У розрахунок приймаються всі винагороди та інші сплачені або отримані сторонами суми, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки і мають безпосереднє відношення до тих чи інших домовленостей про позику, а також витрати по угоді і всі інші премії або знижки.

Процентні доходи/процентні витрати розраховуються шляхом застосування ефективної ставки відсотку до валової балансової вартості фінансових активів, які не є кредитно-знеціненими (тобто справедливою вартістю фінансового активу до коригування на величину оціночного резерву за очікуваним кредитним збитком) або до справедливою вартістю фінансових зобов'язань. Процентні доходи за кредитно-знеціненими фінансовими активами розраховуються шляхом застосування ефективної процентної ставки до амортизованої вартості таких активів (їх валової балансової вартості за вирахуванням оціночного резерву за очікуваними кредитними збитками). Ефективна ставка відсотку для створених або придбаних кредитно-знецінених фінансових активів (РОСІ) відображає величину очікуваних кредитних збитків при визначенні очікуваних майбутніх грошових потоків від фінансового активу.

Доходи/витрати за послугами та комісії. Доходи за послугами і комісіями включають в себе доходи, які не є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка. Доходи, включені до відповідного розділу Звіту про прибутки та збитки та інші сукупні доходи, серед іншого включають комісії за обслуговування кредитів, комісії за не вибрані кредити, за здійснення моніторингу застави, за зміну основних умов кредитування з ініціативи позичальника, та інше.

Витрати за послугами і комісії сплачені визнаються по мірі отримання послуг.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Фінансові активи. Визнання та припинення визнання фінансових активів відбувається на дату укладання угоди, за умови, що купівля або продаж активу здійснюється за договором, умови якого вимагають поставки активу протягом терміну, прийнятого на відповідному ринку. При початковому визнанні фінансові активи оцінюються за справедливою вартістю з урахуванням витрат на оформлення угоди. Винятком є фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибутки та збитки (ОСВЧПЗ). Витрати на проведення операції, які пов'язані безпосередньо з придбанням фінансових активів, віднесених до категорії ОСВЧПЗ, відносяться безпосередньо на прибуток або збиток.

Усі визнані в обліку фінансові активи, що входять у сферу застосування МСФЗ 9, після первісного визнання слід оцінювати за амортизованою або за справедливою вартістю відповідно до бізнес-моделі Банку для управління фінансовими активами і характеристиками передбачених договорами грошових потоків. Зокрема:

- Боргові інструменти, утримувані в рамках бізнес-моделі, метою якої є отримання передбачених договором грошових потоків, які включають в себе виключно виплати в рахунок основної суми боргу і проценти, після первісного визнання оцінюються за амортизованою вартістю.
- Боргові інструменти, утримувані в рамках бізнес моделі, метою якої є як отримання передбачених договорами грошових потоків, що включають виключно платежі в рахунок основної суми боргу і проценти, так і продаж відповідних боргових інструментів, після первісного визнання оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.
- Всі інші боргові інструменти (наприклад, боргові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю або призначені для продажу) та інвестиції в інструменти капіталу, після первісного визнання оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

При цьому, при первісному визнанні фінансового активу Банк має право в кожному окремому випадку здійснити не підлягаючий скасуванню вибір/класифікацію. Зокрема:

- Банк має право прийняти безвідкличне рішення про подання в складі іншого сукупного доходу наступних змін справедливої вартості інвестицій у власний капітал, якщо такі інвестиції не призначені для торгівлі і не є умовною винагородою, визнаною набувачем при об'єднанні бізнесу, до якого застосовується МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу»; а також
- Банк може прийняти безвідкличне рішення про віднесення боргового інструменту до категорії ОСВЧПЗ, якщо такий борговий інструмент відповідає критеріям для визнання за амортизованою вартістю або справедливою вартістю через інший сукупний дохід, за умови, що це усуває або значно зменшує облікову невідповідність («опція обліку за справедливою вартістю»).

Боргові інструменти, які оцінюються за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Банк здійснює класифікацію та оцінку фінансового активу на основі характеристик, передбачених договором грошових потоків і бізнес-моделі Банку, яка використовується для управління активом.

Для класифікації і оцінки активу за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід умови відповідного договору повинні передбачати виникнення грошових потоків, що включають в себе виключно виплати в рахунок основної суми боргу і проценти по непогашеній частині основної суми.

При перевірці передбачених договором грошових потоків на відповідність зазначеним вимогам основна сума боргу розглядається в якості справедливої вартості фінансового активу при його первісному визнанні. Протягом терміну дії фінансового активу основна сума боргу може змінюватися (наприклад, в разі виплат в рахунок основної суми). Проценти включають в себе відшкодування за вартість грошей у часі, за кредитний ризик щодо основної суми боргу, що залишається непогашеною протягом певного періоду часу, і за інші звичайні ризики і витрати, пов'язані з кредитуванням, а також маржу прибутку. Оцінка виплат в рахунок основного боргу і процентів здійснюється у валюті, в якій виражений фінансовий актив.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Передбачені договором грошові потоки, що включають в себе виключно виплати в рахунок основної суми боргу і проценти, відповідають умовам базового кредитного договору. Договірні умови, в результаті яких виникають ризики або волатильність передбачених договором грошових потоків, які пов'язані з базовим кредитним договором, наприклад, ризик зміни цін акцій або товарів, що не обумовлюють виникнення передбачених договором грошових потоків, які включають в себе виключно виплати в рахунок основної суми боргу і проценти на непогашену частину основної суми боргу. Створений або придбаний фінансовий актив може бути базовим кредитним договором незалежно від того, чи є він позикою за своєю юридичною формою.

Оцінка бізнес-моделей, які використовуються для управління фінансовими активами, проводилася на дату першого застосування МСФЗ 9 для класифікації фінансового активу. Бізнес-модель застосовувалася ретроспективно до всіх фінансових активів, визнаних у звіті про фінансовий стан Банку на дату першого застосування МСФЗ 9. Бізнес-модель, яка використовується Банком, визначається на рівні, який відображає механізм управління об'єднаними в групи фінансовими активами для досягнення тієї чи іншої бізнес-цілі. Оскільки бізнес-модель Банку не залежить від намірів керівництва щодо окремого інструмента, оцінка виконується не на рівні окремих інструментів, а на більш високому рівні агрегування.

Для управління своїми фінансовими інструментами Банк використовує кілька бізнес-моделей, які описують механізм управління фінансовими активами з метою генерації грошових потоків. Зазначені бізнес-моделі визначають, чи будуть грошові потоки Банку наслідком отримання передбачених договором грошових потоків, продажу фінансових активів або і того і іншого.

При оцінці бізнес-моделі Банк враховує всю наявну інформацію. Разом з тим, оцінка не проводиться виходячи із сценаріїв, виникнення яких Банк має право обґрунтовано очікувати, таких як «найгірший» сценарій або «стресовий» сценарій. Банк враховує усі доречні дані, такі як:

- механізм оцінки ефективності бізнес-моделі і фінансових активів, утримуваних в рамках цієї бізнес-моделі, і надання звіту ключовому управлінському персоналу;
- ризики, що впливають на ефективність бізнес-моделі (і фінансові активи, утримувані в рамках цієї бізнес-моделі) і метод управління цими ризиками; а також
- механізм виплати винагороди керівництву (наприклад, аналізуються підстави для виплати винагороди: справедлива вартість відповідних активів або отримані грошові потоки, передбачені договором).

При первісному визнанні фінансового активу Банк визначає, чи є визнані фінансові активи частиною існуючої бізнес-моделі або вказують на виникнення нової бізнес-моделі. Банк переглядає свої бізнес-моделі в кожному звітному періоді з метою виявлення змін у порівнянні з попереднім періодом. У поточному звітному періоді Банк не виявив будь-яких змін в своїх бізнес-моделях.

При припиненні визнання боргового інструменту, що оцінюється за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, накопичений прибуток/збиток, раніше визнаний в складі іншого сукупного доходу, перекласифікується з категорії власного капіталу в категорію прибутку або збитку. При припиненні визнання інвестицій у власний капітал, віднесених до категорії оцінки за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (ОСВЧІСД), навпаки, накопичений прибуток або збиток, раніше визнаний у складі іншого сукупного доходу, не перекласифікується в категорію прибутку або збитку, а переводиться до складу іншої статті власного капіталу.

Боргові інструменти, які після первісного визнання оцінюються за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, підлягають знеціненню.

Зміни в передбачених договором грошових потоках аналізуються відповідно до облікової політики, наведеної нижче («Модифікація і припинення визнання фінансових активів»).

Рекласифікація. У разі зміни бізнес-моделі, відповідно до якої Банк утримує ті чи інші фінансові активи, щодо таких активів проводиться рекласифікація. Вимоги до класифікації та оцінки, які стосуються нової категорії, застосовуються перспективно з першого дня першого звітного періоду після виникнення змін в бізнес-моделі, які привели до рекласифікації фінансових активів Банку.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Знецінення. Банк визнає оціночні резерви за очікуваними кредитними збитками щодо наступних фінансових інструментів, які *не оцінюються* за справедливою вартістю через прибуток або збиток:

- Грошові кошти та їх еквіваленти;
- Залишки на рахунках в Національному банку України;
- Заборгованість інших банків;
- Кредити та аванси клієнтам;
- Інвестиційні цінні папери;
- Інші фінансові активи;
- Інші надані фінансові зобов'язання та фінансові гарантії.

Збиток від знецінення не визнається за інвестиціями в інструменти капіталу.

Оцінку очікуваних кредитних збитків (за винятком збитків за створеним або придбаним кредитно-знеціненими фінансовими активами, які розглядаються окремо нижче), необхідно проводити за допомогою оціночного резерву, величина якого дорівнює:

- величині кредитних збитків, очікуваних протягом наступних 12 місяців, тобто тієї частини кредитних збитків за весь термін дії фінансового інструменту, яка представляє собою очікувані кредитні збитки внаслідок випадків невиконання зобов'язань по інструменту, які можуть виникнути протягом 12 місяців після звітної дати («перша стадія»);
- величиною кредитних збитків, очікуваних за весь термін дії фінансового інструменту, які виникають внаслідок усіх можливих випадків невиконання зобов'язань по інструменту протягом строку його дії («друга стадія» і «третя стадія»).

Більш детальна інформація щодо стадій знецінення наведена у Примітці 25.

Створення оціночного резерву в розмірі повної величини кредитних збитків, очікуваних за весь період дії фінансового інструменту, здійснюється в разі значного збільшення кредитного ризику за інструментом з моменту його первісного визнання. У всіх інших випадках резерви за очікуваними кредитними збитками формуються в розмірі, що дорівнює величині кредитних збитків, очікуваних в межах 12 місяців.

Банк оцінює очікувані кредитні збитки за фінансовим інструментом у спосіб, що відображає:

- об'єктивну та зважену за ймовірністю суму, визначену шляхом оцінки певного діапазону можливих результатів;
- вартість грошей у часі;
- обґрунтовано необхідну та підтверджувану інформацію про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх економічних умов, що може бути одержана без надмірних витрат або зусиль станом на звітну дату.

Оцінка очікуваних кредитних збитків здійснюється щодо окремих кредитів (індивідуальна основа оцінки), або портфелів кредитів зі схожими характеристиками ризику (колективна основа оцінки).

Очікувані кредитні збитки представляють собою оцінку приведеної вартості кредитних збитків з урахуванням ймовірності їх понесення. Оцінка цих збитків представляє собою приведену вартість різниці між потоками грошових коштів, які належать Банку по договору, та потоками грошових коштів, які Банк очікує отримати виходячи із аналізу ряду економічних сценаріїв, дисконтовану з використанням першопочаткової ефективної ставки відсотка для відповідного активу.

Оцінювання очікуваних кредитних збитків на індивідуальній основі проводиться на основі дисконтованих грошових потоків за декількома сценаріями, які зважені на ймовірність кожного зі сценаріїв.

Банк розглядає декілька сценаріїв повернення коштів позичальником за кожним окремим фінансовим активом та бере до розрахунку кожен із них, навіть якщо ймовірність погашення за даним сценарієм дуже мала.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

При розрахунку резерву за фінансовими інструментами, що оцінюються на колективній основі, банк застосовує два методи:

- Загальний метод (потоковий) – використовується для всіх фінансових активів, за якими чітко визначені графіки повернення заборгованості, а також для позабалансових інструментів (крім зобов'язань з кредитування);
- Спрощений метод – використовується для всіх фінансових інструментів, за якими неможливо визначити чітких графіків повернення заборгованості.

Кредитно-знецінені фінансові активи. Фінансовий актив вважається кредитно-знеціненим в разі виникнення однієї або декількох подій, що негативно впливають на розрахункові майбутні грошові потоки за таким фінансовим активом. По відношенню до кредитно-знецінених фінансових активів вживається термін «активи третьої стадії». Ознаки кредитного знецінення включають в себе дані про наступні події, які спостерігаються:

- значні фінансові труднощі позичальника;
- порушення умов договору, таке як дефолт або прострочення платежу;
- надання кредитором уступки позичальникові в силу економічних причин або договірних умов у зв'язку з фінансовими труднощами позичальника, яку кредитор не надав би в іншому випадку;
- зникнення активного ринку для цінних паперів в результаті фінансових труднощів; або
- купівля фінансового активу з великою знижкою, яка відображає понесені кредитні збитки.

У деяких випадках ідентифікація окремої події є неможливою, оскільки кредитне знецінення фінансового активу може бути викликано сукупним впливом кількох подій. Станом на кожен звітний дату Банк проводить оцінку на предмет кредитного знецінення боргових інструментів, які є фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. При оцінці кредитного знецінення державних і корпоративних боргових інструментів Банк враховує такі фактори, як прибутковість облігацій, кредитні рейтинги і здатність позичальника залучати фінансування.

Позика вважається кредитно-знеціненою, якщо позичальникові надається уступка в зв'язку з погіршенням фінансового стану, за умови відсутності доказів того, що в результаті надання уступки відбулося значне зниження ризику неотримання грошових потоків, передбачених договором, а інші ознаки знецінення відсутні. Фінансові активи, щодо яких уступка розглядалася, але не була надана, вважаються кредитно-знеціненими в тому випадку, якщо спостерігаються ознаки знецінення кредитів, в тому числі що відповідають визначенню дефолту. Визначення дефолту включає в себе ознаки відсутності ймовірності платежу та закінчення строку платежу (при простроченні на 90 днів і більше).

Придбані або створені кредитно-знецінені фінансові активи. Придбані або створені кредитно-знецінені фінансові активи обліковуються інакше, оскільки такий актив є кредитно-знеціненим вже при первісному визнанні. Що стосується зазначених активів, Банк визнає всі зміни величини кредитних збитків, очікуваних протягом всього терміну дії активу з моменту первісного визнання, в якості оціночного резерву; при цьому всі зміни визнаються в складі прибутків чи збитків. У разі позитивної динаміки величини очікуваних кредитних збитків для таких активів визнається прибуток від знецінення.

Визначення дефолту. При визначенні величини очікуваних кредитних збитків надзвичайно важливо використовувати визначення дефолту. Визначення дефолту використовується для того, щоб оцінити суму очікуваних кредитних збитків і визначити, чи розрахований оціночний резерв для наступних 12 місяців чи для всього терміну кредитування, оскільки поняття «дефолт» є частиною поняття «ймовірність дефолту», яка впливає як на оцінку очікуваних кредитних збитків, так і на виявлення значного підвищення кредитного ризику.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Основні події, що можуть свідчити про дефолт фінансового активу або групи фінансових активів:

- значні фінансові труднощі емітента або боржника;
- порушення умов договору, таке як невиконання зобов'язань чи прострочення сплати платежів по основній сумі або відсоткам. Слід зазначити що окремі випадки прострочення боргу не є свідчення зменшення корисності. Рішення чи має актив ознаки знецінення приймається з урахуванням додаткової інформації;
- негативна реструктуризація, тобто надання пільг позичальникові по економічним або юридичним причинам, що пов'язані з фінансовими труднощами позичальника, та які в іншому випадку Банк не надав би. Ці пільги можуть бути виражені у вигляді будь якого полегшення умов кредитування, наприклад, продовження терміну кредиту, відстрочки кредитних платежів, капіталізації відсотків, зменшення початкової процентної ставки до рівня нижче ринкового, прийняття забезпечення або інших активів в якості часткової оплати кредиту;
- фінансові труднощі позичальника – це такі зміни фінансового положення позичальника, з причини яких були б допущені прострочення платежів та/або визнані збитки зменшення вартості кредиту, якщо не була б зроблена відповідна реструктуризація кредиту;
- втрата позичальником активного ринку з причини його фінансових труднощів;
- не настання передумов для реалізації проекту, що кредитується;
- зменшення вартості забезпечення у випадках, коли погашення кредиту безпосередньо залежить від вартості забезпечення;
- висока ймовірність оголошення банкрутства або фінансової реорганізації позичальника;
- спостережні дані щодо зменшення потоків від групи (негативні зміни у стані платежів позичальників у групі або вплив економічних умов на невиконання зобов'язань);
- значне чи тривале зменшення справедливої вартості інвестиції в інструмент власного капіталу нижче його собівартості.
- прострочення боргу за фінансовим інструментом більше 90 днів;
- списання за рахунок резерву одного або декількох активів контрагента;
- продаж кредитів контрагента з великим дисконтом.

Визначення дефолту належним чином адаптовано для відображення характеристик різних типів активів. Овердрафти вважаються простроченими в разі, якщо клієнт порушив встановлений кредитний ліміт або був повідомлений про встановлення ліміту, величина якого менше поточної суми його заборгованості.

При оцінці ймовірності погашення позичальником кредитного зобов'язання Банк враховує як якісні, так і кількісні показники. Інформація, що оцінюється залежить від типу активу. Наприклад, при аналізі кредитів, наданих юридичним особам, використовується такий якісний показник як порушення ковенантів, який не застосовний до кредитів, наданими фізичним особам. Ключовими факторами при такому аналізі є кількісні показники, такі як прострочення або невиконання контрагентом платежу за іншим зобов'язанням. Для оцінки на предмет дефолту Банк використовує різні внутрішні і зовнішні джерела інформації.

Значне збільшення кредитного ризику. При виявленні фактів значного підвищення кредитного ризику з моменту первісного визнання Банк веде моніторинг всіх фінансових активів, зобов'язань з надання кредитів і договорів фінансової гарантії, які підпадають під вимоги щодо знецінення. У разі значного підвищення кредитного ризику Банк буде оцінювати величину оціночного резерву на підставі величини кредитних збитків, очікуваних протягом всього терміну кредитування, а не тільки наступних 12 місяців. Облікова політика Банку не передбачає використання практичної міри, яка дозволяє робити висновок про те, що для фінансових активів з «низьким» за станом на звітну дату кредитним ризиком значне підвищення кредитного ризику відсутнє. Відповідно, Банк здійснює моніторинг всіх схильних до ризику знецінення фінансових активів, зобов'язань з надання кредитів і договорів фінансової гарантії на предмет значного підвищення кредитного ризику.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

При оцінці на предмет значного збільшення кредитного ризику за фінансовим інструментом з моменту первісного визнання Банк порівнює ризик дефолту за інструментом станом на звітну дату виходячи з залишкового строку погашення, із ризиком дефолту який прогнозувався на вказану звітну дату для залишкового строку погашення при первинному визнанні фінансового інструменту.

При здійсненні такої оцінки Банк застосовує якісні і кількісні показники (в т.ч. як показники на рівні фінансового інструмента, так і показники на рівні клієнта), враховує обґрунтовану і підтверджену кількісну і якісну інформацію, включаючи інформацію за минулі періоди і прогнозу інформацію, яка може бути отримана без надмірних витрат або зусиль на підставі наявного у Банку досвіду та експертних оцінок, включаючи прогнозні дані.

Банк застосовує спростовне припущення щодо визначення значного зростання кредитного ризику за фінансовими інструментами, за якими на звітну дату кількість днів прострочення боргу складає більше 30. Такий актив переходить на другу стадію знецінення згідно моделі знецінення - резерв за таким активом розраховується як очікувані кредитні збитки протягом всього терміну дії фінансового інструмента.

Модифікація і припинення визнання фінансових активів. Модифікація фінансового активу відбувається в разі якщо в період між датою первісного визнання та датою погашення фінансового активу відбувається перегляд чи інша модифікація договірних умов, що регулюють грошові потоки по активу. Модифікація впливає на суму і/або строки передбачених договором грошових потоків або в той же момент часу, або в момент часу в майбутньому.

Банк переглядає кредити, надані клієнтам, на предмет наявності фінансових труднощів у позичальника, з тим щоб забезпечити максимальне повернення коштів і звести до мінімуму ризик дефолту. Відмова від санкцій здійснюється в тих випадках, коли позичальник докладав усіх розумно можливих заходів для дотримання початкових договірних умов, існує високий ризик дефолту або ж дефолт вже відбувся, а також очікується, що позичальник зможе виконати переглянуті договірні умови. Перегляд умов в більшості випадків включає в себе продовження терміну погашення кредиту, зміна термінів грошових потоків за кредитом (виплати в рахунок основної суми боргу і проценти), скорочення суми грошових потоків, що належать кредиторі (прощення заборгованості за основною сумою боргу або процентами), а також коригування ковенант.

При модифікації фінансового активу Банк оцінює, чи приводить ця модифікація до припинення визнання активу. Відповідно до політики Банку, модифікація призводить до припинення визнання в тому випадку, якщо призводить до суттєвих відмінностей в договірних умовах. Для того, щоб визначити, чи істотно змінені умови відрізняються від початкових договірних умов, Банк аналізує:

- Якісні фактори. Наприклад, після зміни умов передбачені договором грошові потоки включають в себе не тільки виплати в рахунок основної суми боргу і проценти; змінилася валюта договору або контрагент. Також аналізується ступінь зміни процентних ставок, строків погашення, ковенант.

Якщо зазначені фактори не вказують явним чином на істотну модифікацію, то:

- Проводиться кількісна оцінка для порівняння приведеної вартості решти договірних грошових потоків відповідно до первинних умов договору і грошових потоків відповідно до переглянутих умов, при цьому обидві суми дисконтуються з використанням первісної ефективної процентної ставки. Якщо різниця між значеннями приведеної вартості більше, ніж 10%, то Банк вважає, що переглянуті умови істотно відрізняються від початкових і призводять до припинення визнання.

У разі припинення визнання фінансового активу оціночний резерв за очікуваними кредитними збитками переоцінюється на дату припинення визнання для визначення чистої балансової вартості активу на цю дату. Різниця між переглянутої балансовою вартістю та справедливою вартістю нового фінансового активу відповідно до нових умов призведе до виникнення *прибутку або збитку від припинення визнання*. Величина оціночного резерву за очікуваними кредитними збитками щодо нового фінансового активу буде розраховуватися на основі величини кредитних збитків, очікуваних в наступні 12 місяців, за винятком рідкісних випадків, коли нова позиція вважається кредитно-знеціненою вже в момент виникнення. Це застосовується тільки в тому випадку, коли справедлива вартість нової позиції визнається з істотним дисконтом до її переглянутої номінальної вартості, оскільки зберігається високий ризик дефолту, який не зменшився в результаті модифікації.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Банк контролює кредитний ризик за модифікованими фінансовими активами шляхом оцінки якісної і кількісної інформації (наприклад, якщо у позичальника відповідно до нових умов є прострочена заборгованість).

У разі зміни договірних умов фінансового активу, що не приводить до припинення визнання активу, Банк визначає, чи значно збільшився кредитний ризик за таким активом з моменту первісного визнання.

Для фінансових активів, модифікованих відповідно до політики Банку щодо тимчасової відмови від примусового стягнення заборгованості, у разі яких модифікація не призвела до припинення визнання, оцінка ймовірності дефолту відображає здатність Банку отримати грошові потоки відповідно до переглянутого договору з урахуванням попереднього аналогічного досвіду Банку, а також різних показників, що характеризують поведінку клієнта, включаючи погашення заборгованості відповідно до переглянутих договірних умов. Якщо кредитний ризик зберігається на рівні значно вище очікуваного при первісному визнанні, то оціночний резерв за очікуваними кредитними збитками як і раніше розраховується в розмірі, що дорівнює розміру кредитних збитків, очікуваних протягом терміну дії активу.

Величина оціночного резерву по кредитах, по відношенню до яких здійснюється відмова від санкцій, як правило, розраховується виключно на основі величини кредитних збитків, очікуваних в межах 12 місяців, за умови доказів позитивної динаміки погашення заборгованості позичальником після модифікації, що призводить до сторнування наявного раніше істотного підвищення кредитного ризику.

Якщо модифікація не призводить до припинення визнання активу, то прибуток/збиток від модифікації розраховується шляхом порівняння валової балансової вартості до і після модифікації (за вирахуванням оціночного резерву за очікуваними кредитними збитками). Далі Банк оцінює величину очікуваних кредитних збитків для модифікованого активу, при цьому в розрахунок очікуваного дефіциту грошових коштів від первісного активу включаються очікувані грошові потоки від модифікованого фінансового активу.

Визнання фінансового активу припиняється тільки в разі припинення прав на грошові потоки за відповідним договором (включаючи закінчення прав в результаті модифікації, що приводить до істотної зміни договірних умов) або у разі передачі фінансового активу і всіх основних ризиків і вигод, пов'язаних з володінням активом, іншій організації. Якщо Банк не передає і не зберігає за собою всі основні ризики та вигоди, пов'язані з володінням активом, і продовжує контролювати переданий актив, то він відображає свою частку в даному активі і пов'язаному з ним зобов'язанні в розмірі можливої оплати відповідних сум. Якщо Банк зберігає за собою всі основні ризики і вигоди, пов'язані з володінням переданого фінансового активу, то він продовжує обліковувати даний актив, а отримані при передачі кошти відображає у вигляді забезпечення за кредитом.

При повному припиненні визнання фінансового активу різниця між балансовою вартістю активу та сумою отриманої компенсації, а також дебіторська заборгованість та сукупний прибуток/збиток, раніше визнаний у звіті про прибутки та збитки та інші сукупні доходи і накопичений в капіталі, визнається у прибутку чи збитку. Виняток становлять інвестиції у власний капітал, класифіковані в категорію ОСВЧІСД, для яких накопичений прибуток/збиток, раніше віднесений на інший сукупний дохід, згодом не перекласифікується до складу прибутку або збитку.

Якщо визнання фінансового активу припиняється не в повному обсязі (наприклад, коли Банк зберігає за собою можливість викупити частину переданого активу), то Банк розподіляє попередню балансову вартість даного фінансового активу між частиною, яку він продовжує визнавати в рамках подальшої участі, і частиною, яку Банк більше не визнає, виходячи з відносних значень справедливої вартості зазначених частин на дату передачі активу. Різниця між балансовою вартістю, віднесеної до списуваної частини, і сумою відшкодування, отриманого за списану частину, а також будь-які накопичені прибутки або збитки, що були віднесені на неї, визнані у складі іншого сукупного доходу, відносяться на прибуток або збиток. Отримані прибуток або збиток, які були віднесені на власний капітал, розподіляються між частиною, яка продовжує визнаватися, і частиною, визнання якої припинено, виходячи з відносних значень справедливої вартості цих частин. Це положення не застосовується до інвестицій в інструменти капіталу, віднесеним до категорії ОСВЧІСД. В даному випадку перекласифікація в категорію прибутку або збитку накопиченого прибутку або збитку, раніше визнаного у складі іншого сукупного доходу, не проводиться.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Списання активів. Кредити та боргові цінні папери списуються в тому випадку, якщо Банк не може обґрунтовано очікувати повного або часткового відшкодування фінансового активу. В такому випадку Банк робить висновок про те, що позичальник не має активів або джерел доходу, здатних забезпечити достатній обсяг грошових потоків для погашення сум, які підлягають списанню. Списання є подією, що веде до припинення визнання.

Банк має право вдатися до примусового стягнення заборгованості за списаними фінансовими активами. Відшкодування, отримані Банком примусовим шляхом, призводять до збільшення прибутку від знецінення.

Подання оціночного резерву за очікуваними кредитними збитками в звіті про фінансовий стан. Оціночний резерв за очікуваними кредитними збитками представляється в звіті про фінансовий стан наступним чином:

- Для фінансових активів, які оцінюються за справедливою вартістю: як відрахування з валової балансової вартості активів;
- Для боргових інструментів категорії ОСВЧІСД: в звіті про фінансовий стан оціночний резерв не визнається, оскільки балансова вартість оцінюється за справедливою вартістю. При цьому оціночний резерв за очікуваними кредитними збитками включається в суму переоцінки в складі резерву переоцінки інвестицій;
- Для зобов'язань з надання кредитів і договорів фінансової гарантії: як оціночне зобов'язання; а також
- Якщо зобов'язання з надання кредитів включає в себе як використаний, так і невикористаний компонент, і Банк не може визначити очікувані кредитні збитки для невикористаного компонента окремо від збитків для використаного компонента, то Банк представляє в звітності сукупний оціночний резерв для обох компонентів. Сукупна сума видається як відрахування з валової балансової вартості використаного компонента. Будь-яке перевищення величини оціночного резерву над валовою балансовою вартістю використаного компонента представляється як оціночне зобов'язання.

Фінансові зобов'язання. Фінансові зобов'язання класифікуються або як фінансові зобов'язання, що відображаються за справедливою вартістю через прибутки та збитки (ОСВЧПЗ), або як інші фінансові зобов'язання.

Інші фінансові зобов'язання. Інші фінансові зобов'язання, включаючи депозити та кредити отримані, спочатку визнаються за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на операцію. Інші фінансові зобов'язання згодом обліковуються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка.

Метод ефективної ставки відсотка використовується для розрахунку амортизованої вартості фінансового зобов'язання та розподілу процентних витрат на відповідний період. Більш детальна інформація наведена в розділі «чистий процентний дохід» вище.

Припинення визнання фінансових зобов'язань. Банк списує фінансові зобов'язання тільки в разі їх погашення, анулювання або закінчення терміну вимоги за ними. Різниця між балансовою вартістю фінансового зобов'язання, визнання якого припиняється, і сплаченим або належним до сплати відшкодуванням визнається в прибутку чи збитку.

Обмін борговими інструментами, який відбувається між Банком та кредитором з істотно відмінними умовами враховується як погашення первісного фінансового зобов'язання, і визнання нового фінансового зобов'язання. Банк враховує істотну зміну умов існуючого фінансового зобов'язання або його частини як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання. Банк виходить з припущення, що умови зобов'язань істотно відрізняються, якщо дисконтована теперішня вартість грошових потоків відповідно до нових умов, включаючи виплати комісійної винагороди за вирахуванням отриманої комісійної винагороди, дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою, відрізняється щонайменше на 10% від дисконтованої приведеної вартості грошових потоків, які очікуються за первісним фінансовим зобов'язанням. Якщо модифікація не є суттєвою, то різниця між: (1) балансовою вартістю зобов'язання до модифікації; і (2) теперішньою вартістю грошових потоків після модифікації повинна бути визнана в прибутках або збитках як дохід або витрати від модифікації.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Похідні фінансові інструменти. Банк є стороною похідних фінансових інструментів, частина яких утримується для торгівлі, а частина, що залишилася - для управління кредитним і валютним ризиками. Утримувані похідні фінансові інструменти включають в себе форвардні контракти в іноземній валюті, процентні та валютні свопи.

Похідні фінансові інструменти спочатку визнаються за справедливою вартістю на дату укладання інструменту, а потім переоцінюються за справедливою вартістю на кожен звітну дату. Виникаючі в результаті прибутки/збитки відразу відносяться на прибутки і збитки.

Похідні фінансові інструменти з позитивною справедливою вартістю визнаються як фінансовий актив, в той час як похідні фінансові інструменти з негативною справедливою вартістю визнаються в якості фінансового зобов'язання. Якщо термін дії похідних інструментів перевищує 12 місяців і протягом найближчих 12 місяців не очікується його продаж або погашення, похідний інструмент відображується в складі необоротних активів або довгострокових зобов'язань. Інші похідні інструменти включаються до складу оборотних активів або короткострокових зобов'язань.

Договори фінансової гарантії. Договір фінансової гарантії - це договір, який зобов'язує емітента здійснювати конкретні виплати для відшкодування збитків, понесених власником гарантії через те, що позичальник не здійснює своєчасні платежі згідно з умовами боргового інструменту.

Зобов'язання за укладеними Банком договорами фінансової гарантії первісно оцінюються за справедливою вартістю, а згодом (якщо керівництво не віднесе їх до категорії ОСВЧПЗ) відображаються за найбільшою з наступних величин:

- суми оціночного резерву під збитки, визначеної відповідно до МСФЗ 9; і
- спочатку визнаної суми за вирахуванням (при необхідності) накопиченого доходу, визнаного відповідно до політики Банку по визнанню виручки.

Договори фінансової гарантії, не класифіковані як ОСВЧПЗ, представляються в якості оціночних зобов'язань у звіті про фінансовий стан, а результати переоцінки відображаються в складі інших доходів.

Банк не класифікував будь-які договори фінансової гарантії як ОСВЧПЗ.

Вплив від застосування МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»

Зміни в обліковій політиці в результаті застосування МСФЗ 9 були застосовані ретроспективно, за винятком ситуацій, зазначених нижче:

- Порівняльні дані за попередні періоди не були перераховані. Різниці між колишньою балансовою вартістю інструментів і їх балансовою вартістю відповідно до МСФЗ 9, були визнані у складі нерозподіленого прибутку станом на 1 січня 2018 року.
- Визначення бізнес-моделей, у рамках яких утримуються фінансові активи, були зроблені виходячи з фактів і обставин, що існували на дату першого застосування.
- Якщо борговий інвестиційний цінний папір мав незначний кредитний ризик станом на 1 січня 2018 року, то Банк визначив, що значного збільшення кредитного ризику за активом з моменту первісного визнання не відбулося.

Докладна інформація про зміни та наслідки, що виникли внаслідок застосування МСФЗ 9 викладена нижче.

У наступній таблиці наведено категорії оцінки відповідно до МСБО 39 та нові категорії вимірювань відповідно до МСФЗ 9 для фінансових активів та фінансових зобов'язань Банку станом на 1 січня 2018 року.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

	Примітки	Попередня класифікація згідно з МСБО 39	Нова класифікація згідно з МСФЗ 9	Попередня балансова вартість згідно з МСБО 39	Нова балансова вартість згідно з МСФЗ 9
Фінансові активи					
Грошові кошти та їх еквіваленти	5	Кредити та дебіторська заборгованість	Амортизована собівартість	598 297	598 297
Залишки на рахунках у Національному банку України	6	Кредити та дебіторська заборгованість	Амортизована собівартість	514 404	514 404
Заборгованість інших банків	7	Кредити та дебіторська заборгованість	Амортизована собівартість	643 069	642 467
Кредити та аванси клієнтам	8	Кредити та дебіторська заборгованість	Амортизована собівартість	5 562 641	5 550 265
Інвестиції в цінні папери	9	Наявні для продажу	Справедлива вартість через інший сукупний дохід	803 080	803 080
Інвестиції в цінні папери	10	Які утримуються до погашення	Амортизована собівартість	27 457	27 457
Інші фінансові активи	12	Кредити та дебіторська заборгованість	Амортизована собівартість	190 625	190 059
Усього фінансових активів				8 339 573	8 326 029
Фінансові зобов'язання					
Заборгованість перед іншими банками	13	Амортизована собівартість	Амортизована собівартість	707 147	707 147
Поточні рахунки	14	Амортизована собівартість	Амортизована собівартість	4 583 732	4 583 732
Депозити	14	Амортизована собівартість	Амортизована собівартість	2 161 303	2 161 303
Інші залучені кошти		Амортизована собівартість	Амортизована собівартість	229 737	229 737
Інші фінансові зобов'язання	16	Амортизована собівартість	Амортизована собівартість	21 339	21 339
Похідні фінансові зобов'язання	16	Справедлива вартість через прибуток або збиток	Справедлива вартість через прибуток або збиток	544	544
Субординований борг	17	Амортизована собівартість	Амортизована собівартість	85 658	85 658
Усього фінансових зобов'язань				7 789 460	7 789 460

Наведена нижче таблиця узгоджує балансову вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань згідно з МСБО 39 та МСФЗ 9 в рамках переходу на новий стандарт станом на 1 січня 2018 року.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

У тисячах гривень

	Балансова вартість згідно з МСБО 39 на 31 грудня 2017	Пере класифікації	Переоцінка	Балансова вартість згідно з МСФЗ 9 на 1 січня 2018
Фінансові активи				
Амортизована собівартість				
Грошові кошти та їх еквіваленти	598 297	-	-	598 297
Залишки на рахунках у Національному банку України	514 404	-	-	514 404
Заборгованість інших банків	643 069	-	(602)	642 467
Кредити та аванси клієнтам	5 562 641	-	(12 376)	5 550 265
Інвестиційні цінні папери, які утримуються до погашення	27 457	-	-	27 457
Інші фінансові активи	190 625	-	(566)	190 059
Усього за амортизованою собівартістю	7 536 493	-	(13 544)	7 522 949
За справедливою вартістю				
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	803 080	(803 080)	-	-
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		803 080	-	803 080
Усього за справедливою вартістю	803 080	-	-	803 080
Усього фінансових активів	8 339 573	-	(13 544)	8 326 029
Фінансові зобов'язання				
Амортизована собівартість				
Заборгованість перед іншими банками	707 147	-	-	707 147
Поточні рахунки	4 583 732	-	-	4 583 732
Депозити	2 161 303	-	-	2 161 303
Інші залучені кошти	229 737	-	-	229 737
Інші фінансові зобов'язання	21 339	-	3 641	24 980
Субординований борг	85 658	-	-	85 658
Усього за амортизованою собівартістю	7 788 916	-	3 641	7 792 557
За справедливою вартістю через прибуток або збиток				
Похідні фінансові зобов'язання	544	-	-	544
Усього фінансових зобов'язань	7 789 460	-	3 641	7 793 101

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

У наведеній нижче таблиці аналізується вплив від застосування МСФЗ 9 на нерозподілений прибуток. Застосування МСФЗ 9 не мало впливу на інші компоненти власного капіталу.

У тисячах гривень

	Зміни від застосування МСФЗ 9 на 1 січня 2018
Нерозподілений прибуток	
Вихідне сальдо згідно МСБО 39 на 31 грудня 2017	150 287
Вплив перекласифікації відповідно до МСФЗ 9	-
Визнання очікуваних кредитних збитків згідно з МСФЗ 9 (в тому числі за зобов'язаннями з кредитування)	(17 185)
Вхідне сальдо згідно МСФЗ 9 на 1 січня 2018	133 102

Наведена нижче таблиця узгоджує:

- вихідне сальдо резервів під зменшення корисності фінансових активів відповідно до МСБО 39 та резервів за зобов'язаннями відповідно до МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» станом на 31 грудня 2017 року; та
- вхідне сальдо очікуваних кредитних збитків, визначене відповідно до МСФЗ 9, станом на 1 січня 2018 року.

У тисячах гривень

	Резерв під знецінення активів та резерви за зобов'язаннями			
	31 грудня 2017 року (МСБО 39/ МСБО 37)	Пере-класифікації	Переоцінка	1 січня 2018 року (МСФЗ 9)
Кредити та дебіторська заборгованість згідно з МСБО 39 / фінансові активи за амортизованою вартістю згідно з МСФЗ 9 (включають грошові кошти та їх еквіваленти, кредити банкам, кредити клієнтам та інші фінансові активи)	233 500	-	13 544	247 044
Усього резерву під активи оцінені за амортизованою собівартістю	233 500	-	13 544	247 044
Зобов'язання з кредитування, гарантії	-	-	3 641	3 641
Усього резерву за зобов'язаннями	-	-	3 641	3 641

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

В фінансовій звітності Банку за 2017 рік, були проведені зміни класифікації для приведення її у відповідність з формою подання звітності за 2018 рік. Форма подання звітності поточного року дає більш чітке розуміння фінансового стану Банку.

В результаті застосування МСФЗ 9 Банк змінив презентацію окремих статей у формах звітів фінансової звітності. Порівняльна інформація була перекласифікована задля відповідності презентації поточного періоду.

Вплив основних змін у поданні звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2017 року є наступним:

- Цінні папери в портфелі банку на продаж були презентовані як інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід;
- Цінні папери в портфелі банку до погашення були презентовані як інвестиції в цінні папери за амортизованою вартістю.

У фінансовій звітності за 2017 рік були здійснені інші зміни класифікації та представлення для приведення її у відповідність з формою представлення фінансової звітності за 2018 рік. Вплив наведених змін на звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід наведений у таблиці нижче:

У тисячах гривень

Найменування статті	2017 рік (попередня звітність)	Вплив зміни класифікації	2017 рік (перекласифіковано)
Процентні доходи	830 585	46 503	877 088
Процентні витрати	(376 055)	(1 228)	(377 283)
Ефект первинного визнання активів за якими нараховуються проценти	-	(5 764)	(5 764)
Збиток від початкового визнання активів за ставкою нижче ринкової	(5 764)	5 764	-
Результат від модифікації та припинення визнання фінансових інструментів	-	(37 426)	(37 426)
Інші операційні доходи	29 206	(7 849)	21 357
Витрати, пов'язані з персоналом	-	(230 835)	(230 835)
Витрати зносу та амортизація	-	(40 807)	(40 807)
Адміністративні та інші операційні витрати	(528 388)	271 642	(256 746)

Принципи облікової політики, подання і методи розрахунку, які були використані тільки при підготовці фінансової звітності Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року.

Фінансові інструменти. Фінансові інструменти відображаються за справедливою вартістю, первісною вартістю або амортизованою вартістю залежно від їх класифікації. Нижче описано ці методи оцінки.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов'язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим свідченням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це такий ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на поточній основі.

Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку, вимірюється як добуток ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням та їх кількості, що утримується Банком. Цей принцип дотримується навіть якщо звичайний денний обсяг торгів на ринку не є достатнім, щоб абсорбувати кількість інструментів, що утримується Банком, і якщо заява на розміщення усієї позиції в межах однієї транзакції може вплинути на ціну котирування. Ціна в межах спреду купівлі-продажу, яка вважається керівництвом Банку найбільш репрезентативною для визначення справедливої вартості – це середня з фактичних торгівельних цін на звітну дату.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Портфель похідних фінансових інструментів або інших фінансових активів і фінансових зобов'язань, які не торгуються на активному ринку, оцінюється за справедливою вартістю групи фінансових активів і фінансових зобов'язань на основі ціни, яка буде отримана при передачі чистої довгої позиції (активу) за певною групою ризику або сплачена від продажу чистої короткої позиції (зобов'язання) за певною групою ризику при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Це стосується активів, які обліковуються за справедливою вартістю на періодичній основі, якщо Банк: (а) управляє групою фінансових активів та фінансових зобов'язань на основі чистої позиції за певним ринковим ризиком або кредитним ризиком певного контрагента, відповідно до внутрішньої стратегії інвестування та управління ризиками; (б) надає інформацію за групами активів та зобов'язань до ключового управлінського персоналу; та (в) ринкові ризики, включаючи термін їх впливу на фінансові активи та фінансові зобов'язання, в основному співпадають.

Для визначення справедливої вартості певних фінансових інструментів, щодо яких відсутня інформація про ринкові ціни із зовнішніх джерел, використовуються такі моделі оцінки, як модель дисконтування грошових потоків, оціночні моделі, що базуються на даних про останні угоди, здійснені між непов'язаними сторонами, або аналіз фінансової інформації про об'єкти інвестування. Застосування моделей оцінки може вимагати припущень, що не підкріплені ринковими даними. У цій фінансовій звітності інформація розкривається у тих випадках, коли заміна будь-якого такого припущення можливим альтернативним варіантом може призвести до суттєвої зміни суми прибутку, доходів, загальної суми активів чи зобов'язань. Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) перший рівень – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань; (ii) другий рівень – це методики оцінки з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосереднім чином (тобто, ціни), або опосередковано (тобто, визначені на основі цін), та (iii) третій рівень – це оцінки, які не базуються виключно на наявних на ринку даних (тобто, оцінка вимагає значного застосування параметрів, за якими відсутні спостереження).

Витрати на проведення операції – це притаманні витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Притаманні витрати – це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають у якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основного боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-яке зменшення вартості щодо понесених збитків від знецінення. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки.

Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей звіту про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до чистої балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Початкове визнання фінансових інструментів. Похідні фінансові інструменти та інші фінансові інструменти, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, спочатку визнаються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс витрати, понесені на здійснення операції. Найкращим підтвердженням справедливої вартості при початковому визнанні є ціна угоди. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або методики оцінки, які у якості базових даних використовують лише дані з відкритих ринків. Усі операції із придбання або продажу фінансових активів, що передбачають поставку протягом періоду, визначеного законодавством або традиціями ринку (угоди «звичайної» купівлі-продажу), визнаються на дату здійснення угоди, тобто на дату, коли Банк зобов'язується здійснити поставку фінансового активу.

Усі інші операції з придбання фінансових інструментів визнаються тоді, коли суб'єкт господарювання стає стороною договору про придбання фінансового інструмента.

Якщо Банком було переглянуто розрахункові суми виплат і надходжень за фінансовими інструментами внаслідок зміни умов договору, то балансова вартість таких фінансових інструментів коригується, щоб відобразити фактичні та переглянуті розрахункові грошові потоки. Банк перераховує балансову вартість фінансових інструментів шляхом розрахунку приведеної вартості попередньо оцінених майбутніх потоків грошових коштів за первісною ефективною ставкою відсотка фінансового інструмента або, якщо це є доцільним, за переглянутою ефективною ставкою відсотка. Величина коригування визнається у складі процентних доходів або витрат.

Для визначення справедливої вартості кредитів пов'язаним сторонам, які не торгуються на активному ринку, Банк використовує оціночну модель дисконтування грошових потоків. При цьому можуть виникати різниці між справедливою вартістю при початковому визнанні, якою вважається ціна операції, та сумою, визначеною при початковому визнанні з використанням оціночної моделі. Такі різниці амортизуються протягом строку кредитів, виданих пов'язаним сторонам.

Припинення визнання фінансових активів. Банк припиняє визнання фінансових активів, коли (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або (б) Банк передав права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклав угоду про передачу, і при цьому (i) також передав в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або (ii) Банк не передав та не залишив в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинив здійснювати контроль. Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення обмежень на продаж.

Припинення визнання фінансових зобов'язань. Банк припиняє визнання фінансових зобов'язань, коли вони погашені або коли зобов'язання, вказані в договорі, виконані чи анульовані. Обмін між позичальником та кредитором боргових інструментів з істотно різними умовами враховується як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання. Крім того, істотна зміна умов існуючого фінансового зобов'язання або його частини враховується як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання.

Кредити та аванси клієнтам. Кредити та аванси клієнтам обліковуються, коли Банк надає грошові кошти з метою придбання або створення дебіторської заборгованості клієнта, яка не пов'язана з похідними фінансовими інструментами, не котирується на відкритому ринку та має бути погашена на встановлену чи визначену дату; при цьому Банк не має наміру здійснювати торгові операції з цією дебіторською заборгованістю. Кредити та аванси клієнтам обліковуються за амортизованою вартістю.

Знецінення фінансових активів, що обліковуються за амортизованою вартістю. Збитки від знецінення визнаються у складі прибутку чи збитку за рік по мірі їх виникнення у результаті однієї або декількох подій («збиткових подій»), що відбулись після початкового визнання фінансового активу і чинять вплив на суму або строки оціночних майбутніх грошових потоків, які пов'язані з фінансовим активом або групою фінансових активів, якщо ці збитки можна достовірно оцінити. Якщо Банк визначає відсутність об'єктивних ознак знецінення для окремо оціненого фінансового активу (незалежно від його суттєвості), він відносить цей актив до групи фінансових активів, що мають схожі характеристики кредитного ризику, та здійснює їх колективну оцінку на предмет знецінення. Основними факторами, які враховує Банк при визначенні знецінення

фінансового активу, є його прострочений статус та можливість реалізації відповідної застави, за її наявності.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Нижче перелічені інші основні критерії, на підставі яких визначається наявність об'єктивних ознак збитку від знецінення:

- прострочення будь-якого чергового платежу, при цьому несвоєчасна оплата не може пояснюватись затримкою у роботі розрахункових систем;
- позичальник зазнає суттєвих фінансових труднощів, що підтверджує отримана Банком фінансова інформація позичальника;
- ймовірність банкрутства чи фінансової реорганізації позичальника;
- платоспроможність позичальника погіршилася внаслідок змін загальнонаціональних або місцевих економічних умов, які чинять вплив на діяльність позичальника; та
- вартість застави суттєво зменшилась у результаті погіршення ситуації на ринку.

Для цілей колективної оцінки на предмет знецінення фінансові активи об'єднуються у групи на основі схожих характеристик кредитного ризику. Ці характеристики враховуються при визначенні очікуваних майбутніх грошових потоків для групи таких активів та є індикаторами спроможності дебітора сплатити суми заборгованості відповідно до умов договору по активах, що оцінюються.

Майбутні грошові потоки в групі фінансових активів, що колективно оцінюються на предмет знецінення, розраховуються на основі передбачених договорами грошових потоків від активів та досвіду керівництва стосовно того, якою мірою ці суми стануть простроченими в результаті минулих збиткових подій і якою мірою такі прострочені суми можна буде відшкодувати. Попередній досвід коригується з урахуванням існуючих даних, що відображають вплив поточних умов, які не впливали на той період, на якому базується попередній досвід збитків, та вилучається вплив тих умов у попередньому періоді, які не існують на даний момент.

Якщо умови знеціненого фінансового активу, що обліковується за амортизованою вартістю, переглядаються або іншим чином змінюються внаслідок фінансових труднощів позичальника чи емітента, знецінення такого активу оцінюється із використанням ефективної процентної ставки, яка застосовувалася до зміни його умов. Після цього припиняється визнання фінансового активу, умови якого було переглянуто, і визнається новий актив за справедливою вартістю, але тільки якщо ризики та вигоди, пов'язані з даним активом, суттєво змінились. Це, як правило, підтверджується значною різницею приведеної вартості початкових та нових очікуваних потоків грошових коштів.

Збитки від знецінення визнаються шляхом створення резерву у сумі, необхідній для зменшення балансової вартості активу до поточної вартості очікуваних грошових потоків (без урахування майбутніх, ще не понесених кредитних збитків), дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою для даного активу. Розрахунок поточної вартості оціночних майбутніх грошових потоків забезпеченого заставою фінансового активу відображає грошові потоки, що можуть виникнути у результаті звернення стягнення на предмет застави за вирахуванням витрат на отримання та продаж застави, незалежно від ступеня ймовірності звернення стягнення на предмет застави.

Вплив зміни валютних курсів на суму резерву на знецінення визнається як збитки чи прибутки від знецінення активів.

Якщо у наступному періоді сума збитку від знецінення активу зменшується і це зменшення може бути об'єктивно віднесене до події, яка відбулась після визнання збитку від знецінення (наприклад, через підвищення кредитного рейтингу дебітора), то визнаний раніше збиток від знецінення сторнується шляхом коригування рахунку резерву. Сума зменшення відображається у складі прибутку чи збитку за рік.

Активи, погашення яких неможливе, списуються за рахунок відповідного резерву збитків від знецінення після завершення всіх необхідних процедур для відшкодування активу та після визначення остаточної суми збитку. Повернення раніше списаних сум кредитується на рахунок відповідного резерву збитків від знецінення у складі прибутку чи збитку за рік.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням. Банк бере на себе зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, у тому числі акредитиви та фінансові гарантії. Фінансові гарантії – це безвідкличні гарантії здійснити платежі у випадку, якщо клієнт виявиться неспроможним виконати свої зобов'язання перед третіми сторонами. Фінансовим гарантіям притаманний той самий ризик, що і кредитам. Фінансові гарантії та зобов'язання надати кредит спочатку визнаються за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює сумі отриманої комісії. Ця сума амортизується лінійним методом протягом строку існування зобов'язання, крім зобов'язань надати кредити, якщо існує імовірність того, що Банк укладе конкретну кредитну угоду і не очікує реалізувати відповідний кредит протягом короткого періоду часу після його надання. Така комісія за надання кредиту відноситься на майбутні періоди та включається до складу балансової вартості кредиту при початковому визнанні. Станом на кінець кожного звітного періоду зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, оцінюються за найбільшою з двох сум: (i) неамортизованого залишку відповідної суми при початковому визнанні, та (ii) оціночних витрат, необхідних для погашення зобов'язання станом на кінець звітного періоду.

Якщо відносно нереалізованого зобов'язання періодично нараховуються комісійні, вони визнаються у складі доходу рівномірно протягом строку відповідного зобов'язання.

Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу. Ця класифікація включає інвестиційні цінні папери, які Банк має намір утримувати протягом невизначеного часу і які можуть бути продані для покриття потреб ліквідності або внаслідок змін процентних ставок, курсу обміну або цін акцій. Банк здійснює відповідну класифікацію інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу у момент їх придбання.

Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу обліковуються за справедливою вартістю. Процентні доходи, зароблені по боргових цінних паперах для подальшого продажу, обчислюються за методом ефективної процентної ставки та відображаються у складі прибутку чи збитку за рік. Дивіденди по інструментах капіталу для подальшого продажу відображаються у складі прибутку чи збитку за рік в момент встановлення права Банку на одержання виплат і якщо існує ймовірність отримання дивідендів. Усі інші елементи зміни справедливої вартості відображаються у складі інших сукупних доходів до моменту списання інвестиції з балансу або її знецінення; у цей момент кумулятивний прибуток або збиток виключається зі складу інших сукупних доходів та відноситься на прибуток чи збиток за рік. Збитки від знецінення визнаються у складі прибутку чи збитку за рік по мірі їх виникнення в результаті однієї або кількох подій («збиткових подій»), що відбулися після початкового визнання інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу. Значне або тривале зниження справедливої вартості дольового цінного паперу до рівня, нижчого за його первісну вартість, є свідченням того, що такий цінний папір знецінений. Накопичений збиток від знецінення, що оцінюється як різниця між вартістю придбання та поточною справедливою вартістю мінус будь-який збиток від знецінення активу, раніше визнаний у складі прибутку чи збитку, вилучається з інших сукупних доходів та визнається у прибутку чи збитку за рік. Збитки від знецінення інструментів капіталу не сторнуються, і будь-які подальші доходи визнаються у складі інших сукупних доходів. Якщо в наступному періоді справедлива вартість боргового інструменту для подальшого продажу збільшується і це збільшення може бути об'єктивно віднесене до події, яка відбулась після визнання збитку від знецінення у прибутку чи збитку, то збиток від знецінення сторнується через прибуток чи збиток за рік.

Інвестиційні цінні папери, які утримуються до погашення. В цю групу включені котируємі непохідні фінансові активи з фіксованими або визначеними виплатами та фіксованим строком погашення, які Банк планує і може утримувати до погашення. Інвестиційні цінні папери не класифікуються як утримувані до погашення, якщо Банк має право вимагати від емітента погашення або викуп цього інвестиційної паперу до настання строку погашення, так як право дострокового викупу суперечить наміру утримувати актив до погашення. Керівництво класифікує інвестиційні цінні папери, які утримуються до погашення, в момент первісного визнання та переглядає цю класифікацію на кінець кожного звітного періоду. Інвестиційні цінні папери, які утримуються до погашення, відображені за амортизованою вартістю.

Визнання доходів та витрат. Процентні доходи та витрати за всіма борговими інструментами обліковуються відповідно до методу нарахування із використанням методу ефективної процентної ставки. Цей метод включає до складу процентних доходів та витрат і розподіляє протягом всього періоду дії усі комісії, які виплачують або отримують сторони договору і які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, витрати за угодою, а також усі інші премії та дисконти.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Комісійні, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, включають платежі, отримані або сплачені Банком у зв'язку із формуванням або придбанням фінансового активу чи випуском фінансового зобов'язання (наприклад, комісійні за оцінку кредитоспроможності, оцінку чи облік гарантій або застави, врегулювання умов надання інструменту та обробку документів за угодою). Комісійна винагорода за випуск зобов'язання із надання кредиту за ринковими процентними ставками, отримана Банком, є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, якщо існує імовірність того, що Банк укладе конкретний кредитний договір та не плануватиме реалізації кредиту протягом короткого періоду часу після його надання. Банк не відносить зобов'язання із надання кредитів до фінансових зобов'язань, що відображаються за справедливою вартістю через фінансовий результат.

Якщо виникають сумніви щодо можливості погашення кредитів або інших боргових інструментів, їх вартість зменшується до поточної вартості очікуваних грошових потоків, після чого процентний дохід обліковується на основі ефективної процентної ставки по даному інструменту, що використовувалась для оцінки збитку від знецінення.

Всі інші виплати, комісійні та інші доходи і витрати, як правило, обліковуються за методом нарахування залежно від ступеня завершеності конкретної операції, що визначається як частка фактично наданої послуги у загальному обсязі послуг, які мають бути надані.

Принципи облікової політики, подання і методи розрахунку для поточного звітного періоду, які були використані і при складанні фінансових звітів Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти являють собою активи, які можна конвертувати у відому суму готівки за першою вимогою і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Грошові кошти та їх еквіваленти включають кореспондентські рахунки в інших банках та залишки на рахунках у Національному банку України (НБУ), крім обов'язкових резервів. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю.

Обов'язкові резерви в НБУ. Залишки грошових коштів обов'язкового резерву в НБУ обліковуються за амортизованою вартістю і являють собою обов'язкові резервні депозити, що не можуть використовуватися для фінансування повсякденних операцій Банку і, відповідно, не вважаються компонентом грошових коштів та їх еквівалентів для цілей складання звіту про рух грошових коштів.

Заборгованість інших банків. Заборгованість інших банків обліковується тоді, коли Банк надає банкам-контрагентам грошові кошти, які підлягають погашенню на встановлену чи визначену дату; при цьому Банк не має наміру здійснювати торгові операції з дебіторською заборгованістю, що виникає. Ця дебіторська заборгованість не пов'язана з похідними фінансовими інструментами та не має ринкових котирувань. Заборгованість інших банків обліковується за амортизованою вартістю.

Заставне майно, що перейшло у власність Банку. Заставне майно, що перейшло у власність Банку – це фінансові та нефінансові активи, придбані Банком у розрахунок за простроченими кредитами. Первісне визнання цих активів відбувається за справедливою вартістю і вони включаються до складу основних засобів, інших фінансових активів, інвестиційної нерухомості або запасів у складі інших активів в залежності від виду та намірів Банку щодо використання цих активів, а у подальшому переоцінюються та обліковуються у відповідності до облікової політики для цих категорій активів.

Приміщення та обладнання. Приміщення та обладнання обліковуються за первісною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та резерву на знецінення, якщо необхідно. Витрати на ремонт та технічне обслуговування визнаються витратами по мірі їх виникнення. Витрати на заміну значних компонентів основних засобів капіталізуються із наступним списанням заміненого компоненту.

Станом на кінець кожного звітного періоду керівництво оцінює наявність ознак знецінення приміщень та обладнання. Якщо такі ознаки існують, керівництво розраховує вартість відшкодування, яка дорівнює справедливій вартості активу мінус витрати на продаж або вартості використання, залежно від того, яка з цих сум більша. Балансова вартість активу зменшується до його вартості відшкодування, а збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку за рік. Збиток від знецінення, відображений щодо будь-якого активу у минулих періодах, сторнується, якщо мала місце зміна в оцінках, що використовувались для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за мінусом витрат на продаж.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Прибутки та збитки від вибуття активів, визначені як різниця між сумою надходжень від вибуття та балансовою вартістю активу, відносяться на прибуток чи збиток за рік у складі інших операційних доходів або витрат.

Амортизація. Амортизація на незавершене будівництво не нараховується. Амортизація інших об'єктів приміщень та обладнання розраховується лінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної вартості до ліквідаційної вартості протягом строку їх експлуатації за наступними нормами:

	Строки експлуатації (у роках)
Приміщення	20
Транспортні засоби	5-10
Офісне та комп'ютерне обладнання	1-10
Вдосконалення орендованого майна	протягом строку оренди

Ліквідаційна вартість активу – це оціночна сума, яку Банк отримав би у теперішній момент від продажу цього активу, за мінусом оціночних витрат на продаж, якби стан та строк експлуатації даного активу відповідав строку експлуатації та стану, які цей актив матиме наприкінці строку корисного використання. Ліквідаційна вартість активів та строки їх корисного використання переглядаються та, за необхідності, коригуються станом на кінець кожного звітного періоду.

Нематеріальні активи. Нематеріальні активи Банку мають кінцевий термін використання та включають переважно капіталізоване програмне забезпечення. Придбані ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення капіталізуються на основі витрат, понесених на придбання та введення в експлуатацію конкретного програмного забезпечення. Витрати, безпосередньо пов'язані з розробкою унікальних програмних продуктів, які можуть бути ідентифіковані, контролюються Банком і, ймовірно, принесуть додаткові економічні вигоди, що перевищують витрати, обліковуються у складі нематеріальних активів. Капіталізовані витрати включають витрати на персонал, який займається розробкою програмного забезпечення, та відповідну частину накладних витрат. Усі інші витрати, пов'язані з програмним забезпеченням (наприклад, його обслуговуванням), відносяться на видатки по мірі їх здійснення. Амортизація на капіталізоване програмне забезпечення нараховується лінійним методом протягом очікуваного строку його використання, який становить 2-10 років.

Операційна оренда. У випадках, коли Банк виступає орендарем в рамках договору оренди, за яким всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, переважно не передаються орендодавцем Банку, загальна сума орендних платежів відноситься на прибуток чи збиток за рік (орендні витрати) із використанням методу рівномірного списання протягом строку оренди.

Оренда, вбудована в інші договори, відокремлюється, якщо (а) виконання договору пов'язане з використанням конкретного активу або активів та (б) договір передбачає передачу права на використання активу.

Якщо активи передаються в оперативну оренду, орендні платежі, що підлягають отриманню, визнаються орендним доходом рівними частинами протягом строку оренди.

Заборгованість перед іншими банками. Заборгованість перед іншими банками обліковується з моменту надання Банку грошових коштів або інших активів банками-контрагентами. Непохідні фінансові зобов'язання обліковуються за амортизованою вартістю. Якщо Банк викупає власну заборгованість, зобов'язання виключається зі звіту про фінансовий стан, а різниця між балансовою вартістю зобов'язання та сплаченою сумою включається до складу прибутку чи збитку від погашення заборгованості.

Кошти клієнтів. Кошти клієнтів включають непохідні фінансові зобов'язання перед фізичними особами, державними або корпоративними клієнтами-юридичними особами та обліковуються за амортизованою вартістю.

Інші позикові кошти. Інші позикові кошти включають позикові кошти, отримані від банківських та небанківських фінансових організацій. Інші позикові кошти обліковуються за амортизованою вартістю.

Субординований борг. Субординований борг являє собою довгострокові угоди про надання позикових коштів, які, у випадку невиконання Банком своїх зобов'язань, будуть вторинними по відношенню до його основних боргових зобов'язань. Субординований борг обліковується за амортизованою вартістю.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Похідні фінансові інструменти. Похідні фінансові інструменти, включаючи валютні договори, процентні ф'ючерси, угоди про майбутню процентну ставку, валютні та процентні свопи, а також валютні і процентні опціони, відображаються за справедливою вартістю.

Банк також укладає договори про надання кредитів, що підлягають взаємозаліку з банками-контрагентами з метою обміну валют. Незважаючи на те, що юридично такі кредити є окремими інструментами, вони об'єднуються і відображаються в обліку як один похідний фінансовий інструмент (валютний своп) на нетто основі в тих випадках, коли (i) ці кредити надані та прийняті в один і той же час і взаємно обумовлені, (ii) вони укладені з одним і тим же контрагентом, (iii) вони відносяться до одного і того ж ризику і (iv) відсутня явна бізнес-мета, яка обумовить структурування операцій окремо, яка не могла б бути досягнута шляхом здійснення однієї операції.

Всі похідні інструменти відображаються як активи, якщо справедлива вартість даних інструментів є позитивною, і як зобов'язання, якщо їх справедлива вартість є негативною. Зміни справедливої вартості похідних інструментів включаються в прибуток або збиток за рік (доходи за вирахуванням витрат за похідними фінансовими інструментами). Банк не застосовує облік хеджування.

Деякі похідні інструменти, вбудовані в інші фінансові інструменти, виділяються з основного договору, якщо їх ризики і економічні характеристики не знаходяться в тісному зв'язку з ризиками та економічними характеристиками основного договору.

Податок на прибуток. У цій фінансовій звітності оподаткування показано відповідно до вимог законодавства із використанням податкових ставок та законодавчих норм, які діяли або фактично були введені в дію станом на кінець звітного періоду. Витрати чи кредит з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у складі прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені в інших сукупних доходах або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді в інших сукупних доходах або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподатковуваного прибутку чи збитку за поточний та попередні періоди.

Оподатковуваний прибуток або збиток базується на оціночних показниках, якщо фінансова звітність ухвалюється до моменту подання відповідних податкових декларацій. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі адміністративних та інших операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній і яка не впливає на фінансовий результат або оподатковуваний прибуток. Активи та зобов'язання з відстроченого оподаткування визначаються із використанням ставок оподаткування, які введені в дію або практично були введені в дію станом на кінець звітного періоду і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки.

Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише тією мірою, в якій існує ймовірність отримання оподатковуваного прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Невизначені податкові позиції. Керівництво оцінює невизначені податкові позиції Банку станом на кінець кожного звітного періоду. Зобов'язання, що відображаються щодо податку на прибуток, визначаються керівництвом як позиції із невисокою ймовірністю того, що їх вдасться відстояти у випадку виникнення претензій з боку податкових органів. Така оцінка виконується виходячи з тлумачення Банком податкового законодавства, яке є чинним або фактично набуло чинності на кінець звітного періоду, та будь-якого відомого рішення судових або інших органів з подібних питань. Невизначені податкові позиції, а також санкції щодо податку на прибуток (штрафи, пені) відображаються у складі передплати або зобов'язання з поточного податку на прибуток; пов'язані з їх визнанням витрати відображаються у звіті про прибутки та збитки та інші сукупні доходи у складі податку на прибуток.

Зобов'язання зі штрафів, процентів та податків, крім тих, що пов'язані з оподаткуванням прибутку, визнаються на підставі розрахованих керівництвом витрат, необхідних для врегулювання зобов'язання станом на кінець звітного періоду.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Резерви зобов'язань та відрахувань. Резерви зобов'язань та відрахувань – це зобов'язання нефінансового характеру із невизначеним строком або сумою. Резерви відображаються у фінансовій звітності, коли Банк має теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує імовірність того, що для погашення такого зобов'язання потрібне буде відволікання ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем точності.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю визнається, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою, і обліковується за амортизованою вартістю.

Акціонерний капітал. Прості акції показані у складі капіталу. Витрати, безпосередньо пов'язані з емісією нових акцій, показуються у складі капіталу як зменшення суми надходжень за вирахуванням податків.

Дивіденди. Дивіденди показуються у складі капіталу в періоді, в якому вони були оголошені. Будь-які дивіденди, оголошені після закінчення звітного періоду, але до ухвалення фінансової звітності до випуску, описуються у Примітці "Події після закінчення звітного періоду". Розподіл прибутку та його використання іншим чином відбувається на основі бухгалтерської звітності Банку. В українському законодавстві основою розподілу визначено нерозподілений прибуток.

Перерахунок іноземної валюти. Функціональною валютою Банку є валюта первинного економічного середовища, в якому працює Банк. Функціональною валютою і валютою подання Банку є національна валюта України – гривня.

Монетарні активи та зобов'язання перераховуються у функціональну валюту Банку за офіційним обмінним курсом НБУ станом на кінець кожного відповідного звітного періоду. Прибутки та збитки, що виникають у результаті розрахунків по операціях в іноземній валюті та перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту Банку за офіційним обмінним курсом НБУ на кінець року, відображаються у складі прибутку чи збитку за рік (як прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти). Перерахунок за курсами на кінець року не застосовується до немонетарних статей, які оцінюються за первісною вартістю. Немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю в іноземній валюті, у тому числі інвестиції в інструменти капіталу, перераховуються за курсами обміну на дату визначення справедливої вартості.

Вплив змін курсів обміну на немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю в іноземній валюті, обліковується у складі прибутків чи збитків від зміни справедливої вартості.

Станом на 31 грудня 2018 року основні встановлені НБУ курси обміну, що застосовувались для перерахунку сум в іноземній валюті, були такими: 1 долар США = 27,688264 гривень (у 2017 році – 28,067223 гривень) та 1 євро = 31,714138 гривні (у 2017 році – 33,495424).

Взаємозалік. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань, з подальшим включенням до звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми, може здійснюватися лише у випадку існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язаннями. При цьому право на взаємозалік (а) не повинне залежати від майбутніх подій та (б) повинне мати юридичну силу в усіх наступних обставинах: у ході ведення звичайної комерційної діяльності, (ii) у разі невиконання зобов'язань за платежами (подія дефолту) та (iii) у випадку неплатоспроможності чи банкрутства.

Витрати на персонал та відповідні відрахування. Витрати на заробітну плату, внески до державного пенсійного фонду України і фондів соціального страхування, оплачувані річні відпустки та лікарняні, премії, а також негрошові винагороди нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надавались працівниками Банку. У Банку відсутнє юридичне або конструктивне зобов'язання здійснювати пенсійні або інші подібні виплати, крім платежів за планом із встановленими внесками відповідно до законодавства.

Представлення звіту про фінансовий стан за порядком ліквідності. Банк не має чітко визначеного робочого циклу і не розкриває окремо короткострокові та довгострокові активи та зобов'язання у звіті про фінансовий стан. Натомість, активи та зобов'язання представлені у порядку їхньої ліквідності. У поданій нижче таблиці представлена інформація по кожній статті звіту про фінансовий стан, яка поєднує суми, що, як очікується, будуть погашені або врегульовані до та після закінчення дванадцяти місяців після звітного періоду.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

	31 грудня 2018 р.			31 грудня 2017 р.		
	Суми, що, як очікується, будуть погашені чи врегульовані			Суми, що, як очікується, будуть погашені чи врегульовані		
	До закінчення 12 місяців після звітного періоду	Після закінчення 12 місяців після звітного періоду	Всього	До закінчення 12 місяців після звітного періоду	Після закінчення 12 місяців після звітного періоду	Всього
<i>У тисячах гривень</i>						
АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти	687 234	-	687 234	598 297	-	598 297
Залишки на рахунках у Національному банку України	405 956	-	405 956	514 404	-	514 404
Заборгованість інших банків	571 595	-	571 595	643 069	-	643 069
Кредити та аванси клієнтам	5 408 101	1 158 913	6 567 014	5 043 078	519 563	5 562 641
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший совокупний дохід	98	-	98	803 080	-	803 080
Інвестиційні цінні папери за амортизованою вартістю	808 759	-	808 759	27 457	-	27 457
Передплата з податку на прибуток	94	-	94	54	-	54
Відстрочений податковий актив	-	4 773	4 773	-	3 571	3 571
Приміщення, обладнання та нематеріальні активи	-	75 450	75 450	-	68 726	68 726
Інші фінансові та нефінансові активи	5 954	214 033	219 987	34 709	180 008	214 717
ВСЬОГО АКТИВІВ	7 887 791	1 453 169	9 340 960	7 664 148	771 868	8 436 016
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Заборгованість перед іншими банками	1 055 894	-	1 055 894	707 147	-	707 147
Поточні рахунки	5 112 733	-	5 112 733	4 564 307	19 425	4 583 732
Депозити	1 853 264	177 243	2 030 507	1 945 411	215 892	2 161 303
Інші залучені кошти	7 212	206 267	213 479	15 393	214 344	229 737
Інші фінансові та нефінансові зобов'язання	68 198	-	68 198	51 565	-	51 565
Поточні зобов'язання за податком на прибуток	6 414	-	6 414	8 785	-	8 785
Субординований борг	36 027	107 298	143 325	798	84 860	85 658
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	8 139 742	490 808	8 630 550	7 293 406	534 521	7 827 927

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики

Банк використовує оцінки та судження, які впливають на суми, визнані у фінансовій звітності, та на балансову вартість активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року. Розрахунки та судження постійно переглядаються та базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Банку також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Оцінка бізнес-моделі. Класифікація та оцінка фінансових активів залежить від результатів виплат в рахунок основної суми боргу і відсотків і результатів тестування бізнес-моделі. Використовувана Банком бізнес-модель визначається на рівні, який відображає механізм управління об'єднаними в групи фінансовими активами для досягнення тієї чи іншої бізнес-цілі. Ця оцінка включає в себе використання судження, що відображає усі доречні докази, в тому числі щодо процесу оцінки і вимірювання ефективності активів; ризиків, що впливають на ефективність активів і процесу управління цими ризиками, а також механізму винагороди керуючих активами осіб. Група здійснює моніторинг фінансових активів, що відображаються за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, визнання яких припиняється до настання терміну погашення, з тим щоб зрозуміти причину їх вибуття і її доцільність бізнес-цілям, відповідно до яких утримувався цей актив. Моніторинг є частиною постійної оцінки Банку поточної релевантності бізнес-моделі, в рамках якої утримуються фінансові активи, що залишились. У разі нерелевантності моделі проводиться аналіз на предмет змін в бізнес-моделі і можливих змін в класифікації відповідних активів.

Значне збільшення кредитного ризику. Як пояснюється в Примітці 3, величина очікуваних кредитних збитків оцінюється в сумі оціночного резерву, рівного кредитним збиткам, очікуваним в межах 12 місяців (для активів першої стадії) або протягом усього терміну кредитування (для активів другої і третьої стадії). Актив переходить в другу стадію при значному збільшенні кредитного ризику по ньому з моменту первісного визнання. У МСФЗ 9 не міститься визначення значного підвищення кредитного ризику. При оцінці значного збільшення кредитного ризику за окремим активом Банк враховує як якісну, так і кількісну прогнозу інформацію, яка є обґрунтованою і може бути підтверджена. Більш детальна інформація представлена в Примітці 25.

Створення груп активів зі схожими характеристиками кредитного ризику. У разі якщо очікувані кредитні збитки вимірюються для групи активів, фінансові інструменти групуються на основі загальних характеристик ризику. Більш детальна інформація про характеристики, що розглядаються в рамках відповідного судження, наведена в Примітці 25. Характеристики кредитного ризику відслідковуються на постійній основі для підтвердження їх схожості. Це необхідно для того, щоб забезпечити правильне перегрупування активів при зміні характеристик кредитного ризику. В результаті можливе виникнення нових портфельів або перенесення активів в існуючий портфель, який більш ефективно відображає схожі характеристики кредитного ризику для відповідної групи активів. Повторна сегментація портфельів і переміщення активів між портфелями здійснюються частіше, якщо спостерігається значне підвищення кредитного ризику (або якщо таке значне підвищення сторнується). В результаті активи переміщуються з портфеля оцінюваних на основі кредитних збитків, очікуваних в межах 12 місяців, в портфель оцінюваних на основі кредитних збитків, очікуваних за весь термін дії, і навпаки. Переміщення також можливі всередині портфельів, які в такому випадку продовжують вимірюватися на тій же основі (кредитні збитки, очікувані в межах 12 місяців або протягом усього терміну кредитування), але при цьому змінюється сума очікуваних кредитних збитків, оскільки змінюється кредитний ризик портфеля.

Використовувані моделі і припущення. При оцінці справедливої вартості фінансових активів, а також при оцінці очікуваних кредитних збитків Банк використовує різні моделі і припущення. При визначенні найбільш відповідної моделі для кожного типу активів, а також для визначення припущень, що використовуються в цих моделях, включаючи припущення, що відносяться до ключових факторів кредитного ризику, застосовується судження. Більш детальна інформація про оцінку справедливої вартості наведено в Примітці 29, а інформація про очікувані кредитні збитки - в Примітці 25.

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження)

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України припускає можливість різних тлумачень (Примітка 27).

Початкове визнання операцій з пов'язаними сторонами. У ході звичайної діяльності Банк здійснює операції з пов'язаними сторонами. МСФЗ 9 вимагає обліковувати фінансові інструменти при початковому визнанні за справедливою вартістю. За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими ставками, використовуються професійні судження. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних видів операцій з непов'язаними сторонами та аналіз ефективної процентної ставки. Умови операцій з пов'язаними сторонами описані у Примітці 30.

Джерела невизначеності в оцінках

Нижче перераховані основні оцінки, які керівництво використовувало в процесі застосування облікової політики Банку і які надають найбільш істотний вплив на суми, відображені у фінансовій звітності.

Визначення кількості і відносної ваги прогнозних сценаріїв для кожного типу продукту і визначення прогнозної інформації, що відноситься до кожного сценарію. При вимірюванні рівня кредитних втрат Банк використовує обґрунтовану прогнозну інформацію, яка заснована на припущеннях щодо майбутнього руху різних економічних факторів і того, як ці фактори вплинуть один на одного.

Імовірність дефолту. Імовірність дефолту є ключовим вхідним сигналом у вимірюванні рівня кредитних втрат. Імовірність дефолту – це оцінка на заданому часовому горизонті, розрахунок якої включає історичні дані, припущення і очікування майбутніх умов.

Збитки в разі дефолту. Збитки в разі дефолту являють собою оцінку збитків, які виникнуть при дефолті. Вони засновані на різниці між грошовими потоками, що визначені договором, і тими, які кредитор очікував би отримати, з урахуванням грошових потоків від забезпечення.

Оцінка справедливої вартості. При оцінці справедливої вартості фінансового активу або зобов'язання Банк використовує дані, що спостерігаються на ринку в тій мірі, в якій вони доступні. Якщо такі вихідні дані рівня 1 відсутні, Банк використовує моделі оцінки для визначення справедливої вартості своїх фінансових інструментів. Додаткові відомості про оцінку справедливої вартості дивіться в Примітці 29.

Стандарти і тлумачення випущені, але які ще не набули чинності

Були опубліковані окремі нові стандарти та тлумачення, що є обов'язковими для застосування Банком у річних періодах, починаючи з 1 січня 2019 року та пізніших періодах. Банк не застосовував ці стандарти та тлумачення до початку їх обов'язкового застосування.

Стандарти/тлумачення	Набувають чинності для річних облікових періодів, які починаються на або після
МСФЗ 16 «Оренда»	1 січня 2019 року
МСФЗ 17 «Страхові договори» – стандарт встановлює принципи визнання, оцінки, подання та розкриття договорів страхування і замінює МСФЗ 4 «Страхові контракти»	1 січня 2021 року
Поправки до МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» та МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства» – Продаж або розподіл активів між інвестором та його асоційованим або спільним підприємством	Дата набуття чинності не визначена
КТ МСФЗ 23 «Невизначеність відносно податкової позиції»	1 січня 2019 року
Поправки до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» – Характеристики передоплати із негативною компенсацією	1 січня 2019 року
Поправки до МСБО 19 «Виплати працівникам» – доповнення, скорочення врегулювання планів	1 січня 2019 року
Поправки до МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані організації та спільні підприємства» пояснення того, що рішення оцінювати об'єкти інвестиції за справедливою вартістю через прибуток чи збиток повинно застосовуватися окремо до кожної інвестиції	1 січня 2019 року
Поправки до МСБО 1 і МСБО 8 – покликані полегшити розуміння визначення суттєвості в МСБО 1 і не призначені для зміни основної концепції суттєвості в стандартах МСФЗ. Визначення суттєвості в МСБО 8 було замінено посиланням на МСБО 1	1 січня 2020 року
Щорічні вдосконалення МСФЗ за період 2015-2017 років	1 січня 2019 року
Поправки до МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу»	1 січня 2020 року
Поправки до посилань на Концептуальну основу стандартів МСФЗ	1 січня 2020 року

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження)

МСФЗ 16 «Оренда»

Загальний вплив застосування МСФЗ 16 «Оренда». МСФЗ 16 вводить єдину модель визначення договорів оренди та порядку їх обліку у фінансовій звітності з боку як орендодавця, так і орендаря. При вступі в силу відносно звітних періодів, що починаються не раніше 1 січня 2019 року, МСФЗ 16 замінить всі діючі на даний момент вказівки з обліку оренди, включаючи МСБО 17 «Оренда» і відповідні інтерпретації. Датою першого застосування МСФЗ 16 для Банку є 1 січня 2019 року.

Банк вибрав модифіковану модель ретроспективного застосування МСФЗ 16. Відповідно, Банк не буде робити перерахунок порівняльних показників.

На відміну від обліку з боку орендаря, облік з боку орендодавця відповідно до МСФЗ 16 залишився практично незмінним у порівнянні з МСБО 17.

Вплив нового визначення оренди. Банк планує скористатися практичною мірою, пропонованою в рамках переходу до МСФЗ 16, яка дозволяє не визначати знову, чи представляє собою договір або містить умови оренди. Відповідно, визначення оренди відповідно до МСБО 17 і КТМФЗ 4 буде як і раніше застосовуватися по відношенню до договорів оренди, укладених або змінених до 1 січня 2019 року.

Зміна у визначенні оренди відноситься переважно до концепції контролю. МСФЗ 16 розрізняє договори оренди і договори надання послуг на підставі того, чи контролює покупець використання ідентифікованого активу. Контроль повинен здійснюватися, якщо покупець має:

- право на отримання практично всіх економічних вигод від використання ідентифікованого активу; і
- право на безпосереднє використання такого активу.

Банк буде застосовувати визначення оренди і пов'язані вказівки МСФЗ 16 щодо всіх договорів оренди, укладених або змінених не раніше 1 січня 2019 року (незалежно від того чи є він орендодавцем або орендарем за договором оренди).

Вплив на облік оренди з боку орендаря. МСФЗ 16 змінить принцип обліку Банком оренди, яка раніше класифікувалася як операційна оренда відповідно до МСБО 17.

При первинному застосуванні МСФЗ 16 до всіх договорів оренди (за винятком зазначених нижче) Банк повинен:

- визнати у звіті про фінансовий стан активи у формі права користування та зобов'язання по оренді, які спочатку оцінюються за теперішньою вартістю майбутніх орендних платежів;
- визнати у звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи амортизацію активів у формі права користування та процентів за зобов'язаннями з оренди;
- відокремити у звіті про рух грошових коштів загальну суму грошових коштів, спрямованих на погашення основної частини (представленої у фінансовій діяльності) і процентів (представлених в операційній діяльності).

Стимулюючі платежі по оренді (наприклад, безкоштовний (пільговий) період) будуть визнаватися в рамках оцінки активів у формі права користування і зобов'язань з оренди, в той час, як відповідно до МСБО 17 вони вели до визнання стимулюючої виплати по зобов'язанням по оренді, яка амортизувалася як рівномірне скорочення витрат на оренду протягом її строку.

Згідно з МСФЗ 16, оцінка активів у формі права користування на предмет знецінення буде проводитися відповідно до МСБО 36 «Зменшення корисності активів». Це змінить попередню вимогу щодо визнання резерву за збитковими договорами оренди.

Для договорів короткострокової оренди (строком до 12 місяців) і оренди активів з низькою вартістю (як персональні комп'ютери і офісні меблі, тощо), вартість яких нижче або дорівнює сумі еквівалентній 5 тисячам доларів США, Банк має намір визнавати витратами з оренди рівномірно як дозволено МСФЗ 16.

Наразі керівництво здійснює оцінку впливу від прийняття до застосування МСФЗ 16 «Оренда». Щодо інших стандартів та тлумачень, то, за оцінками керівництва, їх прийняття до застосування у майбутніх періодах не завдасть суттєвого впливу на фінансову звітність Банку.

5 Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти Банку та їх еквіваленти для цілей підготовки звіту про рух грошових коштів становили:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2018 року	31 грудня 2017 року
Грошові кошти	687 234	598 297
Залишки на рахунках у Національному банку України (Примітка 6)	405 956	514 404
Кореспондентські рахунки в інших банках (Примітка 7)	529 414	642 616
Грошові кошти та їх еквіваленти для цілей підготовки звіту про рух грошових коштів	1 622 604	1 755 317

6 Залишки на рахунках у Національному банку України

Залишки на рахунках у Національному банку України станом на 31 грудня 2018 року складає 405 956 тисяч гривень (на 31 грудня 2017 року – 514 404 тисячі гривень).

На 31 грудня 2018 року сума обов'язкового резерву в НБУ розраховується як проста середня величина протягом відповідного періоду визначення резервної бази і повинна утримуватися на рівні від 3 до 6,5 процентів (у 2017 році – від 3 до 6,5 процентів) від певних зобов'язань Банку. Відповідно, сума цього залишку може змінюватися з дня на день.

7 Заборгованість інших банків

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2018 року (МСФЗ 9)	31 грудня 2017 рік (МСБО 39)
Кореспондентські рахунки в інших банках	531 560	642 678
Строкові розміщення коштів в інших банках	42 189	453
За вирахуванням резерву	(2 154)	(62)
Всього заборгованості інших банків	571 595	643 069

Заборгованість інших банків є незабезпеченою. Нижче подана інформація про зміни резервів під знецінення за заборгованістю інших банків.

<i>У тисячах гривень</i>	Кореспондентські рахунки в інших банках	Строкові розміщення коштів в інших банках	Всього
На 1 січня 2017 року (МСБО 39)	(62)	-	(62)
Відрахування до зменшення резерву	-	-	-
На 31 грудня 2017 року (МСБО 39)	(62)	-	(62)
Зміни від застосування МСФЗ 9	(601)	(1)	(602)
На 1 січня 2018 року (МСФЗ 9)	(663)	(1)	(664)
Відрахування до резерву	(1 483)	(7)	(1 490)
На 31 грудня 2018 (МСФЗ 9)	(2 146)	(8)	(2 154)

7 Заборгованість інших банків (продовження)

Станом на 1 січня 2018 року резерв під очікувані кредитні збитки у сумі 601 тисяча гривень та 62 тисячі гривень відносився до стадії 1 та стадії 3 знецінення відповідно.

Нижче поданий аналіз заборгованості інших банків за кредитною якістю станом на 31 грудня 2018 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Кореспондентські рахунки в інших банках	Строкові розміщення коштів в інших банках	Всього
Перша стадія резервування			
Рейтинг від AA- до AA+	344 847	41 747	386 594
Рейтинг від BB- до BBV+	173 551	95	173 646
Не мають рейтингу	11 624	347	11 971
Всього перша стадія резервування	530 022	42 189	572 211
Резерв під очікувані кредитні збитки (стадія 1)	(608)	(8)	(616)
Третя стадія резервування			
- строк погашення не настав	1 476	-	1 476
- прострочені понад 360 днів	62	-	62
Всього третя стадія резервування	1 538	-	1 538
Резерв під очікувані кредитні збитки (стадія 3)	(1 538)	-	(1 538)
Мінус резерв під очікувані кредитні збитки коштів в інших банках	(2 146)	(8)	(2 154)
Всього заборгованості інших банків	529 414	42 181	571 595

Протягом 2018 року сума очікуваних кредитних збитків за заборгованістю інших банків збільшилась в основному за рахунок суттєвого збільшення кредитного ризику та наступного переходу до стадії 3 за залишками в одному банку у сумі 1 476 тисяч гривень.

Додаткова інформація про аналіз заборгованості інших банків за кредитною якістю станом на 31 грудня 2018 року надана в Примітці 25.

Кредитні рейтинги базуються на рейтингах міжнародної рейтингової агенції Standard & Poor's, за умови їх наявності, або на рейтингах міжнародних рейтингових агенцій Fitch та Moody's, трансформованих до найближчого еквівалента за шкалою рейтингів Standard & Poor's.

Нижче поданий аналіз заборгованості інших банків за кредитною якістю станом на 31 грудня 2017 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Кореспондентські рахунки в інших банках	Строкові розміщення коштів в інших банках	Всього
Не прострочені та не знецінені			
Рейтинг від AA- до AA+	471 600	-	471 600
Рейтинг від BB- до BBV+	164 120	100	164 220
Не мають рейтингу	6 896	353	7 249
Всього не прострочених та не знецінених	642 616	453	643 069
Індивідуально знецінені (валова сума)			
- прострочені понад 360 днів	62	-	62
Всього індивідуально знецінених (валова сума)	62	-	62
Резерв на знецінення	(62)	-	(62)
Всього заборгованості інших банків	642 616	453	643 069

7 Заборгованість інших банків (продовження)

На 31 грудня 2018 року Банк розмістив кошти до вирахування резервів на рахунках у 5 банках-контрагентах (у 2017 році – у 5 банках-контрагентах) у сумі 570 259 тисяч гривень (у 2017 році – 635 797 тисяч гривень), що становить 99,4% валової заборгованості інших банків (у 2017 році – 99%).

Справедлива вартість заборгованості інших банків надана у Примітці 29. Аналіз заборгованості інших банків за процентними ставками поданий у Примітці 25.

8 Кредити та аванси клієнтам

Загальний залишок кредитів та авансів, наданих Банком клієнтам, на 99,4% складається з позик і авансів, наданих юридичним особам які оцінюються за амортизованою вартістю та на 0,6% - з кредитів та авансів, наданих фізичним особам які оцінюються за амортизованою вартістю.

Кредити, надані клієнтам, представлені наступним:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2018 року (МСФЗ 9)	31 грудня 2017 року (МСБО 39)
Кредити юридичним особам	6 778 803	5 770 483
Кредити фізичним особам:		
- споживчі кредити	23 626	8 955
- кредити за кредитними картами	16 122	14 838
- іпотечні кредити	2 035	785
- кредити на придбання автомобіля	888	1 018
Всього кредитів та авансів клієнтам до резерву	6 821 474	5 796 079
Мінус: резерв на знецінення кредитів	(254 460)	(233 438)
Всього кредитів та авансів клієнтам	6 567 014	5 562 641

У 2018 році у сумі резерву під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам відбулися такі зміни:

<i>У тисячах гривень</i>	Кредити юридичним особам	Споживчі кредити	Кредити за кредит- ними картами	Іпотечні кредити	Кредити на придбання автомобіля	Всього
Резерв на знецінення на 1 січня 2018 р. (МСБО 39)	232 381	58	590	1	408	233 438
Вплив застосування МСФЗ 9	12 714	(14)	(47)	(1)	(276)	12 376
Резерв/(зменшення резерву) під очікувані кредитні збитки протягом року	42 700	733	65	2	(132)	43 368
Суми, списані протягом року як безнадійні	(34 644)	-	(78)	-	-	(34 722)
Резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2018 р.	253 151	777	530	2	-	254 460

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

У 2017 році у сумі резерву на знецінення кредитів відбулися такі зміни:

	Кредити юридичним особам	Споживчі кредити	Кредити за кредит- ними картами	Іпотечні кредити	Кредити на придбання автомобіля	Всього
<i>У тисячах гривень</i>						
Резерв на знецінення кредитів на 1 січня 2017 р.	198 506	18	382	2	1	198 909
Резерв* / (зменшення резерву) на знецінення протягом року	62 878	40	389	(1)	407	63 713
Суми, списані протягом року як безнадійні	(29 003)	-	(181)	-	-	(29 184)
Резерв на знецінення кредитів на 31 грудня 2017 р. (МСБО 39)	232 381	58	590	1	408	233 438

* Резерв під знецінення протягом 2017 року відрізняється від суми, представленої в звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід за рік, у зв'язку з відшкодуванням кредитів, раніше списаних як безнадійні в розмірі 14 тисяч гривень, яке було відображено безпосередньо у рядку резервів у звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід за рік.

Концентрація ризиків у кредитному портфелі за галузями економіки є такою:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2018 року		31 грудня 2017 року	
	Сума	%	Сума	%
Торгівля	3 308 926	49	2 798 725	48
Промисловість	928 490	14	637 096	11
Транспорт та зв'язок	899 781	13	994 663	17
Сільське господарство, риболовство та харчова промисловість	708 136	10	559 749	10
Будівництво та операції з нерухомістю	514 170	7	448 043	8
Фінансові та інвестиційні операції	174 142	2	133 908	3
Туристичні та готельні послуги, ресторанний бізнес	135 501	2	4 752	-
Кредити фізичним особам	42 671	1	25,595	-
Інші послуги	109 657	2	193,548	3
Всього кредитів і авансів клієнтам (до резерву)	6 821 474	100	5 796 079	100

На 31 грудня 2018 року загальна валова сума кредитів виданих 10 найбільшим позичальникам Банку (у 2017 році – 10 позичальникам) становила 1 723 448 тисяч гривень (у 2017 році – 1 906 768 тисяч гривень) або 25% від загальної суми кредитного портфеля (у 2017 році – 32,8%). При цьому станом на 31 грудня 2018 року сума кредитів 10 найбільшим позичальникам Банку була частково забезпечена заставою майнових прав на депозити у сумі 378 259 тисяч гривень (у 2017 році – 756 806 тисяч гривень).

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Нижче подано інформацію про забезпечення кредитів станом на 31 грудня 2018 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Кредити юридичним особам	Споживчі кредити	Кредити за кредитними картами	Іпотечні кредити	Кредити на придбання автомобіля	Всього
Незабезпечені кредити	777 536	7 592	15 961	43	153	801 285
Кредити, забезпечені:						
- об'єктами житлової нерухомості	165 356	7 551	-	1 992	85	174 984
- іншими об'єктами нерухомості	2 802 186	1 371	-	-	-	2 803 557
- грошовими депозитами (Примітка 14)	529 482	5 894	161	-	-	535 537
- іншими активами	2 504 243	1 218	-	-	650	2 506 111
Всього кредитів та авансів клієнтам	6 778 803	23 626	16 122	2 035	888	6 821 474

Статті у таблицях показані за балансовою вартістю кредитів чи прийнятого забезпечення, залежно від того, яка з них менше; залишок суми віднесений на незабезпечені кредити. Балансова вартість кредитів була розподілена з урахуванням ліквідності активів, прийнятих в якості забезпечення.

Справедлива вартість об'єктів нерухомості протягом звітного періоду була розрахована шляхом проведення незалежної експертної оцінки суб'єктами оціночної діяльності. Категорія «Інші активи» включає наступні види забезпечення: товари в обороті, інше рухоме майно та інші майнові права.

Інформація про забезпечення кредитів на 31 грудня 2017 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Кредити юридичним особам	Споживчі кредити	Кредити за кредитними картами	Іпотечні кредити	Кредити на придбання автомобіля	Всього
Незабезпечені кредити	539 536	2 878	14 610	-	46	557 070
Кредити, забезпечені:						
- об'єктами житлової нерухомості	110 999	5 664	-	785	333	117 781
- іншими об'єктами нерухомості	2 180 848	40	-	-	-	2 180 888
- грошовими депозитами (Примітка 14)	940 735	16	228	-	-	940 979
- іншими активами	1 998 365	357	-	-	639	1 999 361
Всього кредитів та авансів клієнтам	5 770 483	8 955	14 838	785	1 018	5 796 079

Станом на 31 грудня 2017 року Банк застосував методіку розрахунку резервів щодо кредитного портфеля відповідно до МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» і створив резерви на покриття збитків від знецінення кредитів, які були понесені, але які ще не були конкретно зіставлені з будь-яким окремим кредитом у кредитному портфелі до звітної дати.

Прострочені, але не знецінені кредити – це передусім забезпечені заставою кредити, справедлива вартість забезпечення яких покриває прострочені проценти та виплати основної суми. Суми, обліковані як прострочені, але не знецінені, являють собою весь залишок за такими кредитами, а не лише прострочені суми окремих платежів.

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Нижче поданий аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2018 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Кредити юридичним особам	Споживчі кредити	Кредити за кредитними картами	Іпотечні кредити	Кредити на придбання автомобіля	Всього
Перша стадія резервування						
- строк погашення не настав	5 168 656	22 701	14 775	2 035	590	5 208 757
- прострочені менше ніж 31 день	1 531	6	936	-	-	2 473
Всього перша стадія резервування	5 170 187	22 707	15 711	2 035	590	5 211 230
Друга стадія резервування, кредити зі значним збільшенням ризику						
- строк погашення не настав	1 181 058	-	-	-	-	1 181 058
- прострочені від 31 до 90 днів	-	888	37	-	298	1 223
Всього друга стадія резервування, кредити зі значним збільшенням ризику	1 181 058	888	37	-	298	1 182 281
Третя стадія резервування, знецінені кредити						
- строк погашення не настав	206 351	-	-	-	-	206 351
- прострочені від 91 до 180 днів	-	29	58	-	-	87
- прострочені від 181 до 360 днів	22 433	-	37	-	-	22 470
- прострочені більше 360 днів	118 152	2	279	-	-	118 433
Всього третя стадія резервування, знецінені кредити	346 936	31	374	-	-	347 341
Придбані або створені первісно знецінені кредити						
- строк погашення не настав	28 919	-	-	-	-	28 919
- прострочені від 31 до 90 днів	51 703	-	-	-	-	51 703
Всього кредитів та авансів клієнтам	6 778 803	23 626	16 122	2 035	888	6 821 474
Мінус резерви під очікувані кредитні збитки	(253 151)	(777)	(530)	(2)	-	(254 460)
Всього кредитів та авансів клієнтам	6 525 652	22 849	15 592	2 033	888	6 567 014

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2017 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Кредити юридичним особам	Споживчі кредити	Кредити за кредитними картами	Іпотечні кредити	Кредити на придбання автомобіля	Всього
Не прострочені та не знецінені						
- Кредити підприємствам із незначною чутливістю до валютного ризику	2 509 747	-	-	-	-	2 509 747
- Кредити підприємствам бізнесу із значною чутливістю до валютного ризику	2 417 361	-	-	-	-	2 417 361
- Кредити фізичним особам із незначною чутливістю до валютного ризику	-	8 883	13 927	785	610	24 205
Всього не прострочених та не знецінених	4 927 108	8 883	13 927	785	610	4 951 313
Прострочені та не знецінені						
- прострочені менше ніж 31 день	66 341	28	317	-	-	66 686
- прострочені від 31 до 90 днів	-	-	182	-	-	182
- прострочені від 91 до 180 днів	-	44	85	-	408	537
- прострочені від 181 до 360 днів	-	-	145	-	-	145
- прострочені більше 360 днів	-	-	182	-	-	182
Всього кредитів, прострочених та не знецінених	66 341	72	911	-	408	67 732
Кредити, визначені окремо як знецінені						
- строк погашення не настав	655 180	-	-	-	-	655 180
- прострочені від 91 до 180 днів	1 848	-	-	-	-	1 848
- прострочені від 181 до 360 днів	3 946	-	-	-	-	3 946
- прострочені більше 360 днів	116 060	-	-	-	-	116 060
Всього кредитів, визначених окремо як знецінені	777 034	-	-	-	-	777 034
Всього кредитів та авансів клієнтам	5 770 483	8 955	14 838	785	1 018	5 796 079
Мінус резерви на знецінення	(232 381)	(58)	(590)	(1)	(408)	(233 438)
Всього кредитів та авансів клієнтам	5 538 102	8 897	14 248	784	610	5 562 641

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Фінансовий вплив забезпечення представлений шляхом окремого розкриття вартості забезпечення для (i) активів, забезпечення та інші інструменти підвищення кредитної якості яких дорівнюють балансовій вартості активу чи перевищують її («активи з надлишковим забезпеченням»), та (ii) активів, забезпечення та інші інструменти підвищення кредитної якості яких менше балансової вартості активу («активи з недостатнім забезпеченням»).

Нижче показаний вплив забезпечення станом на 31 грудня 2018 року:

	Активи з надлишковим забезпеченням		Активи з недостатнім забезпеченням	
	Валова балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення	Валова балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення
<i>У тисячах гривень</i>				
Кредити юридичним особам	5 516 790	12 448 002	1 262 013	484 477
Кредити фізичним особам				
- споживчі кредити	14 777	111 941	8 849	1 257
- кредити за кредитними картами	161	651	15 961	-
- іпотечні кредити	1 412	4 184	623	580
- кредити на придбання автомобіля	735	5 382	153	-
Всього	5 533 875	12 570 160	1 287 599	486 314

Нижче показаний вплив забезпечення станом на 31 грудня 2017 року:

	Активи з надлишковим забезпеченням		Активи з недостатнім забезпеченням	
	Валова балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення	Валова балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення
<i>У тисячах гривень</i>				
Кредити юридичним особам	4 554 401	9 941 097	1 216 082	676 546
Кредити фізичним особам				
- споживчі кредити	5 806	22 422	3 149	271
- кредити за кредитними картами	228	738	14 610	-
- іпотечні кредити	785	8 330	-	-
- кредити на придбання автомобіля	972	1 776	46	-
Всього	4 562 192	9 974 363	1 233 887	676 817

Справедлива вартість забезпечення – це ціна, яка буде отримана від продажу активу в межах звичайної угоди між учасниками ринку на дату оцінки. Ця сума не включає потенційні витрати, пов'язані зі стягненням заборгованості шляхом звернення стягнення на предмет забезпечення, а також вартість грошей у часі, пов'язану з дисконтуванням очікуваних грошових потоків від реалізації застави. Чиста вартість застави після судових витрат, комерційних витрат та інших витрат щодо стягнення заборгованості шляхом звернення стягнення на предмет забезпечення може відрізнитися від його справедливої вартості.

Справедлива вартість об'єктів нерухомості була оцінена керівництвом на основі ринкових цін на аналогічні активи, скориговані в разі необхідності, на відмінності в місці розташування, стані нерухомості та інших відповідних характеристиках.

Інша інформація про кредити та аванси, надані клієнтам (детальний аналіз змін резерву під очікувані кредитні збитки та їх розподіл за стадіями знецінення), подана в Примітці 25.

Розрахункова справедлива вартість кожного класу кредитів та авансів клієнтам показана у Примітці 29. Аналіз кредитів та авансів клієнтам за процентними ставками поданий у Примітці 25. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена у Примітці 30.

9 Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

<i>У тисячах гривень</i>	2018	2017
Облігації внутрішньої державної позики	98	1 181
Депозитні сертифікати НБУ	-	801 899
Всього боргових цінних паперів	98	803 080
Всього інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через іший сукупний дохід	98	803 080

Станом на 31 грудня 2018 року облігації внутрішньої державної позики (надалі – «ОВДП») включають купонні ОВДП з остаточним строком погашення 22 липня 2019 року та номінальною дохідністю 9,5% річних.

Станом на 31 грудня 2017 року облігації внутрішньої державної позики включають купонні ОВДП з остаточним строком погашення 22 липня 2019 року та номінальною дохідністю 9,5% річних, дисконтні ОВДП з остаточним строком погашення 10 січня 2018 року та номінальною дохідністю 15,3% річних, депозитні сертифікати НБУ з остаточним строком погашення 4 січня 2018 року та номінальною процентною ставкою 14,5%, депозитні сертифікати НБУ з остаточним строком погашення 9 січня 2018 року та номінальною процентною ставкою 14,5%, депозитні сертифікати НБУ з остаточним строком погашення 11 січня 2018 року та номінальною процентною ставкою 14,5%.

Нижче приводиться аналіз боргових цінних паперів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2018 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Облігації внутрішньої державної позики	Всього
Не прострочені та не знецінені		
Цінні папери високої якості	98	98
Всього не прострочених та не знецінених	98	98
Всього боргових цінних паперів за справедливою вартістю через іший сукупний дохід	98	98

Нижче приводиться аналіз боргових цінних паперів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2017 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Облігації внутрішньої державної позики	Депозитні сертифікати НБУ	Всього
Не прострочені та не знецінені			
Цінні папери високої якості	1 181	801 899	803 080
Всього не прострочених та не знецінених	1 181	801 899	803 080
Всього боргових цінних паперів за справедливою вартістю через іший сукупний дохід	1 181	801 899	803 080

9 Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (продовження)

Боргові цінні папери не мають забезпечення.

Аналіз процентних ставок інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід розкритий в Примітці 25. Інформацію про справедливу вартість інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу розкрито у Примітці 29.

10 Інвестиційні цінні папери за амортизованою собівартістю

<i>(у тисячах гривень)</i>	2018	2017
Облігації внутрішньої державної позики	56 075	27 457
Депозитні сертифікати НБУ	752 684	-
Всього інвестиційних цінних паперів за амортизованою собівартістю	808 759	27 457

Станом на 31 грудня 2018 року облігації внутрішньої державної позики включають дисконтні ОВДП номіновані в доларах США загальною номінальною вартістю 2 мільйони доларів США з остаточним строком погашення 19 червня 2019 року та номінальною дохідністю 5,4% річних, депозитні сертифікати НБУ з остаточним строком погашення 04 січня 2019 року та номінальною процентною ставкою 18%, депозитні сертифікати НБУ з остаточним строком погашення 11 січня 2019 року та номінальною процентною ставкою 18%.

Станом на 31 грудня 2017 року облігації внутрішньої державної позики включають купонні ОВДП, номіновані в доларах США, номінальною вартістю 1 мільйон доларів США, з остаточним строком погашення 13 червня 2018 року та номінальною дохідністю 5,0% річних.

Нижче приводиться аналіз боргових цінних паперів які утримуються до погашення за кредитною якістю станом на 31 грудня 2018 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Облігації внутрішньої державної позики	Депозитні сертифікати НБУ	Всього
Не прострочені та не знецінені			
Цінні папери високої якості	56 075	752 684	808 759
Всього не прострочених та не знецінених	56 075	752 684	808 759
Всього боргових цінних паперів за амортизованою собівартістю	56 075	752 684	808 759

Нижче приводиться аналіз боргових цінних паперів які утримуються до погашення за кредитною якістю станом на 31 грудня 2017 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Облігації внутрішньої державної позики	Всього
Не прострочені та не знецінені		
Цінні папери високої якості	27 457	27 457
Всього не прострочених та не знецінених	27 457	27 457
Всього інвестиційних цінних паперів за амортизованою собівартістю	27 457	27 457

Аналіз процентних ставок інвестиційних цінних паперів, які утримуються до погашення наведено в Примітці 25. Інформацію про справедливу вартість інвестиційних цінних паперів які утримуються до погашення розкрито у Примітці 29.

11 Приміщення, обладнання та нематеріальні активи

У тисячах гривень	Прим.	Вдосконалення орендованого майна	Транспортні засоби	Офісне та комп'ютерне обладнання	Незавершене будівництво	Всього приміщень та обладнання	Нематеріальні активи	Всього
Первісна вартість на 1 січня 2017р.		19 148	8 876	79 272	7 052	114 348	23 392	137 740
Накопичена амортизація		(6 808)	(4 495)	(48 503)	-	(59 806)	(8 356)	(68 162)
Залишкова вартість на 1 січня 2017 р.		12 340	4 381	30 769	7 052	54 542	15 036	69 578
Надходження		1 383	5 273	32 483	-	39 139	6 783	45 922
Вибуття		-	-	(136)	(5 831)	(5 967)	-	(5 967)
Амортизаційні відрахування		(6 992)	(2 333)	(19 422)	-	(28 747)	(12 060)	(40 807)
Залишкова вартість на 31 грудня 2017 р.		6 731	7 321	43 694	1 221	58 967	9 759	68 726
Первісна вартість на 31 грудня 2017 р.		20 538	14 149	111 079	1 221	146 987	30 176	177 163
Накопичена амортизація		(13 807)	(6 828)	(67 385)	-	(88 020)	(20 417)	(108 437)
Залишкова вартість на 31 грудня 2017 р.		6 731	7 321	43 694	1 221	58 967	9 759	68 726
Надходження		4 849	3 044	31 225	1 279	40 397	10 432	50 829
Вибуття		-	-	(87)	-	(87)	-	(87)
Амортизаційні відрахування		(5 902)	(2 629)	(25 123)	-	(33 654)	(10 364)	(44 018)
Залишкова вартість на 31 грудня 2018 р.		5 678	7 736	49 709	2 500	65 623	9 827	75 450
Первісна вартість на 31 грудня 2018 р.		25 387	17 193	141 956	2 500	187 036	39 462	226 498
Накопичена амортизація		(19 709)	(9 457)	(92 247)	-	(121 413)	(29 635)	(151 048)
Залишкова вартість на 31 грудня 2018 р.		5 678	7 736	49 709	2 500	65 623	9 827	75 450

У 2017 році керівництво Банку здійснило перегляд строків корисного використання для частини нематеріальних активів. В результаті перегляду середній строк корисного використання для зазначених нематеріальних активів зменшився з 6 до 2.7 років.

Станом на 31 грудня 2018 року сума повністю амортизованих активів, які Банк продовжує використовувати, складала 72 788 тисяч гривень (на 31 грудня 2017 року – 53 752 тисячі гривень).

ПАТ «БАНК ВОСТОК»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2018 року

12 Інші фінансові та нефінансові активи

<i>У тисячах українських гривень</i>	31 грудня 2018 року	31 грудня 2017 року
<i>Інші фінансові активи</i>		
Грошові кошти з обмеженим правом використання	189 926	180 008
Дебіторська заборгованість за іншими фінансовими інструментами	-	5 024
Інші фінансові активи	6 058	5 593
Всього інших фінансових активів	195 984	190 625
<i>Інші нефінансові активи</i>		
Витрати майбутніх періодів	15 194	16 357
Дебіторська заборгованість з придбання активів	5 340	1 825
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	3 336	2 473
Передплата за податками, іншими ніж податок на прибуток	84	3 254
Інші активи	49	183
Всього інших нефінансових активів	24 003	24 092
Всього інших фінансових та нефінансових активів	219 987	214 717

Грошові кошти з обмеженим правом використання складаються з розміщеного Банком гарантійного покриття в міжнародних платіжних системах Віза та Мастер Кард. Банк не має права використовувати ці кошти для фінансування повсякденних операцій або повернути їх на першу вимогу (Примітка 27).

Інформація про оцінку справедливої вартості інших фінансових активів наведена в Примітці 29.

Майно, що перейшло у власність Банку як заставодержателя складається з об'єктів нерухомості та земельних ділянок. Банк планує реалізувати ці активи в осяжному майбутньому. Ці активи не відповідають визначенню необоротних активів, призначених для продажу, та класифіковані як запаси відповідно до МСБО 2 «Запаси». Ці активи були первісно відображені за справедливою вартістю при придбанні.

Очікується, що всі перераховані вище активи будуть відшкодовані протягом більш ніж дванадцяти місяців після закінчення звітного періоду.

13 Заборгованість перед іншими банками

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2018 року	31 грудня 2017 року
Короткострокові кредити, що отримані	857 470	487 903
Довгострокові депозити	142 804	151 524
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків	55 620	67 720
Всього заборгованості перед іншими банками	1 055 894	707 147

Станом на 31 грудня 2018 року найбільшою сумою заборгованості за кореспондентськими рахунками інших банків була заборгованість у сумі 28 620 тисяч гривень перед банком-нерезидентом, що становила 51,5% від сукупної заборгованості за кореспондентськими рахунками та депозитами «овернайт» інших банків (у 2017 році у сумі 57 922 тисячі гривень, що становила 85,5% від сукупної заборгованості за кореспондентськими рахунками та депозитами «овернайт» інших банків).

13 Заборгованість перед іншими банками (продовження)

Станом на 31 грудня 2018 року найбільшою сумою заборгованості за короткостроковими кредитами, отриманими від інших банків була заборгованість у сумі 857 470 тисяч гривень перед одним банком-нерезидентом, що становило 100% від сукупної заборгованості за короткостроковими кредитами, отриманими від інших банків (на 31 грудня 2017 року - 487 903 тисячі гривень, що становило 100% від сукупної заборгованості за короткостроковими кредитами, отриманими від інших банків).

Станом на 31 грудня 2018 року заборгованість у вигляді довгострокового депозиту залученого від одного банку-нерезиденту складала 142 804 тисячі гривень за ставкою 3,68% в євро (на 31 грудня 2017 року – 151 524 тисячі гривень за ставкою 6,4% в євро).

Інформацію про справедливу вартість кожного класу заборгованості перед іншими банками подано у Примітці 29. Аналіз заборгованості перед іншими банками за процентними ставками поданий у Примітці 25. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена у Примітці 30.

14 Поточні рахунки та депозити

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2018 року	31 грудня 2017 року
Поточні рахунки		
- Поточні рахунки юридичних осіб	4 176 542	3 660 541
- Поточні рахунки фізичних осіб	936 191	923 191
Всього поточних рахунків	5 112 733	4 583 732
Депозити		
- Депозити юридичних осіб	480 419	440 302
- Депозити фізичних осіб	1 550 088	1 721 001
Всього депозитів	2 030 507	2 161 303
Всього поточних рахунків та депозитів	7 143 240	6 745 035

Станом на 31 грудня 2018 року до складу залишків за поточними рахунками входять депозити «до запитання» у загальній сумі 143 142 тисячі гривень (на 31 грудня 2017 року – 315 920 тисяч гривень), з якої 76 886 тисяч гривень належить фізичним особам (на 31 грудня 2017 року – 247 520 тисяч гривень), 66 256 тисяч гривень – юридичним особам (на 31 грудня 2017 року – 68 400 тисяч гривень). Відсоткові ставки за такими депозитами становили від 0,01% до 18% річних, залежно від залишку на рахунку.

Станом на 31 грудня 2018 року загальна сума коштів 10 найбільших клієнтів Банку на поточних рахунках становить 1 279 756 тисяч гривень (на 31 грудня 2017 року – 1 427 036 тисяч гривень), або 25 % (на 31 грудня 2017 року – 31 %) загальної суми коштів на поточних рахунках.

Станом на 31 грудня 2018 року загальна сума коштів 10 найбільших клієнтів Банку на депозитах становить 789 837 тисяч гривень (на 31 грудня 2017 року – 1 054 574 тисячі гривень), або 39% (на 31 грудня 2017 року – 49%) загальної суми коштів на депозитах.

Станом на 31 грудня 2018 року до складу коштів клієнтів входять залишки у загальній сумі 650 358 тисяч гривень (у 2017 році – 974 385 тисяч гривень), розміщені клієнтами як забезпечення кредитів клієнтам загальною сумою 535 538 тисяч гривень (у 2017 році – 940 979 тисяч гривень). Див. Примітку 8.

14 Поточні рахунки та депозити (продовження)

Розподіл коштів на поточних рахунках за галузями економіки наведено нижче:

У тисячах гривень	31 грудня 2018 року		31 грудня 2017 року	
	Сума	%	Сума	%
Транспорт, телекомунікації	1 535 348	30	1 149 366	25
Торгівля	1 023 845	20	1 079 851	24
Фізичні особи	936 191	18	923 191	20
Переробна промисловість	369 236	7	280 750	6
Сільське господарство	333 452	7	124 398	3
Професійні послуги	230 702	5	573 175	13
Фінансові посередники	250 399	5	225 801	5
Будівництво	196 685	4	139 150	3
Інше	236 875	4	88 050	1
Всього поточних рахунків	5 112 733	100	4 583 732	100

Розподіл коштів на депозитах за галузями економіки наведено нижче:

У тисячах гривень	31 грудня 2018 року		31 грудня 2017 року	
	Сума	%	Сума	%
Фізичні особи	1 550 087	76	1 721 001	80
Професійні послуги	185 570	9	5 672	1
Транспорт, телекомунікації	124 509	6	96 287	4
Торгівля	91 588	5	222 843	10
Переробна промисловість	29 146	1	19 376	1
Інше	49 607	3	96 124	4
Всього депозитів	2 030 507	100	2 161 303	100

Інформація про справедливую вартість кожного класу коштів клієнтів показана у Примітці 29. Аналіз коштів клієнтів за процентними ставками поданий у Примітці 25. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена у Примітці 30.

15 Інші залучені кошти

На підставі укладеного в грудні 2014 року договору з Чорноморським Банком Торгівлі та Розвитку, Банк у лютому 2015 року отримав довгостроковий кредит для малого та середнього бізнесу в сумі 2 500 тисяч доларів США. У лютому 2018 року, згідно умов договору, Банк повернув кредит Чорноморському Банку Торгівлі та Розвитку (31 грудня 2017 року балансова вартість кредиту складала 14 438 тисяч гривень).

На підставі укладеного в листопаді 2017 року договору з УОРЛДБІЗНЕС КЕПІТАЛ, ІНК. (WORLDBUSINESS CAPITAL, INC.) США, Банк у грудні 2017 року отримав довгостроковий кредит строком на 10 років у сумі 8 000 тисяч доларів США. Балансова вартість кредиту станом на 31 грудня 2018 року складає 213 479 тисяч гривень (на 31 грудня 2017 року – 215 299 тисяч гривень). Повернення кредиту передбачене 32 (тридцять двома) рівними платежами кожні три місяця після 24 місяців користування кредитом починаючи з 20 грудня 2019 року. Даний кредит отриманий під гарантії КОРПОРАЦІЇ ЗАРУБІЖНИХ ПРИВАТНИХ ІНВЕСТИЦІЙ (OVERSEAS PRIVATE INVESTMENT CORPORATION), США з метою стимулювання кредитування малого та середнього бізнесу в Україні.

Проценти за договором нараховуються на основі 3-місячної ставки LIBOR за доларами США та маржі в розмірі 4,75%, що на 31 грудня 2018 року складало 7,5625% (на 31 грудня 2017 року – 7,125%). Проценти сплачуються кожні три місяці протягом строку дії договору.

Інформація щодо забезпечення за іншими залученими коштами, що описані вище, наведена у Примітці 27.

Інформація про оцінку справедливої вартості інших залучених коштів наведена в Примітці 29.

15 Інші залучені кошти (продовження)

Узгодження зобов'язань, які виникають у результаті фінансової діяльності

У таблиці нижче подано детальну інформацію про зміни у зобов'язаннях Банку, які виникають у результаті фінансової діяльності, включно з грошовими та негрошовими змінами. Зобов'язання, які виникають у результаті фінансової діяльності, стосуються зобов'язань, стосовно яких потоки грошових коштів були, або майбутні потоки грошових коштів будуть, класифіковані у звіті про рух грошових коштів Банку як рух грошових коштів від фінансової діяльності за 2018 рік.

	Залишок на початок періоду	Надходження/ (погашення) від руху грошових коштів	Виплата процентів	Негрошові зміни		Залишок на кінець періоду
				Процентні витрати	Курсові різниці	
Інші залучені кошти	229 737	(13 871)	(16 249)	16 931	(3 069)	213 479
Усього узгодження зобов'язань, які виникають від фінансової діяльності	229 737	(13 871)	(16 249)	16 931	(3 069)	213 479

Зміни у зобов'язаннях Банку, які виникають у результаті фінансової діяльності, включно з грошовими та негрошовими змінами за 2017 рік.

	Залишок на початок періоду	Надходження/ (погашення) від руху грошових коштів	Виплата процентів	Негрошові зміни		Залишок на кінець періоду
				Процентні витрати	Курсові різниці	
Інші залучені кошти	41 367	190 494	(12 380)	3 289	6 967	229 737
Усього узгодження зобов'язань, які виникають від фінансової діяльності	41 367	190 494	(12 380)	3 289	6 967	229 737

Банк повинен дотримуватись певних фінансових показників, які стосуються його інших залучених коштів. Недотримання цих фінансових показників може призвести до негативних наслідків для Банку, серед яких вимога дострокового повернення коштів позичальником на розсуд кредитора.

Станом на 31 грудня 2018 та 2017 років Банк дотримувався фінансових показників, які встановлені договорами щодо інших залучених коштів.

16 Інші фінансові та нефінансові зобов'язання

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2018 року	31 грудня 2017 року
Кредиторська заборгованість з придбання активів та послуг	16 493	337
Розрахунки з клієнтами	14 993	6 299
Нараховані витрати за послуги	2 443	12 489
Резерви за фінансовими зобов'язаннями	601	-
Кредиторська заборгованість за розрахунками за переказами	211	439
Похідні фінансові інструменти з негативною справедливою вартістю	-	544
Інші фінансові зобов'язання	2 896	1 775
Всього інших фінансових зобов'язань	37 637	21 883
Нараховані витрати на виплати працівникам	20 059	14 939
Суми до сплати до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	4 744	5 741
Податки до сплати, крім податку на прибуток	2 602	6 517
Інші нараховані витрати	3 156	2 485
Всього інших зобов'язань	30 561	29 682
Всього інших фінансових та нефінансових зобов'язань	68 198	51 565

17 Субординований борг

<i>У тисячах гривень</i>	Валюта	Строк погашення	Номінальна ставка %	31 грудня 2018 року	31 грудня 2017 року
Субординований борг, отриманий від пов'язаної сторони-юридичної особи	Гривня	25 листопада 2019 року	16.5	35 497	35 503
Субординований борг, отриманий від пов'язаної сторони-фізичної особи	Долар США	30 листопада 2025 року	8	50 014	50 155
Субординований борг, отриманий від пов'язаної сторони-фізичної особи	Долар США	6 вересня 2024 року	6	57 814	-
Всього субординований борг				143 325	85 658

У вересні 2018 року була укладена нова угода на залучення субординованого боргу від пов'язаної сторони – фізичної особи номінованого у доларах США у сумі 2 000 тисячі доларів США строком до вересня 2024 року (Примітка 30). За оцінками керівництва Банку, процентна ставка за подібними валютними контрактами на дату визнання складала 5,3%. Збиток від залучення коштів в доларах США був визнаний у складі капіталу у сумі 2 370 тисяч гривень (у 2017 році – прибуток в сумі 2 450 тисяч гривень). Див. Примітку 30.

18 Акціонерний капітал

<i>У тисячах гривень, крім кількості акцій</i>	Кількість випущених акцій	Сума
На 1 січня 2017 р.	3 073 500	307 350
Збільшення акціонерного капіталу за рахунок нерозподіленого прибутку	-	137 693
На 31 грудня 2017 р.	3 073 500	445 043
На 1 січня 2018 р.	3 073 500	445 043
Збільшення акціонерного капіталу за рахунок нерозподіленого прибутку	-	78 067
На 31 грудня 2018 р.	3 073 500	523 110

18 Акціонерний капітал (продовження)

Усі акції – це прості акції номінальною вартістю 170,20 гривень за акцію (у 2017 році – 144,80 гривень за акцію). Кожна проста акція має один голос при голосуванні. Усі акції затверджені до випуску, випущені і повністю оплачені та мають рівні права голосу, права на отримання дивідендів та права на повернення капіталу акціонерам.

Відповідно до законодавства України, Банк розподіляє отриманий прибуток як дивіденди або переводить його до резервів на підставі фінансової інформації, підготовленої у відповідності до вимог Національного банку України.

У 2018 та 2017 роках дивіденди за простими акціями Банку не оголошувались.

Резервний фонд у складі капіталу, який обліковується у відповідності до Закону України «Про банки та банківську діяльність» складає 17 108 тисяч гривень станом на 31 грудня 2018 року (12 710 тисяч гривень станом на 31 грудня 2017 року). Відрахування до резервного фонду здійснюються з чистого прибутку звітного року, що залишається у розпорядженні Банку після оплати податків та інших обов'язкових платежів та мають бути не менше 5% від чистого прибутку Банку. Резервний фонд може бути використаний тільки на покриття збитків Банку за результатами звітного року згідно з рішенням Наглядової Ради Банку та в порядку, що встановлений загальними зборами його акціонерів.

У квітні 2018 року єдиним акціонером було прийняте Рішення про збільшення розміру акціонерного капіталу Банку на 78 067 тисяч гривень до загального розміру 523 110 тисяч гривень. Збільшення акціонерного капіталу Банку здійснено шляхом підвищення номінальної вартості акцій Банку на 25,40 гривень, до загальної вартості 170,20 гривні за одну акцію. У червні 2018 року була здійснена державна реєстрація нового Статуту Банку. 11 липня 2018 року Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку зареєстрований випуск акцій Банку номінальною вартістю 170,20 гривень за одну акцію на загальну суму 523 110 тисяч гривень.

19 Процентні доходи та витрати

<i>У тисячах гривень</i>	2018 рік	2017 рік
Процентні доходи		
Кредити та аванси юридичним особам	859 139	811 300
Інвестиційні цінні папери за амортизованою вартістю	105 030	-
Заборгованість інших банків	17 816	7 797
Кредити та аванси фізичним особам	8 030	6 076
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	2 748	51 915
Всього процентних доходів	992 763	877 088
Процентні витрати		
Поточні/розрахункові рахунки	190 606	169 914
Строкові депозити фізичних осіб	100 051	114 821
Заборгованість перед іншими банками	63 114	51 056
Строкові депозити юридичних осіб	38 454	27 505
Інші залучені кошти	16 930	3 289
Субординований борг	11 634	10 698
Всього процентних витрат	420 789	377 283
Чисті процентні доходи	571 974	499 805

20 Доходи та витрати за виплатами та комісійними

<i>У тисячах гривень</i>	2018 рік	2017 рік
Доходи за виплатами та комісійними		
- Розрахунково-касове обслуговування	288 499	205 298
- Придбання та продаж іноземної валюти	75 035	53 493
- Гарантії надані	17 700	16 880
- Операції кредитування	13 062	4 659
- За використання сейфів	6 194	4 250
- Інкасація	5 176	4 230
- Інше	1 904	1 828
Всього доходів за виплатами та комісійними	407 570	290 638
Витрати за виплатами та комісійними		
- Комісійні за розрахункове обслуговування	130 832	90 029
- Комісійні за прийом платежів	17 167	13 508
- Інше	922	454
Всього витрат за виплатами та комісійними	148 921	103 991
Чистий дохід за виплатами та комісійними	258 649	186 647

21 Інший операційний дохід

<i>У тисячах гривень</i>	2018 рік	2017 рік
Дохід від Мастер Кард за впровадження спільної маркетингової програми	20 910	20 823
Інше	828	534
Всього іншого операційного доходу	21 738	21 357

22 Витрати, пов'язані з персоналом

Станом на 31 грудня 2018 року сума витрат, пов'язаних з персоналом складала 326 737 тисяч гривень (на 31 грудня 2017 року – 230 835 тисяч гривень).

До складу витрат, пов'язаних з персоналом включений єдиний соціальний внесок у сумі 37 068 тисяч гривень (на 31 грудня 2017 року – у сумі 26 514 тисяч гривень).

23 Адміністративні та інші операційні витрати

<i>У тисячах гривень</i>	2018 рік	2017 рік
Роялті	66 205	47 427
Витрати на утримання приміщень та обладнання	64 012	46 239
Витрати на оперативну оренду приміщень та обладнання	57 302	46 206
Витрати на зв'язок, пошту та інформаційні системи	43 028	34 942
Рекламні та маркетингові послуги	22 169	16 181
Внески до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	19 072	24 294
Професійні послуги	15 677	3 157
Охоронні послуги	6 947	4 790
Витрати на відрядження	6 273	3 683
Комунальні послуги	4 994	3 855
Інші податки та обов'язкові платежі, крім податку на прибуток	4 288	4 311
Інше	19 626	21 661
Всього адміністративних та інших операційних витрат	329 593	256 746

До складу роялті включені щомісячні платежі за використання торговельної марки «Власний рахунок» пов'язаній стороні – компанії під контролем основних акціонерів (див. Примітку 30) загальною сумою 62 956 тисяч гривень (у 2017 році – у сумі 43 325 тисяч гривень).

24 Податок на прибуток

(а) Компоненти витрат з податку на прибуток

Витрати з податку на прибуток, відображені у складі прибутку або збитку за рік, складаються з таких компонентів:

У тисячах гривень	2018 рік	2017 рік
Поточний податок	24 614	22 035
Відстрочений податок	(1 171)	(3 673)
Витрати з податку на прибуток за рік	23 443	18 362

(б) Вивірення податкових витрат та прибутку чи збитку, помноженого на ставку оподаткування

Доходи Банку у 2018 році оподатковувались податком на прибуток за ставкою 18% (у 2017 році – 18%). Вивірення очікуваних та фактичних податкових витрат наведено нижче.

У тисячах гривень	2018 рік	2017 рік
Прибуток до оподаткування	145 547	100 827
Теоретична сума оподаткування за встановленою законом ставкою податку	26 198	18 149
Податковий ефект статей, які не вираховуються для цілей оподаткування або не включаються до оподаткованої суми:		
- витрати, що не включаються до валових витрат	(317)	216
- витрати, не визнані у фінансовому обліку	-	(3)
- податковий ефект перехідних Положень Податкового Кодексу *	(2 438)	-
Витрати з податку на прибуток за рік	23 443	18 362

* У 2018 році Верховна Рада України прийняла зміни до Податкового Кодексу України. Податковий ефект перехідних Положень Податкового Кодексу полягає в наступному:

позитивна різниця (яка була відображена в 1 кварталі 2018 року через рахунки обліку капіталу банку) між відкоригованим розміром резервів за активами (у тому числі групами активів), розрахованими станом на початок 2018 року відповідно до вимог МСФЗ 9, та розміром резервів, сформованих у зв'язку зі зменшенням корисності активів відповідно до вимог МСБО 39 зменшує фінансовий результат до оподаткування на 13 544 тисяч гривень, податковий ефект склав 2 438 тисяч гривень.

(в) Відстрочені податки, проаналізовані за видами тимчасових різниць

Відмінності між правилами оподаткування в Україні і правилами МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансового звітування та їхньою податковою базою. Податковий вплив зміни цих тимчасових різниць, показаний нижче, обліковується за ставкою 18% (у 2017 році – 18%).

У тисячах гривень	1 січня 2018 р.	Кредитовано/Віднесено) на прибуток чи збиток	Віднесено безпосередньо на капітал	31 грудня 2018 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують/(збільшують) суму оподаткування				
Приміщення та обладнання	3 534	1 216	-	4 750
Нараховані витрати	68	(45)	-	23
Інше	(31)	-	31	-
Чистий відстрочений податковий актив/(зобов'язання)	3 571	1 171	31	4 773
Визнаний відстрочений податковий актив	3 602	1 171	-	4 773
Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(31)	-	31	-
Чистий відстрочений податковий актив/(зобов'язання)	3 571	1 171	31	4 773

24 Податок на прибуток (продовження)

Податковий ефект змін тимчасових різниць у 2017 році показаний далі.

	1 січня 2017 р.	Кредитовано/ (віднесено) на прибуток чи збиток	Віднесено безпосе- редньо на капітал	31 грудня 2017 р.
<i>У тисячах гривень</i>				
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують/(збільшують) суму оподаткування				
Резерв на знецінення кредитів	(1 412)	1 412	-	-
Приміщення та обладнання	1 189	2 345	-	3 534
Нараховані витрати	152	(84)	-	68
Інше	23	-	(54)	(31)
Чистий відстрочений податковий актив/ (зобов'язання)	(48)	3 673	(54)	3 571
Визнаний відстрочений податковий актив	1 364	2 261	(23)	3 602
Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(1 412)	1 412	(31)	(31)
Чистий відстрочений податковий актив/ (зобов'язання)	(48)	3 673	(54)	3 571

25 Управління фінансовими ризиками

Управління ризиками Банку здійснюється стосовно фінансових ризиків, операційного та комплаєнс-ризиків. Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик, ризик процентної ставки та інший ціновий ризик), кредитного ризику та ризику ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувалися.

Банк здійснює комплексне управління ризиками та їх оцінку згідно з політикою Банку, яка щороку переглядається та затверджується Правлінням. Управління операційними та юридичними ризиками має на меті забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики, що спрямовані на мінімізацію цих ризиків.

Функції управління ризиками виконує Наглядова рада, Правління, Комітет з управління активами та пасивами (КУАП), Кредитний комітет (операції з юридичними та фізичними особами та операції на міжбанківському ринку) та Тарифний комітет.

Наглядова рада має максимальні повноваження з управління ризиками та уповноважена статутом Банку затверджувати всі види операцій від імені Банку, включаючи операції, що виходять за межі компетенції Правління та інших органів управління Банку (КУАП, Тарифного та Кредитних комітетів).

Правління несе загальну відповідальність за діяльність Банку, в тому числі у сфері управління ризиками. Свої повноваження із загального управління активами, пасивами та ризиками Правління делегує КУАП, Кредитному та Тарифному комітетам.

КУАП координує роботу всіх структурних підрозділів Банку з метою реалізації стратегій з управління активами і пасивами, оптимізації структури активно-пасивних операцій, повного та ефективного використання залучених кредитних ресурсів Банку, мінімізації ризиків та забезпечення достатнього рівня прибутковості. КУАП здійснює управління валютним ризиком, ризиком процентної ставки, ризиками, пов'язаними з портфелями цінних паперів та кредитів, а також ризиком ліквідності.

Кредитні комітети приймають та затверджують рішення щодо кредитних операцій у межах своїх повноважень, щодо інших питань, пов'язаних з кредитуванням юридичних та фізичних осіб, визначають ліміти за операціями на міжбанківському ринку (валютному та грошовому ринку), приймають рішення щодо формування резервів на покриття можливих втрат за активними операціями Банку.

Якщо сума кредитної операції або загальна сума заборгованості клієнта (групи пов'язаних осіб) перед Банком, з урахуванням усіх позабалансових зобов'язань, виданих Банком щодо цього клієнта (групи пов'язаних осіб), а також операції щодо відступлення/придбання права вимоги за

кредитним договором перевищує 10% регулятивного капіталу Банку, рішення щодо проведення операції підлягає затвердженню Правлінням Банку та Наглядовою радою Банку.

25 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Рішення про надання Банком кредиту, позики, гарантії чи поручительства пов'язаним з Банком особам (крім банків) у сумі, що перевищує 1% від регулятивного капіталу Банку (фізичній особі) або 3% від регулятивного капіталу Банку (юридичній особі), приймається Правлінням Банку шляхом таємного голосування більшістю у 2/3 голосів за присутності щонайменше половини членів цього органу без участі зацікавленої особи.

Тарифний комітет Банку діє з метою забезпечення додаткових заходів з управління ризиками та проведення оптимальної тарифної політики щодо банківських продуктів та послуг, які надаються клієнтам Банку. В межах своєї компетенції Тарифний комітет проводить щомісячний аналіз співвідношення собівартості послуг та ринкової конкурентоспроможності діючих тарифів Банку, а також є відповідальним за політику Банку з питань операційних доходів.

Протягом 2018 року змін в політиці управління ризиками не відбулося за винятком змін у зв'язку з впровадженням МСФЗ 9 «Фінансові інструменти».

Кредитний ризик. Кредитний ризик являє собою ризик фінансового збитку для Банку в результаті невиконання позичальником чи контрагентом свого зобов'язання. Кредитний ризик виникає, головним чином, у зв'язку з кредитами, наданими авансами та інвестиційними цінними паперами. Для цілей звітності з управління ризиками Банк розглядає та консолідує всі елементи кредитного ризику (такі як ризик невиконання своїх зобов'язань окремими позичальниками та контрагентами, а також ризики, властиві певним країнам та галузям).

Система управління кредитним ризиком в Банку забезпечує своєчасне та адекватне виявлення, вимірювання, моніторинг, звітування, контроль і пом'якшення кредитного ризику як на індивідуальній так і на портфельній основі.

Під час надання та супроводження позабалансових зобов'язань з кредитування (зобов'язання по невикористаних кредитах, акредитивах) та гарантій Банк використовує такі ж процедури розгляду, затвердження та супроводження, що і для наданих кредитів.

Процес управління кредитним ризиком визначено у наступних внутрішніх документах Банку: Стратегії управління ризиками Банку, Політиці управління кредитним ризиком Банку, а також методиках і регламентах, що визначають порядок оцінки рівня кредитного ризику фінансових інструментів та очікуваних кредитних збитків.

Основними принципами, що застосовуються в процесі управління кредитними ризиками є:

- оцінка фінансового стану контрагента Банку на етапі розгляду питання щодо прийняття рішення з кредитування;
- оцінка фінансового стану позичальника Банку протягом періоду кредитування;
- оцінка умов здійснення кредитної операції, в тому числі забезпечення;
- розрахунок та встановлення лімітів кредитування позичальників/груп пов'язаних контрагентів Банку;
- акредитація незалежних оцінювачів заставленого майна позичальників Банку;
- регулярний моніторинг наявності та стану предметів забезпечення;
- оцінка ризиків кредитного портфелю Банку;
- регулярна управлінська звітність.

Процес управління кредитним ризиком в Банку передбачає наступні етапи:

- ідентифікація ризиків – визначення джерел ризиків;
- оцінка ризиків – визначення та оцінка величини виявлених ризиків;
- контроль над ризиком – встановлення обмежень щодо величини прийнятних ризиків;
- моніторинг ризиків – процес постійного спостереження за джерелами ризику.

25 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Банк здійснює управління кредитним ризиком шляхом встановлення лімітів суми ризику, що виникає у зв'язку з одним позичальником або групою позичальників. Ці ліміти визначаються на основі рекомендацій, підготовлених Управлінням ризиками, та затверджуються відповідним Кредитним комітетом у межах системи управління ризиками, пов'язаними з кредитним портфелем. Крім того, управління кредитним ризиком здійснюється шляхом дотримання нормативів НБУ.

Ці нормативи включають:

- Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7), який визначається як співвідношення суми всіх вимог банку до контрагента або групи пов'язаних контрагентів та всіх фінансових зобов'язань, наданих банком щодо контрагента або групи пов'язаних контрагентів, до регулятивного капіталу банку. Станом на 31 грудня 2018 року цей норматив складав 21,11% (на 31 грудня 2017 року – 23,94%) при встановленому НБУ значенні нормативу не більше 25% (на 31 грудня 2017 року – 25%).
- Норматив великих кредитних ризиків (Н8), який визначається як співвідношення суми всіх великих кредитних ризиків щодо контрагентів, груп пов'язаних контрагентів, усіх пов'язаних з банком осіб до регулятивного капіталу банку. Станом на 31 грудня 2018 року цей норматив складав 485,13% (на 31 грудня 2017 року – 450,80%) при встановленому НБУ значенні нормативу не більше 800% (на 31 грудня 2017 року – 800%).
- Норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9), який визначається як співвідношення сукупної суми всіх вимог банку до пов'язаних з банком осіб та суми всіх фінансових зобов'язань, наданих банком щодо пов'язаних з банком осіб, до регулятивного капіталу банку. Станом на 31 грудня 2018 року цей норматив складав 3,65% (на 31 грудня 2017 року - 1,08%) при встановленому НБУ значенні нормативу не більше 25% (на 31 грудня 2017 року – 25%).

Для мінімізації кредитного ризику Банк також використовує заставу та інші види забезпечення.

Рішення щодо здійснення активних операцій з великими корпоративними клієнтами здійснюється кредитним комітетом Банку.

Приймаючи рішення про надання кредитів, Банк оцінює потенційних позичальників на основі їх фінансового стану, кредитної історії, а також рівня ризику, пов'язаного з наданням кредиту конкретному позичальнику.

При оцінці ризиків та прийнятті рішень щодо надання кредиту конкретному позичальнику-юридичній особі або фізичній особі-підприємцю, що отримує кредит на ведення підприємницької діяльності, Банк бере до уваги фінансовий стан, кредитоспроможність та платоспроможність позичальника, аналіз ринку, ризики, пов'язані із галуззю, в якій позичальник здійснює свою господарську діяльність та ринкові позиції бізнесу позичальника, а також такі фактори, як якість його менеджменту, географічне місцезнаходження, рівень концентрації постачальників/клієнтів, боргове навантаження, ліквідність та достатність запропонованої застави з точки зору кредитного ризику.

Оцінка концентрації кредитних ризиків здійснюється за портфелем активних операцій в цілому, а також в розрізі його окремих складових. Правлінням Банку затверджено обмеження (ліміти) щодо проведення активних операцій по галузях економіки, ряду кредитних продуктів. Станом на 31 грудня 2018 року всі кредитні операції здійснено у межах встановлених лімітів.

Оцінка очікуваних кредитних збитків за фінансовими активами. Оцінка кредитного ризику для цілей управління ризиками є комплексною і вимагає використання певної моделі, оскільки експозиція кредитного ризику змінюється залежно від змін ринкових умов, очікуваних грошових потоків і часу. Банк оцінює кредитний ризик, використовуючи ймовірність дефолту (PD), експозицію під ризиком (EAD) та збиток від дефолту (LGD). Оцінка здійснюється як з урахуванням вимог Національного банку України, так і з урахуванням вимог МСФЗ. Згідно вимог МСФЗ 9 Банк формує резерви на покриття очікуваних кредитних збитків.

Відповідно до вимог МСФЗ 9 оцінка зменшення корисності здійснюється на основі моделі очікуваних кредитних збитків (далі – «модель знецінення»), і замінює модель понесених втрат згідно вимог МСБО 39.

25 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Модель оцінки очікуваних кредитних збитків застосовується до наступних фінансових інструментів, що не оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток:

- Грошові кошти та їх еквіваленти;
- Залишки на рахунках у НБУ;
- Заборгованість інших банків;
- Кредити та аванси клієнтам;
- Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід;
- Інвестиційні цінні папери за амортизованою собівартістю;
- Інші фінансові активи;
- Зобов'язання з надання позик і зобов'язання за договорами фінансової гарантії.

Загальна модель знецінення включає два підходи, на підставі яких здійснюється оцінка очікуваних кредитних збитків:

- очікувані кредитні збитки за весь строк дії фінансового інструмента (це очікувані кредитні збитки, що виникають внаслідок суттєвого підвищення кредитного ризику за фінансовим інструментом або при настанні можливих подій дефолту протягом усього очікуваного строку дії фінансового інструмента); і
- очікувані кредитні збитки протягом 12 місяців (визначаються як частина очікуваних кредитних збитків за весь строк дії фінансового інструменту відповідно до подій дефолту, можливих протягом 12 місяців після звітної дати).

МСФЗ 9 передбачає «Три-етапну» (3-Stages) модель знецінення, яка базується на зміні кредитної якості кредитів з моменту первісної оцінки, як зазначено нижче:

- Етап (стадія) 1 охоплює фінансові активи, за якими не відбулося суттєвого збільшення кредитного ризику після первісного визнання та події дефолту, або фінансові активи із низьким рівнем кредитного ризику на звітну дату. Для таких активів визнаються очікувані кредитні збитки протягом 12 місяців.
- Етап (стадія) 2 охоплює фінансові активи, за якими відбулося суттєве збільшення кредитного ризику після первісного визнання та не настала подія дефолту. Для таких активів визнаються очікувані кредитні збитки на весь строк їх дії.
- Етап (стадія) 3 охоплює фінансові активи, за якими настала подія дефолту на звітну дату. Для таких активів визнаються очікувані кредитні збитки за весь строк їх дії, а визнання процентних доходів здійснюється за чистою балансовою вартістю (за вирахуванням резерву на покриття очікуваних кредитних збитків). Ці активи вважаються кредитно-знеціненими.

«Три-етапна» модель не застосовується щодо придбаних або створених знецінених фінансових активів (далі – «РОСІ-активи»). Придбані або створені знецінені фінансові активи – це ті фінансові активи, що є кредитно-знеціненими на дату первісного визнання. Розрахунок очікуваних кредитних збитків для РОСІ-активів відбувається на індивідуальній основі. Придбані або створені РОСІ-активи первісно визнаються за справедливою вартістю. Очікувані кредитні збитки за весь строк дії таких фінансових активів включаються до очікуваних потоків грошових коштів під час розрахунку ефективної процентної ставки на момент первісного визнання. Ефективна процентна ставка для визнання процентів протягом всього строку дії активу – це ефективна процентна ставка, скоригована на кредитний ризик.

Оцінка очікуваних збитків за цінними паперами (в т.ч. ОВДП) здійснюється в межах загальної моделі знецінення з врахуванням параметрів кредитного ризику.

25 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Під час оцінки того, чи відбулося суттєве збільшення кредитного ризику після первісного визнання, Банк враховує як кількісні, так і якісні показники. Якісні показники визначаються окремо в залежності від типу фінансових активів (корпоративні, роздрібні, міжбанківські кредити, цінні папери, фінансова дебіторська заборгованість). Один із якісних критеріїв виконує функцію індикатора «backstop» (кількість днів прострочення). Банк використовує спростовне припущення, що кредитний ризик за фінансовим активом суттєво збільшився після первісного визнання, якщо термін прострочки передбачених договором платежів (контрактних платежів) перевищує 30 днів.

Відповідно до вимог МСФЗ 9, під час оцінки очікуваних кредитних збитків за весь строк, має бути врахований параметр відновлення для активів, що вийшли з дефолту (скоригований для відображення фактичного рівня відновлення активу, який повторно набув статусу дефолту). У разі виходу активу з дефолту, модель Банку передбачає відновлення на рівні 100% кожного разу, коли актив виходитиме з дефолту. У разі повторного набуття активом статусу дефолту, це позначатиме, що він не вийшов зі стану дефолту (не відновився на 100%).

Банк використовує індивідуальну та колективну оцінку. Інформація збирається та аналізується індивідуально за окремим фінансовим інструментом у разі, якщо він є суттєвим. У разі, якщо застосування індивідуальної оцінки є недоцільним, Банк застосовує колективну оцінку за групою чи підгрупою фінансових інструментів. Банк здійснює сегментацію на базі спільних характеристик ризику.

В якості вхідної інформації для розрахунку очікуваних кредитних збитків Банк використовує внутрішню історичну інформацію щодо дефолтів, отриманого відшкодування у разі дефолту, очікування щодо строку життя фінансових інструментів, строків реалізації застави та інші.

Врахування прогнозної інформації щодо макроекономічних показників. Розрахунок очікуваних кредитних збитків здійснюється з врахуванням очікувань щодо зміни ряду макроекономічних показників. Відбір показників та їх врахування в моделях здійснено з урахуванням результатів аналізу історичної інформації щодо впливу їх змін на рівень кредитного ризику для окремих портфельів за сегментом клієнта та типом продукту.

Прогноз макроекономічних показників розроблений Банком на горизонті прогнозування у три роки з використанням трьох сценаріїв: базового, оптимістичного та песимістичного. При моделюванні прогнозу Банком використано як математичні методи і припущення, так і опубліковані дані щодо майбутніх значень макроекономічних факторів, складені на період до 2021 року Національним банком України, Міністерством економічного розвитку та торгівлі і Міністерством фінансів України, міжнародними фінансовими інституціями.

Банк розкриває зміну очікуваних кредитних збитків в розрізі стадій за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9:

Резерв під очікувані кредитні збитки за заборгованістю інших банків:

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3
1 січня 2018 року	602	-	62
Нові кредити, надані банкам, або кредити, які були придбані	1 383	-	-
Перехід на Стадію 1	-	-	-
Перехід на Стадію 2	-	-	-
Перехід на Стадію 3	(1 483)	-	1 483
Кошти в банках, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(35)	-	-
Списано протягом звітного періоду	-	-	-
Вплив змін в моделях або параметрів ризику	126	-	-
Вплив інших змін (в т.ч. вплив зміни валютних курсів та часткового погашення)	16	-	-
31 грудня 2018 року	609	-	1 545

25 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам:

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Придбані або створені первісно знецінені кредити
1 січня 2018 року	14 755	13 574	217 485	-
Нові кредити, надані клієнтам, або кредити, які були придбані	19 143	-	-	(4 339)
Перехід на Стадію 1	618	(618)	-	-
Перехід на Стадію 2	(7 084)	64 565	(57 481)	-
Перехід на Стадію 3	-	(581)	581	-
Кредити, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(6 604)	(10 808)	(7 060)	-
Списано протягом звітного періоду	-	-	(34 722)	-
Вплив змін в моделях або параметрів ризику	(1 510)	(1 601)	(1 140)	-
Вплив інших змін (в т.ч. вплив зміни валютних курсів та часткового погашення)	(1 551)	7 953	50 945	-
31 грудня 2018 року	17 767	72 484	168 608	(4 399)

Станом на 31 грудня 2018 року року недисконтована сума первісного знецінення за створеними первісно знеціненими кредитами, визнана при їх первісному визнанні, що не включена до складу резервів, становила 24 442 тисячі гривень (на 31 грудня 2017 року – нуль).

Резерв під очікувані кредитні збитки за іншими фінансовими активами:

Зміни резерву під очікувані кредитні збитки для фінансового активу у вигляді розміщеного Банком гарантійного покриття в міжнародних платіжних системах Віза та Мастер Кард протягом звітного року не відбулося. Станом на 31 грудня 2018 сума резерву складає 90 тисяч гривень та оцінюється відповідно до Стадії 1.

Гарантії та інші зобов'язання з надання кредитів:

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3
1 січня 2018 року	3 641	-	-
Нові гарантії та інші зобов'язання з надання кредитів, надані клієнтам	140	-	-
Перехід на Стадію 1	-	-	-
Перехід на Стадію 2	(126)	126	-
Перехід на Стадію 3	-	-	-
Гарантії та інші зобов'язання з надання кредитів, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(1 593)	-	-
Вплив змін в моделях або параметрів ризику	(1 547)	-	-
Вплив інших змін (в т.ч. вплив зміни валютних курсів та часткового погашення)	17	(57)	-
31 грудня 2018 року	532	69	-

Банк розкриває зміну валової балансової вартості фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9, в розрізі стадій:

25 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Заборгованість інших банків:

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3
1 січня 2018 року	643 131	-	-
Нові кредити, надані банкам, або кредити, які були придбані	45 248	-	-
Перехід на Стадію 1	-	-	-
Перехід на Стадію 2	-	-	-
Перехід на Стадію 3	(26 753)	-	26 753
Кошти в банках, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(507)	-	-
Списано протягом звітного періоду	-	-	-
Зміни через модифікацію, яка не призвела до припинення визнання протягом звітного періоду	-	-	-
Вплив інших змін (в т.ч. вплив зміни валютних курсів та часткового погашення)	(88 846)	-	(25 277)
31 грудня 2018 року	572 273	-	1 476

Кредити, які обліковуються за амортизованою собівартістю:

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Придбані або створені первісно знецінені кредити
1 січня 2018 року	4 848 325	281 874	665 880	-
Нові кредити, надані клієнтам, або кредити, які були придбані	4 460 430	-	-	80 622
Перехід на Стадію 1	14 171	(14 171)	-	-
Перехід на Стадію 2	(1 053 229)	1 314 996	(261 767)	-
Перехід на Стадію 3	(34 721)	(24 642)	59 363	-
Кредити, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(2 779 908)	(229 509)	(78 628)	-
Списано протягом звітного періоду	-	-	(34 721)	-
Зміни через модифікацію, яка не призвела до припинення визнання протягом звітного періоду	(17 061)	(7 196)	(3 813)	-
Вплив інших змін (в т.ч. вплив зміни валютних курсів та часткового погашення)	(226 777)	(139 071)	1 027	-
31 грудня 2018 року	5 211 230	1 182 281	347 341	80 622

Інші фінансові активи:

Зміни кредитного ризику для фінансового активу у вигляді розміщеного Банком гарантійного покриття в міжнародних платіжних системах Віза та Мастер Кард протягом звітного року не відбулося, валова балансова вартість складає на 31 грудня 2018 року 90 030 тисяч гривень. Даний актив знаходиться на Стадії 1 (очікувані кредитні збитки розраховуються на 12 місяців).

25 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Гарантії та інші зобов'язання з надання кредитів:

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3
1 січня 2018 року	602 025	135	-
Нові гарантії та інші зобов'язання з надання кредитів, надані клієнтам	409 091	-	-
Перехід на Стадію 1	-	-	-
Перехід на Стадію 2	(26 964)	26 964	-
Перехід на Стадію 3	(18)	-	18
Гарантії та інші зобов'язання з надання кредитів, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(373 549)	(135)	-
Зміни через модифікацію, яка не призвела до припинення визнання протягом звітного періоду	-	-	-
Вплив інших зміни (в т.ч. вплив зміни валютних курсів та часткового погашення)	4 135	291	(18)
31 грудня 2018 року	614 720	27 255	-

Банк не розкриває вплив модифікації за фінансовими активами, які обліковуються за амортизованою вартістю або справедливою вартістю через інший сукупний дохід у вигляді окремої таблиці, оскільки модифікації фінансових активів, що відбулись протягом 2018 року не призвели до переведення модифікованих фінансових активів, очікувані кредитні збитки за якими розраховувались до кінця строку дії, до категорії фінансових активів, очікувані кредитні збитки за якими розраховуються на 12 місяців.

Ризик концентрації. Ризик концентрації визначається Банком як ризик можливих втрат внаслідок концентрації ризику на конкретних інструментах, окремих операціях та галузях економіки.

Аналіз концентрації активів і зобов'язань по валютах, по строкам погашення та за географічною ознакою надані у відповідних розділах політики управління ризиками.

Ринковий ризик. Банк наражається на ринкові ризики, що виникають у зв'язку з відкритими позиціями (а) валют, (б) процентних ставок та (в) інструментів капіталу, які великою мірою залежать від загальних та конкретних ринкових змін. Керівництво встановлює ліміти сум ризику, що може бути прийнятий Банком, та щоденно контролює їх дотримання. Проте застосування такого підходу не запобігає виникненню збитків за межами цих лімітів у випадку більш суттєвих ринкових змін. Загальна відповідальність за управління ринковим ризиком покладена на КУАП.

Валютний ризик. Керівництво визначає ліміти ризиків по валютах та загальний прийнятний рівень ризику за позиціями «овернайт» та протягом дня (контроль здійснюється щоденно). Керівництво контролює валютні позиції Банку відповідно до положень НБУ та внутрішньої політики Банку.

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію валютного ризику Банку станом на 31 грудня 2018 року.

У тисячах гривень	На 31 грудня 2018 р.			
	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Деривативи	Чиста балансова позиція
Гривні	4 745 482	4 105 269	-	640 213
Долари США	3 663 610	3 579 223	(74 128)	10 259
Євро	818 154	901 818	74 128	(9 536)
Інші	9 394	7 265	-	2 129
Всього	9 236 640	8 593 575	-	643 065

25 Управління фінансовими ризиками (продовження)

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію валютного ризику Банку станом на 31 грудня 2017 року.

У тисячах гривень	На 31 грудня 2017 р.			
	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Деривативи	Чиста балансова позиція
Гривні	4 311 123	3 721 075	-	590 048
Долари США	3 232 866	3 309 024	73 125	(3 033)
Євро	761 611	727 627	(73 125)	(39 141)
Інші	33 973	31 734	-	2 239
Всього	8 339 573	7 789 460	-	550 113

Наведений вище аналіз включає лише монетарні фінансові активи та зобов'язання.

Аналіз концентрації валютного ризику за зобов'язаннями з кредитування на 31 грудня 2018 року наведений у таблиці:

У тисячах гривень	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Всього
Станом на 31 грудня 2018 року:					
Зобов'язання із надання кредитів	48 463	-	-	-	48 463
Гарантії, акредитиви та авалі надані	369 599	210 732	13 559	-	593 890

Аналіз концентрації валютного ризику за зобов'язаннями з кредитування на 31 грудня 2017 року наведений у таблиці:

У тисячах гривень	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Всього
Станом на 31 грудня 2017 року:					
Зобов'язання із надання кредитів	38 598	-	-	-	38 598
Гарантії, акредитиви та авалі надані	397 917	136 326	29 758	-	564 001

Нижче в таблиці показано зміну прибутку чи збитку та капіталу до податку на прибуток внаслідок обґрунтовано можливих змін курсів обміну валют на кінець звітного періоду по відношенню до функціональної валюти Банку при незмінності всіх інших змінних характеристик:

У тисячах гривень	На 31 грудня 2018 р.		На 31 грудня 2017 р.	
	Вплив на прибуток чи збиток	Вплив на капітал	Вплив на прибуток чи збиток	Вплив на капітал
Зміцнення долара США на 10% (у 2017 році – зміцнення на 10%)	1 026	1 026	(303)	(303)
Послаблення долара США на 5% (у 2017 році – послаблення на 5%)	(513)	(513)	152	152
Зміцнення євро на 10% (у 2017 році – зміцнення на 10%)	(954)	(954)	(3 914)	(3 914)
Послаблення євро на 5% (у 2017 році – послаблення на 5%)	477	477	1 957	1 957
Зміцнення інших валют на 10% (у 2017 році – зміцнення на 10%)	213	213	224	224
Послаблення інших валют на 5% (у 2017 році – зміцнення на 5%)	(107)	(107)	(112)	(112)

25 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Від’ємна сума у наведеній вище таблиці відображає потенційне зменшення у звіті про прибутки та збитки та інші сукупні доходи або у звіті про зміни капіталу до податку на прибуток, тоді як додатна сума відображає потенційне збільшення до податку на прибуток.

Ризик був розрахований лише для грошових залишків у валютах, інших ніж функціональна валюта Банку.

Показаний вище вплив курсів валют на прибуток та капітал пов’язаний лише з переоцінкою відкритої валютної позиції та не враховує потенційне зниження кредитної якості активів внаслідок девальвації гривні.

Ризик процентної ставки. Банк наражається на ризик у зв’язку із впливом коливань домінуючих рівнів ринкової процентної ставки на його фінансовий стан та грошові потоки. Процентна маржа може збільшуватися в результаті таких змін, але може також зменшуватися або приносити збитки в разі несподіваних змін. Керівництво встановлює ліміти щодо прийнятого рівня невідповідності процентних ставок та здійснює щоденний контроль за дотриманням встановлених лімітів. На практиці керівництво переглядає процентні ставки за активами та зобов’язаннями з урахуванням поточних ринкових умов на основі взаємної домовленості, яка оформлюється додатком до первісного договору, в якому встановлюються нові процентні ставки.

КУАП та Кредитні комітети відповідають за управління ризиком процентної ставки, включаючи мінімальні дозволені процентні ставки за кредитами та максимальні процентні ставки за позиковими коштами, у розрізі банківських продуктів, груп клієнтів та контрагентів. Кредитні комітети несуть відповідальність за забезпечення дотримання інструкцій КУАП. Водночас, підрозділи корпоративного бізнесу та індивідуального бізнесу надають КУАП рекомендації зі зміни деяких процентних ставок з урахуванням ринкових умов або виходячи із внутрішніх інтересів Банку. Управління ризиком процентної ставки здійснюється на основі геп-аналізу, в ході якого визначається та аналізується різниця або невідповідність між процентними ставками за активами та зобов’язаннями, чутливими до зміни процентної ставки.

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію ризику процентних ставок Банку. До таблиці включено фінансові активи (крім грошових коштів та залишків на рахунках в НБУ) та зобов’язання Банку за балансовими сумами, об’єднані в категорії за строками перегляду процентної ставки відповідно до контракту або строками погашення, залежно від того, що буде раніше:

<i>У тисячах гривень</i>	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	Понад 1 рік	Всього
31 грудня 2018 р.					
Всього фінансових активів	2 005 381	1 438 471	3 350 655	1 348 943	8 143 450
Всього фінансових зобов’язань	(6 113 053)	(951 022)	(1 244 957)	(284 543)	(8 593 575)
Чиста невідповідність процентних ставок на 31 грудня 2018 р.	(4 107 672)	487 449	2 105 698	1 064 402	(450 125)
31 грудня 2017 р.					
Всього фінансових активів	2 856 093	988 209	2 683 000	699 570	7 226 872
Всього фінансових зобов’язань	(5 604 258)	(450 422)	(1 434 028)	(300 752)	(7 789 460)
Чиста невідповідність процентних ставок на 31 грудня 2017 р.	(2 748 165)	537 787	1 248 972	398 818	(562 588)

На кінець 2018 року Банк має фінансове зобов’язання з плаваючою процентною ставкою у вигляді інших залучених коштів (Примітка 15).

Станом на 31 грудня 2018 року, якщо процентні ставки на цю дату були б на 100 базисних пунктів нижче (2017: 100 базисних пунктів нижче) при інших незмінних умов, прибуток за рік склав би на 2 135 тисяч гривень (2017 рік: 480 тисяч гривень) більше в основному за рахунок більш низьких процентних витрат за зобов’язаннями зі змінною процентною ставкою. Якщо процентні ставки були б на 100 базисних пунктів вище (2017: 100 базисних пунктів вище) при інших незмінних умов, прибуток за рік склав би на 2 135 тисяч гривень (2017 рік: 480 тисяч гривень) менше, в основному за рахунок більш високих процентних витрат за зобов’язаннями зі змінною процентною ставкою.

25 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Банк здійснює моніторинг процентних ставок по фінансових інструментах. Далі у таблиці показані номінальні процентні ставки на основі звітів, які аналізує ключовий управлінський персонал Банку. Позначка «-» у таблиці означає, що Банк не має відповідних активів або зобов'язань у відповідній валюті станом на звітну дату:

% річних	2018 рік				2017 рік			
	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти
Активи								
Заборгованість інших банків:								
Кореспондентські рахунки в інших банках	0.0%	1.3%	0.0%	0.0%	0.1%	0.7%	0.0%	0.0%
Кредити та аванси клієнтам:								
Кредити юридичним особам	18.7%	8.8%	6.8%	-	18.1%	9.1%	7.1%	-
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9.5%	-	-	-	14.5%	-	-	-
Інвестиційні цінні папери за амортизованою вартістю	18.0%	7.0%	-	-	-	-	-	-
Зобов'язання								
Заборгованість перед іншими банками:								
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків	0.0%	1.9%	4.2%	0.0%	0.0%	2.5%	4.9%	0.0%
Строкові кредити, що отримані	-	5.0%	3.5%	-	-	5.2%	6.9%	-
Поточні рахунки	7.8%	0.6%	0.3%	0.0%	3.7%	1.1%	0.9%	0.0%
Депозити	9.6%	4.8%	3.8%	-	14.6%	5.3%	4.1%	-
Інші залучені кошти	-	7.6%	-	-	-	6.5%	-	-
Субординований борг	16.5%	7.0%	-	-	16.5%	8.0%	-	-

Інший ціновий ризик. Банк не наражається на ризик зміни ціни акцій (у 2017 році – Банк не наражався на ризик зміни ціни акцій).

Концентрація географічного ризику. Далі поданий аналіз географічної концентрації фінансових активів та зобов'язань Банку станом на 31 грудня 2018 року:

У тисячах гривень	Україна	Країни ОЕСР	Інші країни	Всього
Фінансові активи				
Грошові кошти	687 234	-	-	687 234
Залишки на рахунках у Національному банку України	405 956	-	-	405 956
Заборгованість інших банків	10 828	559 940	827	571 595
Кредити та аванси клієнтам	6 567 014	-	-	6 567 014
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	98	-	-	98
Інвестиційні цінні папери, що утримуються до погашення	808 759	-	-	808 759
Інші фінансові активи	195 984	-	-	195 984
Всього фінансових активів	8 675 873	559 940	827	9 236 640
Фінансові зобов'язання				
Заборгованість перед іншими банками	26 999	-	1 028 895	1 055 894
Поточні рахунки	4 988 822	116 314	7 597	5 112 733
Депозити	1 911 722	118 742	43	2 030 507
Інші залучені кошти	-	213 479	-	213 479
Інші фінансові зобов'язання	37 637	-	-	37 637
Субординований борг	143 325	-	-	143 325
Всього фінансових зобов'язань	7 108 505	448 535	1 036 535	8 593 575
Чиста позиція за фінансовими інструментами	1 567 368	111 405	(1 035 708)	643 065
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням	568 263	74 090	-	642 353

25 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Фінансові активи, зобов'язання та зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, були класифіковані виходячи з країни, в якій знаходиться контрагент. Грошові кошти у касі були класифіковані відповідно до країни їх фізичного знаходження.

Активи і зобов'язання з країнами ОЕСР переважно включають залишки з контрагентами в США, Німеччині, Великій Британії та Австрії. Активи і зобов'язання з іншими країнами переважно включають залишки з контрагентами в Чорногорії.

Географічний аналіз фінансових активів та зобов'язань Банку станом на 31 грудня 2017 року наведено нижче:

<i>У тисячах гривень</i>	Україна	Країни ОЕСР	Інші країни	Всього
Фінансові активи				
Грошові кошти	598 297	-	-	598 297
Залишки на рахунках у Національному банку України	514 404	-	-	514 404
Заборгованість інших банків	12 657	604 960	25 452	643 069
Кредити та аванси клієнтам	5 562 641	-	-	5 562 641
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	803 080	-	-	803 080
Інвестиційні цінні папери, що утримуються до погашення	27 457	-	-	27 457
Інші фінансові активи	190 625	-	-	190 625
Всього фінансових активів	7 709 161	604 960	25 452	8 339 573
Фінансові зобов'язання				
Заборгованість перед іншими банками	8 967	831	697 349	707 147
Поточні рахунки	4 387 950	17 464	178 318	4 583 732
Депозити	1 966 870	194 433	-	2 161 303
Інші залучені кошти	-	229 737	-	229 737
Інші фінансові зобов'язання	21 883	-	-	21 883
Субординований борг	85 658	-	-	85 658
Всього фінансових зобов'язань	6 471 328	442 465	875 667	7 789 460
Чиста позиція за фінансовими інструментами	1 237 833	162 495	(850 215)	550 113
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням	602 599	-	-	602 599

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності – це ризик того, що Банк зіткнеться з труднощами при виконанні вимог, пов'язаних з фінансовими зобов'язаннями. Банк щодня наражається на ризик у зв'язку з вимогами щодо використання його вільних грошових коштів за депозитами «овернайт», поточними рахунками, депозитами, строк погашення яких настає у найближчому майбутньому, та надання кредитів. Банк не тримає грошові ресурси, достатні для покриття всіх цих потреб, оскільки досвід показує, що мінімальний рівень реінвестування коштів, строк погашення яких настає, можна передбачити з високою ймовірністю. Ризиком ліквідності управляє Комітет з управління активами та пасивами Банку.

Банк прагне підтримувати стабільну базу фінансування, яка складається переважно з депозитів юридичних та фізичних осіб. Банк інвестує кошти у диверсифіковані портфелі ліквідних активів, щоб мати змогу оперативної та безперешкодно виконати непередбачені вимоги щодо ліквідності у ході нормального ведення бізнесу або у непередбачених ситуаціях для того, щоб уникнути неприпустимих збитків або ризику діловій репутації Банку.

Казначейство отримує інформацію про показники ліквідності фінансових активів та зобов'язань і прогнози грошових потоків від інших підрозділів Банку. Казначейство забезпечує наявність адекватного портфеля короткострокових ліквідних активів для підтримання достатнього рівня ліквідності в цілому по Банку.

25 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Банк має доступ до диверсифікованої бази фінансування та залучає кошти, використовуючи широкий діапазон інструментів, у тому числі депозити та внески акціонерів в капітал, що підвищує рівень гнучкості фінансування, обмежує залежність від одного джерела фінансування та знижує вартість фінансування в цілому. Керівництво прагне підтримувати рівновагу між безперервністю та гнучкістю фінансування завдяки використанню зобов'язань з діапазоном строків погашення. Депозити клієнтів та банків, як правило, є короткостроковими, та їх більша частина погашається на вимогу. Короткостроковий характер цих депозитів підвищує ризик ліквідності Банку, тому Банк управляє цим ризиком, активно застосовуючи конкурентоспроможні тарифи та систематично проводячи моніторинг ринкових тенденцій.

Управління ліквідністю Банку вимагає проведення аналізу рівня ліквідних активів, необхідного для врегулювання зобов'язань при настанні строку їх погашення, забезпечення доступу до різних джерел фінансування, наявності планів у випадку виникнення проблем з фінансуванням та здійснення контролю за відповідністю показників ліквідності нормативним вимогам. Банк щоденно розраховує нормативи ліквідності відповідно до вимог Національного банку України. Ці нормативи включають:

- норматив миттєвої ліквідності (Н4), який розраховується як відношення високоліквідних активів до зобов'язань, що погашаються на вимогу. Станом на 31 грудня 2018 року цей норматив складав 49,48% (у 2017 році – 63,77%) при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 20% (у 2017 році – 20%);
- норматив поточної ліквідності (Н5), який розраховується як відношення ліквідних активів до зобов'язань зі строком погашення, який не перевищує 31 календарний день. Станом на 31 грудня 2018 року цей норматив складав 45,29% (у 2017 році – 76,79%) при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 40% (у 2017 році – 40%);
- норматив довгострокової ліквідності (Н6), який розраховується як відношення ліквідних активів до зобов'язань зі строком погашення до одного року. Станом на 31 грудня 2018 року цей норматив складав 93,39% (у 2017 році – 107,67%) при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 60% (у 2017 році – 60%).

Казначейство контролює щоденну позицію ліквідності та регулярно проводить стрес-тестування ліквідності за різних сценаріїв, що охоплюють стандартні та більш несприятливі ринкові умови.

У наведеній далі таблиці показаний розподіл зобов'язань станом на 31 грудня 2018 року за договірними строками, що залишилися до погашення. Суми у таблиці показують контрактні недисконтовані грошові потоки, включаючи загальну суму зобов'язань з надання кредитів та фінансових гарантій. Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, відображених у звіті про фінансовий стан, оскільки суми у звіті про фінансовий стан базуються на дисконтованих грошових потоках. Якщо сума, що підлягає виплаті, не є фіксованою, сума в таблиці визначається виходячи з умов, існуючих станом на кінець звітного періоду. Валютні виплати перераховуються із використанням обмінного курсу спот станом на кінець звітного періоду.

25 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Далі поданий аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення станом на 31 грудня 2018 року та 31 грудня 2017 року на основі недисконтованих грошових потоків:

<i>У тисячах гривень</i>	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
31 грудня 2018 р.					
Заборгованість перед іншими банками	580 617	453 325	25 043	-	1 058 985
Поточні рахунки	5 112 733	-	-	-	5 112 733
Депозити	379 772	299 109	1 217 019	185 485	2 081 385
Інші залучені кошти	-	3 626	19 412	275 484	298 522
Інші фінансові зобов'язання	37 637	-	-	-	37 637
Субординований борг	1 127	2 255	44 648	153 233	201 263
Зобов'язання щодо видачі кредитів	48 463	-	-	-	48 463
Зобов'язання за виданими гарантіями	458 063	-	-	-	458 063
Зобов'язання за наданими аваліями	135 827	-	-	-	135 827
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями на 31 грудня 2018 р.	6 754 239	758 315	1 306 122	614 202	9 432 878
31 грудня 2017 р.					
Заборгованість перед іншими банками	587 403	42 951	81 089	-	711 443
Поточні рахунки	4 583 732	-	-	-	4 583 732
Депозити	417 857	197 351	1 404 575	233 523	2 253 306
Інші залучені кошти	-	17 266	10 890	291 430	319 586
Інші фінансові зобов'язання	21 883	-	-	-	21 883
Субординований борг	1 323	1 711	7 699	127 726	138 459
Зобов'язання щодо видачі кредитів	38 598	-	-	-	38 598
Зобов'язання за виданими гарантіями	429 123	-	-	-	429 123
Зобов'язання за наданими аваліями	134 878	-	-	-	134 878
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями на 31 грудня 2017 р.	6 214 797	259 279	1 504 253	652 679	8 631 008

Потреби у ліквідності стосовно виплат за гарантіями є значно нижчими, ніж сума відповідних зобов'язань, розкритих у наведеному вище аналізі за строками, оскільки Банк зазвичай не очікує, що кошти за цими зобов'язаннями будуть затребувані третіми особами.

Поточні рахунки та заборгованість перед іншими банками підлягають погашенню на вимогу та були відображені у таблиці вище у категорії «До запитання». При цьому за оцінкою керівництва вимоги щодо отримання коштів з цих рахунків надійдуть значно пізніше.

Депозити відображені у вищевказаному аналізі за строками, що залишились до погашення відповідно до контрактів. Відповідно до змін, внесених у 2015 році до Цивільного кодексу України, фізичні особи мають право вилучати кошти зі строкових депозитів до настання строку погашення виключно у випадках, якщо це передбачено умовами договору банківського строкового вкладу.

25 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Банк не використовує наведений вище аналіз за строками погашення без урахування дисконтування для управління ліквідністю. Для цих цілей Банк контролює очікувані строки погашення, які показані у наведеній далі таблиці станом на 31 грудня 2018 року:

У тисячах гривень	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Активи					
Грошові кошти	687 234	-	-	-	687 234
Залишки на рахунках у Національному банку України	405 956	-	-	-	405 956
Заборгованість інших банків	571 595	-	-	-	571 595
Кредити та аванси клієнтам	675 101	1 438 471	3 294 529	1 158 913	6 567 014
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	47	-	51	-	98
Інвестиційні цінні папери за амортизованою вартістю	752 684	-	56 075	-	808 759
Інші фінансові активи	6 058	-	-	189 926	195 984
Всього фінансових активів	3 098 675	1 438 471	3 350 655	1 348 839	9 236 640
Зобов'язання					
Заборгованість перед іншими банками	579 705	451 578	24 611	-	1 055 894
Поточні рахунки	5 112 733	-	-	-	5 112 733
Депозити	381 958	285 966	1 185 340	177 243	2 030 507
Інші залучені кошти	-	558	6 654	206 267	213 479
Інші фінансові зобов'язання	37 637	-	-	-	37 637
Субординований борг	1 021	-	35 006	107 298	143 325
Всього фінансових зобов'язань	6 113 054	738 102	1 251 611	490 808	8 593 575
Чистий розрив ліквідності за фінансовими інструментами	(3 014 379)	700 369	2 099 044	858 031	643 065
Кумулятивний розрив ліквідності на 31 грудня 2018 року	(3 014 379)	(2 314 010)	(214 966)	643 065	

Банк має значну кумулятивну невідповідність строків фінансових активів та зобов'язань строком до 12 місяців. Ця невідповідність ліквідності виникає внаслідок того, що важливим джерелом фінансування Банку станом на 31 грудня 2018 року були кошти клієнтів та міжбанківські депозити до запитання. Значна частина поточних рахунків клієнтів представлена рахунками до запитання, а саме депозити «до запитання» та поточні рахунки. На думку керівництва, диверсифікація цих рахунків та минулий досвід Банку дозволяє стверджувати, що більша частина депозитів "до запитання", що включаються до поточних рахунків, являють собою довгострокове та стабільне джерело фінансування Банку. Крім того, станом на 31 грудня 2018 року заборгованість перед іншими банками включає кредити та депозити отримані від пов'язаної сторони (компанії під спільним контролем) у сумі 1,028,894 тисячі гривень, які у разі необхідності будуть пролонговані на відповідний термін.

Після звітної дати, у березні 2019 року, Банк отримав довгострокове фінансування строком на 9 років у сумі 8 000 тисяч доларів США від міжнародної організації (Примітка 31).

25 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Позиція ліквідності Банку станом на 31 грудня 2017 року показана далі:

У тисячах гривень	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Активи					
Грошові кошти	598 297	-	-	-	598 297
Залишки на рахунках у Національному банку України	514 404	-	-	-	514 404
Заборгованість інших банків	643 069	-	-	-	643 069
Кредити та аванси клієнтам	1 399 514	988 209	2 655 356	519 562	5 562 641
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	802 893	-	187	-	803 080
Інвестиційні цінні папери, що утримуються до погашення	-	-	27 457	-	27 457
Інші фінансові активи	10 617	-	-	180 008	190 625
Всього фінансових активів	3 968 794	988 209	2 683 000	699 570	8 339 573
Зобов'язання					
Заборгованість перед іншими банками	584 975	42 020	80 152	-	707 147
Поточні рахунки	4 583 732	-	-	-	4 583 732
Депозити	412 870	178 665	1 353 876	215 892	2 161 303
Інші залучені кошти	-	15 393	-	214 344	229 737
Інші фінансові зобов'язання	21 883	-	-	-	21 883
Субординований борг	798	-	-	84 860	85 658
Всього фінансових зобов'язань	5 604 258	236 078	1 434 028	515 096	7 789 460
Чистий розрив ліквідності за фінансовими інструментами	(1 635 464)	752 131	1 248 972	184 474	550 113
Кумулятивний розрив ліквідності на 31 грудня 2017 року	(1 635 464)	(883 333)	365 639	550 113	

Відповідність та/або контрольована невідповідність строків і процентних ставок активів та зобов'язань має фундаментальне значення для керівництва Банку. Повна відповідність для банків не характерна, оскільки операції часто мають різний характер та невизначений термін. Позиція невідповідності потенційно може збільшити прибутковість, але також може збільшити ризик збитків. Строки активів та зобов'язань і спроможність заміни (за прийнятною вартістю) процентних зобов'язань після настання строку їх погашення є важливими чинниками оцінки ліквідності Банку та його реакції на зміни процентної ставки та курсу обміну валют.

26 Управління капіталом

Мета Банку при управлінні капіталом полягає у забезпеченні (i) дотримання вимог до капіталу, встановлених Національним банком України, (ii) спроможності Банку функціонувати як безперервно діюче підприємство. На думку керівництва, загальна сума капіталу, управління яким здійснює Банк, дорівнює загальній сумі власного капіталу, показаного у звіті про фінансовий стан. Сума капіталу в управлінні станом на 31 грудня 2018 року складала 710 410 тисяч гривень (у 2017 році – 608 089 тисяч гривень). Контроль за дотриманням нормативу достатності капіталу, встановленого Національним банком України, здійснюється за допомогою щомісячних звітів, де містяться розрахунки, які перевіряють та підписують Голова Правління і головний бухгалтер Банку. Оцінка інших цілей управління капіталом здійснюється щороку.

Політика Банку передбачає підтримання сильної капітальної бази для формування позитивної ділової репутації Банку серед кредиторів та учасників ринку та майбутньої стабільності бізнесу.

26 Управління капіталом (продовження)

У 2017 році Національний Банк України здійснив діагностичне обстеження і стрес-тестування Банку відповідно до Постанови НБУ №59 від 4 лютого 2016 року «Про здійснення діагностичного обстеження банків». В результаті, в грудні 2016 року банк подав в НБУ план дій по збільшенню капіталізації (полішення достатності капіталу) на період з 18 жовтня 2016 року по 1 січня 2019 року. Цей план дій був схвалений Регулятором 21 березня 2017 року. У 2018 році Банк виконав зазначений план капіталізації. У 2018 році Регулятор провів оцінку стійкості Банку (стрес-тестування Банку) відповідно до Постанови НБУ №141 від 22 грудня 2017 року «Положення про здійснення оцінки стійкості банків і банківської системи України». Оцінка проводилась НБУ з використанням двох сценаріїв: базового та негативного. За базовим сценарієм Банк не потребує капіталізації. За негативним сценарієм потреба у капіталізації Банку склала 294 мільйони гривень. Для покриття вищезазначеної потреби Банк розробив план реструктуризації та виконав його протягом 2018 року. Станом на 31 грудня 2018 року Банк виконав усі заплановані заходи та отримав погодження НБУ на врахування плану виконаним.

Відповідно до існуючих вимог до капіталу, встановлених Національним банком України, банки повинні утримувати відношення регулятивного капіталу до активів, зважених з урахуванням ризику (норматив достатності капіталу), на рівні, що є вищим за обов'язкове мінімальне значення. На 31 грудня 2018 року мінімальне значення згідно з вимогами НБУ становило 10% (на 31 грудня 2017 року – 10%). Нижче в таблиці показаний регулятивний капітал на підставі звітів Банку, підготовлених відповідно до вимог Національного банку України до річних коригувань, який складається з таких компонентів:

<i>У тисячах гривень</i>	2018 рік	2017 рік
Основний капітал	530 192	447 657
Додатковий капітал	289 014	211 961
Всього регулятивного капіталу	819 206	659 618
Коефіцієнт достатності капіталу	12,02%	12,41%

27 Умовні та інші зобов'язання

Судові процедури. В ході нормального ведення бізнесу Банк час від часу одержує претензії. Виходячи з власної оцінки, а також внутрішніх професійних консультацій, керівництво вважає, що Банк не зазнає суттєвих збитків у результаті судових позовів. Таким чином, у цій фінансовій звітності відповідний резерв не створювався.

Податкові зобов'язання. Податкове законодавство України, яке є чинним або по суті набуло чинності станом на кінець звітної періоду, припускає можливість різних тлумачень при застосуванні до операцій та діяльності Банку. У зв'язку з цим податкові позиції, визначені керівництвом, та офіційна документація, що обґрунтовує податкові позиції, можуть бути успішно оскаржені відповідними органами. Українське податкове адміністрування поступово посилюється, у тому числі збільшується ризик перевірок операцій, які не мають чіткої фінансово-господарської мети або які здійснені за участю контрагентів, що не дотримуються вимог податкового законодавства.

Податкові органи України можуть зайняти більш жорстку позицію у своїй інтерпретації законодавства та при проведенні податкових перевірок. У поєднанні з можливим збільшенням зусиль зі збору податків на задоволення потреб бюджету, зазначене вище може призвести до збільшення рівня і частоти перевірок з боку податкових органів. Зокрема, можливо, що операції та діяльність, що не оскаржувалися в минулому, можуть бути оскаржені. В результаті чого можуть бути нараховані значні додаткові податки, пені та штрафи.

Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їх закінчення. За певних обставин перевірка може стосуватися довших періодів.

Податкове законодавство України не містить чітких вказівок в деяких областях. Час від часу, Банк застосовує інтерпретацію таких невизначених областей, що призводить до зниження загальної податкової ставки Банку. Як було зазначено вище, такі податкові позиції можуть піддатися ретельній перевірці. Вплив будь-яких претензій з боку податкових органів не може бути надійно

оцінений; однак, він може бути суттєвим для фінансового становища і/або загальних операцій Банку.

27 Умовні та інші зобов'язання (продовження)

З 1 січня 2018 року вступив в силу Закон України №2245-VIII від 7 грудня 2017 року «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень в 2018 році». Дані зміни врегульовують спірні питання щодо створення та використання банківськими установами резервів, створених під знецінення активів, зокрема, з 1 січня 2018 року:

- перевищення розміру резерву банківських та фінансових установ понад ліміт, який розраховувався згідно з Податковим Кодексом України, не збільшує фінансовий результат до оподаткування (застосовуються перехідні правила).
- зменшення (збільшення) фінансового результату до оподаткування на позитивну (від'ємну) різницю (яка відображена через рахунки обліку капіталу банку) між відкоригованим розміром резервів за активами (у тому числі групами активів), розрахованим станом на початок 2018 року відповідно до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності, що застосовуватимуться з 2018 року, та розміром резервів, сформованих у зв'язку зі зменшенням корисності активів відповідно до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності, які застосовувалися станом на кінець 2017 року.

Капітальні зобов'язання. Станом на 31 грудня 2018 року Банк мав капітальні зобов'язання, передбачені контрактами, щодо поточного ремонту приміщень на загальну суму 1 107 тисяч гривень та щодо модернізації банкоматів на загальну суму 540 тисяч гривень (у 2017 році – 753 тисячі гривень).

Зобов'язання за оперативною орендою. Якщо Банк виступає орендарем, майбутні мінімальні виплати за не скасовуваною оперативною орендою є такими:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2018 року	31 грудня 2017 року
До 1 року	21 370	19 146
1-5 років	15	2
Всього зобов'язань за оперативною орендою	21 385	19 148

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням. Головною метою цих інструментів є забезпечення наявності грошових коштів для задоволення фінансових потреб клієнтів.

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2018 року	31 грудня 2017 року
Гарантії видані	458 063	429 123
Зобов'язання за аваями	135 827	134 878
Невідкличні зобов'язання з надання кредиту	48 463	38 598
За вирахуванням забезпечення у вигляді грошового депозиту	(41 167)	(17 139)
Всього зобов'язань, пов'язаних з кредитуванням за вирахуванням забезпечення у вигляді грошового депозиту	601 186	585 460

27 Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Банк мав невиконані безвідкличні зобов'язання, пов'язані із наданням кредитів щодо овердрафтів на карткових рахунках фізичних осіб. Всі інші зобов'язання, пов'язані із наданням кредитів, є відкличними. Стосовно кредитного ризику за зобов'язаннями щодо надання кредитів Банк наражається на потенційні збитки в загальній сумі невикористаних зобов'язань у разі повної видачі клієнтам невикористаної суми таких кредитів. Проте можлива сума збитків є меншою за загальну суму невикористаних зобов'язань, оскільки виконання більшості зобов'язань щодо надання кредитів залежить від дотримання клієнтами певних кредитних стандартів.

Гарантії, які являють собою безвідкличні забезпечення того, що Банк здійснить платежі на користь третіх сторін у випадку невиконання клієнтами своїх зобов'язань, мають той самий кредитний ризик, що й кредити. Загальна сума невикористаних гарантій відповідно до договору не обов'язково являє собою суму грошових коштів, виплата яких знадобиться у майбутньому, оскільки багато з цих зобов'язань можуть виявитися незатребуваними або припиненими до закінчення строку їх чинності.

Активи, передані в заставу, та активи з обмеженим використанням. Банк мав активи, передані у заставу, та активи з обмеженим використанням з наступною валовою балансовою вартістю:

<i>У тисячах гривень</i>	2018	2017
	Активи, передані в заставу	Активи, передані в заставу
Кредити та аванси клієнтам, що передані в якості забезпечення за іншими залученими коштами (до вирахування резерву)	340 892	106 263
Гарантійне покриття в платіжних системах Віза та Мастер Кард (до вирахування резерву)	190 030	180 008
Кошти, розміщені в інших банках, що виступають гарантійним покриттям	41 809	-
Всього	572 731	286 271

Валова балансова вартість активів, що передані в якості забезпечення за кредитом отриманим від УОРЛДБІЗНЕС КЕПІТАЛ, ІНК. (Примітка 15), які є забезпеченням виконання зобов'язань складає 340 892 тисячі гривень (у 2017 році – 106 263 тисячі гривень), фактична сума застави, яка має бути передана УОРЛДБІЗНЕС КЕПІТАЛ, ІНК. у разі невиконання зобов'язань станом на 31 грудня 2018 року складає 212 880 тисяч гривень (2017 рік – 106 263 тисячі гривень).

28 Похідні фінансові інструменти

Похідні фінансові інструменти за угодами з іноземною валютою, укладені Банком, в основному використовуються для торгівлі на позабіржовому ринку між професійними учасниками ринку на підставі стандартизованих контрактів. Похідні фінансові інструменти мають потенційно вигідні умови (і є активами) або потенційно не вигідні умови (і є зобов'язаннями) у результаті коливання процентних ставок на ринку, валютних курсів або інших змінних чинників, пов'язаних з цими інструментами. Загальна справедлива вартість похідних фінансових інструментів може час від часу значно змінюватися.

Справедлива вартість похідних фінансових інструментів визначається за форвардним курсом, який розраховується з використанням поточного курсу на ринку СПОТ на дату визначення справедливої вартості; процентних ставок за валютою котирування та за базою котирування на відповідний термін до дати виконання контракту у річному обчисленні; кількості календарних днів, що залишилась до виконання контракту; календарної бази розрахунку процентної ставки за валютою котирування та за базою котирування.

В якості СПОТ-курсу при здійсненні операцій з похідними фінансовими інструментами з купівлі та продажу іноземної валюти за національну валюту Банк приймає поточний курс відповідної іноземної валюти до гривні на ринку ФОРЕКС близько 14.00 за київським часом або в перші часи після цього, який застосовується для розрахунків в той самий робочий день, або індикатив НБУ. Курс виражається сумою в гривнях за одну одиницю іноземної валюти.

28 Похідні фінансові інструменти (продовження)

Для визначення СПОТ-курсу при здійсненні операцій з похідними фінансовими інструментами з купівлі та продажу однієї іноземної валюти за іншу іноземну валюту Банк використовує поточні курси однієї іноземної валюти до іншої іноземної валюти, які встановлюються за ринковими курсами близько 12.00 за київським часом на міжнародному ринку (згідно даних інформаційної системи REUTERS).

Процентні ставки за валютою котирування та за базою котирування Банк визначає наступним чином:

- для Гривні - ставка KIEBOR з терміном, що залежать від кількості днів до виконання операції. KIEBOR (Kyiv Interbank Offered Rate) – середньозважена процентна ставка за міжбанківськими кредитами.
- для іноземної валюти (Долар США, Євро, фунт стерлінгів та ін.) – ставка LIBOR з терміном, що залежать від кількості днів до виконання операції. LIBOR (London Interbank Offered Rate) – середньозважена процентна ставка за міжбанківськими кредитами (оновлюється щодня в 13:30).

Справедлива вартість заборгованості за форвардними контрактами, укладеними Банком, на 31 грудня 2018 року наведено у таблиці нижче. До таблиці включено контракти з датою розрахунків після відповідної звітної дати; суми за цими контрактами показано розгорнуто – до взаємозаліку позицій (та платежів) по кожному контрагенту. Ці контракти мають короткостроковий характер.

У тисячах українських гривень	2018 рік	
	Контракти з позитивною справедливою вартістю	Контракти з негативною справедливою вартістю
СВОП- контракти: справедлива вартість на звітну дату		
- Сума контракту за курсом угоди	-	74 128
- Сума контракту за форвардним курсом	-	74 128
Чиста справедлива вартість СВОП-контрактів (Примітка 16)	-	-

Станом на 31 грудня 2017 року заборгованість Банку за форвардними та СВОП-контрактами наведена нижче.

У тисячах українських гривень	2017 рік	
	Контракти з позитивною справедливою вартістю	Контракти з негативною справедливою вартістю
СВОП- контракти: справедлива вартість на звітну дату		
- Сума контракту за курсом угоди	-	73 125
- Сума контракту за форвардним курсом	-	72 581
Чиста справедлива вартість СВОП-контрактів (Примітка 16)	-	(544)

У 2018 році Банк відобразив у звітності збиток за похідними фінансовими інструментами у сумі 2 054 тисячі гривень (у 2017 році – збиток у сумі 8 015 тисяч гривень) у Звіті про прибутки та збитки та інші сукупні доходи.

29 Справедлива вартість фінансових інструментів

Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) перший рівень – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань; (ii) другий рівень – це методики оцінки з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосереднім чином (тобто, ціни), або опосередковано (тобто, визначені на основі цін), та (iii) третій рівень – це оцінки, які не базуються виключно на наявних на ринку даних (тобто, оцінка вимагає значного застосування параметрів, за якими відсутні спостереження).

При класифікації фінансових інструментів із використанням ієрархії справедливої вартості керівництво застосовує професійні судження. Якщо при оцінці справедливої вартості використовуються дані з відкритих ринків, що вимагають значних коригувань, ця оцінка відповідає оцінці за рівнем 3. Значущість даних, використаних при оцінці, визначається у порівнянні з усією оціненою сумою справедливої вартості.

(а) Оцінки справедливої вартості, що застосовуються на повторюваній основі

Оцінки справедливої вартості, що застосовуються на повторюваній основі – це такі оцінки, застосування яких вимагається або дозволяється при відображенні сум у звіті про фінансовий стан на кінець кожного звітного періоду. Їх класифікація за рівнями ієрархії справедливої вартості є наступною:

У тисячах гривень	31 грудня 2018 року			31 грудня 2017 року		
	Рівень 1	Рівень 2	Всього	Рівень 1	Рівень 2	Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ, ВІДОБРАЖЕНІ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ						
<i>Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід</i>						
- Облігації внутрішньої державної позики	98	-	98	1 181	-	1 181
- Депозитні сертифікати НБУ	-	-	-	-	801 899	801 899
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ, ВІДОБРАЖЕНИХ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ	98	-	98	1 181	801 899	803 080
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ, ВІДОБРАЖЕНІ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ						
<i>Похідні фінансові інструменти із негативною справедливою вартістю</i>						
- СВОП-контракти	-	-	-	-	544	544
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ, ВІДОБРАЖЕНИХ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ	-	-	-	-	544	544

Станом на 31 грудня 2018 року фінансові інструменти, до яких застосовувалась оцінка справедливої вартості за рівнем 2 відсутні.

29 Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Опис методик оцінки справедливої вартості та параметрів, застосованих для оцінки справедливої вартості фінансових інструментів за рівнем 2 станом на 31 грудня 2017 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Справедлива вартість	Методика оцінки	Застосовані параметри
ФІНАНСОВІ АКТИВИ, ВІДОБРАЖЕНІ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ			
<i>Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу</i>			
Депозитні сертифікати НБУ	801 899	Дисконтовані грошові потоки	Ринкові % ставки
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ, ВІДОБРАЖЕНИХ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ		801 899	

Протягом 2018 та 2017 років не було змін у методиках оцінок справедливої вартості, що застосовуються на повторюваній основі для рівня 2.

(б) Оцінки справедливої вартості, що застосовуються на неповторюваній основі

Банк не має відповідних залишків на звітну дату.

(в) Справедлива вартість фінансових інструментів, які не відображаються за справедливою вартістю, але для яких справедлива вартість підлягає розкриттю

Нижче наводиться аналіз справедливої вартості за рівнями ієрархії справедливої вартості та балансова вартість активів та зобов'язань, що не оцінюються по справедливій вартості та справедлива вартість яких на звітну дату відрізняється від балансової. Справедлива вартість інших фінансових активів та зобов'язань, на думку керівництва, суттєво не відрізняється від їх балансової вартості.

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2018 року				31 грудня 2017 року			
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Балансова вартість	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Балансова вартість
ФІНАНСОВІ АКТИВИ								
<i>Кредити та аванси клієнтам за амортизованою вартістю</i>								
Кредити юридичним особам	-	-	6 554 368	6 525 652	-	-	5 519 430	5 538 102
Кредити фізичним особам:								
- споживчі кредити	-	-	22 828	22 849	-	-	8 840	8 897
- кредити за кредитними картами	-	-	15 593	15 592	-	-	14 163	14 248
- іпотечні кредити	-	-	1 842	2 033	-	-	577	784
- кредити на придбання авто	-	-	883	888	-	-	622	610
<i>Інвестиційні цінні папери за амортизованою вартістю</i>								
Депозитні сертифікати НБУ	-	752 688	-	752 684	-	-	-	-
Облігації внутрішньої державної позики	57 868	-	-	56 075	28 067	-	-	27 457
ВСЬОГО	57 868	752 688	6 595 514	7 375 772	28 067	-	5 543 632	5 590 098

29 Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Справедлива вартість за рівнями ієрархії та відповідна балансова вартість зобов'язань, які не відображаються за справедливою вартістю, є наступними:

	2018 рік				2017 рік			
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Балансова вартість	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Балансова вартість
<i>У тисячах гривень</i>								
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ								
Депозити								
- депозити юридичних осіб	-	402 743	60 791	480 419	-	441 629	-	440 302
- депозити фізичних осіб	-	460 846	1 098 716	1 550 088	-	1 750 963	-	1 721 001
Субординований борг								
Субординований борг	-	-	135 913	143 325	-	-	103 156	85 658
ВСЬОГО	-	863 589	1 295 420	2 173 832	-	2 192 592	103 156	2 246 961

Справедлива вартість рівня 2 та 3 за ієрархією справедливої вартості була оцінена за допомогою методики дисконтування грошових потоків. Справедлива вартість інструментів з плаваючою ставкою, що не мають котирувань на активному ринку, дорівнює їх балансовій вартості. Справедлива вартість інструментів з фіксованою ставкою, які не мають котирувань на ринку, була визначена на основі розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоків, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився. Справедлива вартість поточних рахунків фізичних та юридичних осіб, на думку керівництва, суттєво не відрізняється від їх балансової вартості.

Для активів Банк використовує припущення щодо процентних ставок, за якими контрагенти на даний час могли б отримати нові позики від непов'язаних кредиторів. Для зобов'язань використовується відповідна ставка для Банку. До зобов'язань на вимогу застосовується дисконтування від першої ймовірної дати вимоги щодо сплати.

30 Операції з пов'язаними сторонами

Банк надає кредити та аванси, залучає депозити та проводить інші операції з пов'язаними сторонами у ході нормального ведення бізнесу. Як правило, сторони вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем, або якщо одна з них має можливість контролювати іншу або може мати суттєвий вплив при прийнятті фінансових та управлінських рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їхній юридичній формі. Умови операцій з пов'язаними сторонами визначаються в момент операції. Пов'язаними сторонами є акціонери з суттєвою часткою участі, компанії під контролем основних акціонерів, члени Спостережної ради, члени Правління та їхні близькі родичі.

30 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Станом на 31 грудня 2018 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

	Основні акціонери та їх близькі родичі	Компанії під контролем основних акціонерів	Ключовий управлін- ський персонал та його близькі родичі	Інші пов'язані фізичні особи
<i>У тисячах гривень</i>				
<i>Кредити та аванси клієнтам</i>				
Загальна сума кредитів та авансів клієнтам у гривні (процентна ставка за договором: 9,8%-20%)	102	23 995	1 517	-
Резерв під активні операції	-	39	3	-
<i>Кошти банків</i>				
Кошти на вимогу в доларах США (процентна ставка за договором: 1,5%-5,53%)	-	11 712	-	-
Кошти на вимогу в євро (процентна ставка за договором: 5%)	-	16 747	-	-
Кошти на вимогу в фунтах стерлінгів (процентна ставка за договором: 0%)	-	159	-	-
Кошти на вимогу в російських рублях (процентна ставка за договором: 0%)	-	2	-	-
Короткострокові кредити, отримані в доларах США (процентна ставка за договором: 2%-7,9%)	-	393 426	-	-
Короткострокові кредити отримані в євро (процентна ставка за договором: 2%-9,7%)	-	464 044	-	-
Довгострокові депозити, отримані в євро (процентна ставка за договором: 3,7%)	-	142 804	-	-
<i>Кошти клієнтів</i>				
Поточні рахунки в гривнях (процентна ставка за договором: 0%-19,5%)	2 410	143 071	3 125	926
Поточні рахунки в доларах США (процентна ставка за договором: 0%-0,1%)	1 267	5 626	2 044	226
Поточні рахунки в євро (процентна ставка за договором: 0%)	435	3 845	835	844
Поточні рахунки в фунтах стерлінгів (процентна ставка за договором: 0%)	-	-	-	2 262
Строкові депозити в гривнях (процентна ставка за договором: 13%-16%)	50	4 773	982	-
Строкові депозити в доларах США (процентна ставка за договором: 3%-5,5%)	65 584	-	16 957	40 515
Строкові депозити в євро (процентна ставка за договором: 4%)	12 698	-	-	317
Субординований борг в доларах США (процентна ставка за договором 6-8%)	107 829	-	-	-
Субординований борг в гривнях (процентна ставка за договором 16,5%)	-	35 496	-	-
Резерв за відпустками	4 268	-	621	-
Інші фінансові та нефінансові активи	-	100	-	-
Інші фінансові та нефінансові зобов'язання	-	6 775	-	-
Зобов'язання із надання кредитів (у тому числі безвідкличні)	40 200	29 700	524	-
Гарантії надані	-	2 215	-	-
Вимоги щодо отримання валюти за валютними своп-контрактами	-	74 128	-	-
Зобов'язання щодо відправлення валюти за валютними своп-контрактами	-	74 128	-	-

Інші пов'язані сторони – фізичні особи, які представлені акціонерами компаній під контролем основних акціонерів, які можуть впливати на бізнес-рішення акціонерів Банку.

Станом на 31 грудня 2018 року у заставі за кредитом, наданим третій стороні, знаходяться майнові права на депозит залучений від пов'язаної з Банком компанії на загальну суму 142 714 тисяч гривень (станом на 31 грудня 2017 року знаходяться майнові права на депозит залучений від пов'язаної з Банком компанії на загальну суму 186 094 тисячі гривень).

30 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Нижче наведено доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами за 2018 рік:

	Основні акціонери та їх близькі родичі	Компанії під контролем основних акціонерів	Ключовий управлін- ський персонал та його близькі родичі	Інші пов'язані фізичні особи
<i>У тисячах гривень</i>				
Процентні доходи	21	10 768	204	-
Процентні витрати	11 437	108 379	1 242	2 070
Доходи за виплатами та комісійними	503	37 588	191	394
Витрати за виплатами та комісійними	-	16 845	-	-
Доходи від модифікації та припинення визнання фінансових інструментів	22	4 285	-	46
Витрати від модифікації та припинення визнання фінансових інструментів	31	169	2	-
Витрати на резерви під знецінення кредитів	-	33	3	-
Адміністративні та інші операційні витрати	5 029	70 188	587	-

Винагорода ключового управлінського персоналу за 2018 рік включає короткострокові виплати, що складаються із заробітної плати та преміальних і виплачуються у грошовій формі, у сумі 120 829 тисяч гривень (у 2017 році – 86 261 тисяча гривень). Короткострокові премії підлягають виплаті протягом дванадцяти місяців після закінчення періоду, в якому керівництвом були надані відповідні послуги. Ключовий управлінський персонал – це особи, які мають повноваження та несуть відповідальність, прямо чи опосередковано, за планування, управління та контроль діяльності Банку і включають членів Правління та Наглядової ради.

Нижче наведені загальні суми кредитів, надані пов'язаним сторонам і повернуті ними протягом 2018 року:

	Основні акціонери та їх близькі родичі	Компанії під контролем основних акціонерів	Ключовий управлін- ський персонал та його близькі родичі	Інші пов'язані фізичні особи
<i>У тисячах гривень</i>				
Суми, надані пов'язаним сторонам за рік	331	397 466	5 167	5
Суми, повернуті пов'язаними сторонами за рік	(337)	(363 725)	(3 903)	(5)

30 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Станом на 31 грудня 2017 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

	Основні акціонери та їх близькі родичі	Компанії під контролем основних акціонерів	Ключовий управлін ський персонал та його близькі родичі	Інші пов'язані фізичні особи
<i>У тисячах гривень</i>				
<i>Кредити та аванси клієнтам</i>				
Загальна сума кредитів та авансів клієнтам у гривні (процентна ставка за договором: 18%-20%)	102	3 176	104	-
Резерв під активні операції	-	1	-	-
<i>Кошти банків</i>				
Кошти на вимогу в доларах США (процентна ставка за договором: 1,5%-5%)	-	4 395	-	-
Кошти на вимогу в євро (процентна ставка за договором: 5%)	-	15 200	-	-
Кошти на вимогу в фунтах стерлінгів (процентна ставка за договором: 0%)	-	115	-	-
Кошти на вимогу в російських рублях (процентна ставка за договором: 0%)	-	31	-	-
Кредити «овернайт», отримані в доларах США (процентна ставка за договором: 2,6%)	-	38 180	-	-
Короткострокові кредити, отримані в доларах США (процентна ставка за договором: 2%-7,6%)	-	319 812	-	-
Короткострокові кредити отримані в євро (процентна ставка за договором: 2%-9,7%)	-	168 091	-	-
Довгострокові депозити, отримані в євро (процентна ставка за договором: 6,4%)	-	151 524	-	-
<i>Кошти клієнтів</i>				
Поточні рахунки в гривнях (процентна ставка за договором: 0%-18%)	5 747	180 025	2 922	429
Поточні рахунки в доларах США (процентна ставка за договором: 0%-9%)	66 886	36 001	7 784	34 747
Поточні рахунки в євро (процентна ставка за договором: 0%-5%)	28 518	1 574	518	862
Поточні рахунки в фунтах стерлінгів (процентна ставка за договором: 0%)	-	-	-	64
Строкові депозити в гривнях (процентна ставка за договором: 11,5%-16%)	9 069	105 973	1 052	-
Строкові депозити в доларах США (процентна ставка за договором: 3%-6%)	-	12 108	11 245	6 971
Строкові депозити в євро (процентна ставка за договором: 0%)	25	-	-	-
Субординований борг в доларах США (процентна ставка за договором 8%)	50 155	-	-	-
Субординований борг в гривнях (процентна ставка за договором 16,5%)	-	35 503	-	-
Резерв за відпустками	4 051	-	542	-
Інші фінансові та нефінансові активи	1	271	-	-
Інші фінансові та нефінансові зобов'язання	1	4 758	20	3
Зобов'язання із надання кредитів (у тому числі безвідкличні)	50	33 732	202	-
Гарантії надані	-	2 245	-	-
Вимоги щодо отримання валюти за валютними своп-контрактами	-	6 729	-	-
Зобов'язання щодо відправлення валюти за валютними своп-контрактами	-	6 729	-	-

30 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Нижче наведено доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами за 2017 рік:

	Основні акціонери та їх близькі родичі	Компанії під контролем основних акціонерів	Ключовий управ- лінський персонал та його близькі родичі	Інші пов'язані фізичні особи
<i>У тисячах гривень</i>				
Процентні доходи	3	2 011	56	-
Процентні витрати	9 363	89 119	1 017	2 440
Доходи за виплатами та комісійними	460	28 521	114	413
Витрати за виплатами та комісійними	-	13 224	-	-
Адміністративні та інші операційні витрати	2 963	47 634	441	-

Протягом 2017 року було визнано прибуток від пролонгації строку залучених коштів в доларах США у складі капіталу у сумі 2 450 тисяч гривень.

Нижче наведені загальні суми кредитів, надані пов'язаним сторонам і повернуті ними протягом 2017 року:

	Основні акціонери та їх близькі родичі	Компанії під контролем основних акціонерів	Ключовий управлінський персонал та його близькі родичі
<i>У тисячах гривень</i>			
Суми, надані пов'язаним сторонам за рік	462	88 132	3 219
Суми, повернуті пов'язаними сторонами за рік	(362)	(87 449)	(3 624)

31 Події після дати балансу

У лютому 2019 року Банк уклав ще один договір з УОРЛДБІЗНЕС КЕПІТАЛ, ІНК. (WORLDBUSINESS CAPITAL, INC.) США та у березні 2019 року отримав довгостроковий кредит строком на 9 років у сумі 8 000 тисяч доларів США. Основна сума Кредиту погашається шляхом здійснення тридцяти чотирьох чергових платежів на кожну дату платежу, починаючи з 20 грудня 2019 року. Проценти за договором нараховуються на основі 3-місячної ставки LIBOR за доларами США та маржі в розмірі 4,3%. Проценти сплачуються кожні три місяці протягом строку дії договору.

Даний кредит отриманий під гарантії КОРПОРАЦІЇ ЗАРУБІЖНИХ ПРИВАТНИХ ІНВЕСТИЦІЙ (OVERSEAS PRIVATE INVESTMENT CORPORATION), США з метою стимулювання кредитування малого та середнього бізнесу в Україні (при цьому, щонайменше 25% повинно бути направлено на кредитування бізнесу, яким володіють чи управляють жінки).